

7118

WOJEWÓDZKI URZĄD STATYSTYCZNY
W JELENIEJ GÓRZE

STAN GMIN

WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO W 1991 ROKU

MARZEC 1992 r.

**WOJEWÓDZKI URZĄD STATYSTYCZNY
W JELENIEJ GÓRZE**

**STAN GMIN
WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO
W 1991 ROKU**

URZĄD STATYSTYCZNY we WROCŁAWIU
ODDZIAŁ w JELENIEJ GÓRZE
BIBLIOTEKA

Nr ewidencyjny 7118

MARZEC 1992 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Słowo wstępne	3
1. Ludność i jej struktura	5
2. Funkcje gmin	11
3. Zatrudnienie i bezrobocie	21
4. Stan zagospodarowania przestrzeni gmin	29
4.1. Uwagi ogólne	29
4.2. Gospodarka gruntami	29
4.3. Wybrane elementy infrastruktury komunalnej	35
4.4. Mieszkalnictwo	42
4.5. Infrastruktura społeczna	55
5. Warunki bytu mieszkańców gmin	71
6. Administracja samorządowa	87
7. Jednostki gospodarcze w gminach - system "REGON"	90

Uwaga : Niektóre dane mają charakter wstępny i mogą ulec zmianie w późniejszych opracowaniach WUS.

Druk.: OP WUS we Wrocławiu, zam. 77/92, nakł. 200 egz.

SŁOWO WSTĘPNE

Niniejsza publikacja "STAN GMIN WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO" jest kolejną, piątą już, edycją z cyklu opracowań, których celem jest nie tylko ukazywanie i ocena stanu podstawowych elementów gospodarki lokalnej w roku 1991, lecz również umożliwienie dokonywania różnorodnych porównań w tym zakresie w obrębie wojewódzkiej populacji gmin.

Zakres przestrzenny obejmuje zatem 40 imiennie wyszczególnionych gmin województwa jeleniogórskiego. Zakres rzeczowy jest zaś nieco odmienny od prezentowanego w naszej pierwszej publikacji z tego cyklu. Obok bowiem zagadnień kształtowania się zjawisk demograficznych, poziomu funkcji gmin, stanu elementów zagospodarowania ich przestrzeni, poziomu warunków bytowych ludności oraz stanu administracji samorządowej, zakres ten obejmuje również sytuację na lokalnych rynkach pracy oraz informację o jednostkach zarejestrowanych w systemie REGON. Pominęto natomiast, ze względu na trwające nadal prace weryfikujące poprawność zapisów m.in. w sprawozdaniach Rb-27, Rb-28 i Rb-50, zagadnienia gospodarki budżetowej gmin. Zagadnienie to ukazane zostanie w publikacji dotyczącej stanu gospodarki lokalnej w pierwszym kwartale 1992 roku.

Publikacja ta oparta jest na koncepcji pracownika naukowego Akademii Ekonomicznej w Jeleniej Górze dr Marka Obrębalskiego, a jej realizacja możliwa była dzięki zaangażowaniu zarówno Autora koncepcji jak i pracowników WUS.

Za istotną pomoc w pokonaniu wielu trudności informacyjnych pragnę w tym miejscu podziękować pracownikom Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze, w szczególności zaś Wydziału Rozwoju Gospodarczego, Wojewódzkiego Biura Pracy, Kuratorium Oświaty oraz Wojewódzkiego Zespołu Opieki Społecznej.

Poprzednie publikacje z tego cyklu zyskały wielu odbiorców wśród nie tylko władz regionalnych i lokalnych, lecz również mieszkańców poszczególnych gmin. Wyrażam przy tym nadzieję, iż kolejną grupą odbiorców niniejszej publikacji będą członkowie międzynarodowych grup roboczych współpracujących w ramach Euroregionu " NYSA".

WUS w Jeleniej Górze zwraca się z prośbą o przekazywanie wszelkich uwag i propozycji, które służyć będą przybliżeniu formuły publikacji z tego cyklu do rzeczywistych potrzeb odbiorców.

mgr KAZIMIERZ ŻURAWSKI

DYREKTOR

Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego
w Jeleniej Górze

Jelenia Góra, marzec 1992 roku.

1. LUDNOŚĆ I JEJ STRUKTURA

Stan i rozwój ludności oraz zmiany jej struktury wywierają istotny wpływ na inne zjawiska społeczne oraz gospodarcze, stymulując m.in. rozmiary potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej, stopień aktywności zawodowej itp.

Rozwój ludnościowy w latach 1988-1991 oraz kształt struktury ludności według wieku w poszczególnych gminach województwa przedstawia tabl.1.

W okresie od dnia 6 grudnia 1988 roku (NSP) do końca roku 1991 liczba ludności w województwie zwiększyła się z 516,6 tys. do 518,8 tys., tj. o 0,4%. Jednocześnie zwiększył się poziom demograficznego zurbanizowania regionu. W 1991 r. w miastach zamieszkiwało 67,0% ogółu ludności, podczas gdy w 1988 r. wskaźnik ten wynosił 66,1%.

Należy wskazać, iż między gminami województwa jeleniogórskiego występuje zróżnicowanie dynamiki rozwoju ludnościowego. Najwyższymi wskaźnikami wzrostu liczby ludności w latach 1988-1991 wyróżniają się gminy miejskie :

- Zawidów (o 18,1%),
- Lubań (o 3,1%),
- Bolesławiec (o 2,2%),
- Zgorzelec (o 1,7%),
- Szklarska Poręba (o 1,4%).

Należy jednak zaznaczyć, iż spośród gmin miejskich województwa spadek liczby ludności w tymże okresie odnotowano jedynie w Wojcieszowie (o 1,9%).

Spśród natomiast gmin miejsko-wiejskich niewielki wzrost liczby ludności nastąpił tylko w pięciu gminach, a mianowicie :

- Nowogrodzic (o 1,4%),
- Gryfów Śląski (o 1,3%),
- Pienisk (o 1,0%),
- Bogatynia (o 0,9%),
- Lwówek Śląski (o 0,3%).

W gminie Lubawka zaś liczba ludności z 1988 roku i z końca roku 1991 była jednakowa, a w pozostałych gminach miejsko-wiejskich w latach 1988-1991 miał miejsce spadek zaludnienia, przy czym w najwyższym stopniu dotyczył on gmin Mirsk (o 1,9%) oraz Lubomierz (o 1,2%).

Co tyczy się gmin wiejskich, to jedynie w gminie Osiecznica wystąpił w badanym okresie wzrost liczby ludności (o 1,0%), a w pozostałych 14 gminach zaznaczył się jej spadek. Zmniejszenie się liczby ludności przybrało przy tym najwyższy stopień w gminach :

- Sulików (o 9,5%),
- Zgorzelec (o 4,9%),
- Platerówka (o 3,2%),
- Lubań (o 3,1%),
- Olszyna (o 3,0%),
- Marciszów (o 2,9%).

Tabl. 1. Stan i struktura ludności według wieku

Lp.	Wyszczególnienie a - w liczbach bezwzględnych b - wskaźniki struktury w %	Ludność		W tym		
		NSP 1988	1990	przed- produk- cyjnym	z tego	
					0 - 2	3 - 6
1.	W O J E W Ó D Z T W O	a 516630	517880	151519	21009	33985
		b x	100,0	29,3	4,1	6,6
2.	GMINY MIEJSKIE					
	Bolesławiec	a 43503	44124	12943	1698	2789
		b x	100,0	29,3	3,9	6,3
3.	Jelenia Góra	a 92569	93414	24657	3154	5338
		b x	100,0	26,4	3,4	5,7
4.	Kamienna Góra	a 23424	23552	6745	852	1473
		b x	100,0	28,6	3,6	6,2
5.	Karpacz	a 5734	5713	1469	184	314
		b x	100,0	25,7	3,2	5,5
6.	Kowary	a 12383	12389	3503	460	732
		b x	100,0	28,3	3,7	6,0
7.	Lubań	a 23285	23839	7091	909	1450
		b x	100,0	29,7	3,8	6,1
8.	Piechowice	a 7399	7452	2139	280	466
		b x	100,0	28,7	3,8	6,2
9.	Szklarska Poręba	a 8184	8278	2350	303	515
		b x	100,0	28,4	3,7	6,2
10.	Świeradów Zdrój	a 4900	4915	1367	191	317
		b x	100,0	27,8	3,9	6,4
11.	Wojcieszów	a 4193	4139	1252	141	290
		b x	100,0	30,2	3,4	7,0
12.	Zawidów	a 4039	4605	1471	234	357
		b x	100,0	31,9	5,1	7,7
13.	Zgorzelec	a 35792	36103	10428	1304	2132
		b x	100,0	28,8	3,6	5,9
14.	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
	Bogatynia	a 25856	26028	7997	1138	1868
		b x	100,0	30,7	4,4	7,2
15.	Bolków	a 11585	11535	3494	487	798
		b x	100,0	30,3	4,2	6,9
16.	Gryfów Śląski	a 10948	11063	3160	472	785
		b x	100,0	28,6	4,3	7,1
17.	Leśna	a 11049	10958	3380	485	767
		b x	100,0	30,9	4,5	7,0
18.	Lubawka	a 12324	12294	3607	509	892
		b x	100,0	29,3	4,1	7,3
19.	Lubomierz	a 6613	6562	1905	265	449
		b x	100,0	29,0	4,0	6,9
20.	Lwówek Śląski	a 19210	19210	6062	873	1337
		b x	100,0	31,6	4,5	7,0
21.	Mirsk	a 9842	9489	2708	401	650
		b x	100,0	28,5	4,2	6,9
22.	Nowogrodziec	a 14096	14248	4819	848	1202
		b x	100,0	33,8	6,0	8,4
23.	Pieńsk	a 9922	9981	3212	455	742
		b x	100,0	32,2	4,6	7,4

w gminach województwa jeleniogórskiego w latach 1988 - 1991

w wieku				Ludność w wieku niepro- dukc. na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność		Lp.
w wieku		produ- kcyjnym	popro- dukcyjnym		ogółem 1991 1/2	1988 = 100	
7 - 14	15 - 17						
72529 14,0	23996 4,6	301040 58,1	65321 12,6	72,0 x	518808 x	100,4 x	1.
6233 14,1	2223 5,0	26945 61,1	4236 9,6	63,8 x	44464 x	102,2 x	2.
11749 12,6	4416 4,7	56748 60,7	12009 12,9	64,6 x	93506 x	101,0 x	3.
3358 14,3	1062 4,5	14078 59,8	2729 11,6	67,3 x	23594 x	100,7 x	4.
731 12,8	240 4,2	3605 63,1	639 11,2	58,5 x	5748 x	100,2 x	5.
1739 14,0	572 4,6	7361 59,4	1525 12,3	68,3 x	12479 x	100,8 x	6.
3440 14,4	1292 5,4	14009 58,8	2739 11,5	70,2 x	24001 x	103,1 x	7.
1053 14,1	340 4,6	4354 58,4	959 12,9	71,2 x	7457 x	100,8 x	8.
1204 14,5	328 4,0	4998 60,4	930 11,2	65,6 x	8299 x	101,4 x	9.
706 14,4	153 3,1	2893 58,9	655 13,3	69,9 x	4937 x	100,8 x	10.
638 15,4	183 4,4	2305 55,7	582 14,1	79,6 x	4115 x	98,1 x	11.
684 14,8	196 4,3	2646 57,5	488 10,6	74,0 x	4771 x	118,1 x	12.
5104 14,1	1888 5,2	22188 61,5	3487 9,7	62,7 x	36417 x	101,7 x	13.
3885 14,9	1106 4,2	15353 59,0	2678 10,3	69,5 x	26085 x	100,9 x	14.
1654 14,4	555 4,8	6450 55,9	1591 13,8	78,8 x	11523 x	99,5 x	15.
-1468 13,3	435 3,9	6280 56,8	1623 14,6	76,2 x	11090 x	101,3 x	16.
1654 15,1	474 4,3	5919 54,0	1659 15,1	85,1 x	10942 x	99,0 x	17.
1740 14,1	466 3,8	7044 57,3	1643 13,4	74,5 x	12324 x	100,0 x	18.
921 14,0	270 4,1	3499 53,3	1158 17,7	87,5 x	6535 x	98,8 x	19.
2816 14,7	1036 5,4	10685 55,6	2463 12,8	79,8 x	19276 x	100,3 x	20.
1306 13,7	351 3,7	5169 54,5	1612 17,0	83,6 x	9462 x	98,1 x	21.
2114 14,8	655 4,6	7938 55,7	1491 10,5	79,5 x	14297 x	101,4 x	22.
1539 15,4	476 4,8	5547 55,6	1222 12,2	79,9 x	10023 x	101,0 x	23.

Tabl. 1. Stan i struktura ludności według wieku

Lp.	Wyszczególnienie a - w liczbach bezwzględ. b - wskaźniki struktury w %		Ludność		W tym		
			NSP 1988	1990	przed- produk- cyjnym	z tego	
						0 - 2	3 - 6
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE (dok.)							
24.	Świerzawa	a	8384	8293	2656	371	598
		b	x	100,0	32,0	4,5	7,2
25.	Węgliniec	a	9415	9315	2770	416	672
		b	x	100,0	29,7	4,4	7,2
26.	Wleń	a	5115	5095	1477	223	356
		b	x	100,0	29,0	4,4	7,0
GMINY WIEJSKIE							
27.	Bolesławiec	a	10340	10266	3364	558	792
		b	x	100,0	32,7	5,4	7,7
28.	Janowice Wielkie	a	4123	4045	1142	179	269
		b	x	100,0	28,2	4,4	6,7
29.	Jeźów Sudecki	a	5782	5757	1668	218	357
		b	x	100,0	29,0	3,8	6,2
30.	Kamienna Góra	a	8425	8420	2625	452	651
		b	x	100,0	31,2	5,4	7,7
31.	Lubań	a	6507	6356	2110	311	522
		b	x	100,0	33,2	4,9	8,2
32.	Marciszów	a	5122	4912	1464	204	335
		b	x	100,0	29,8	4,2	6,8
33.	Mysłakowice	a	10506	10371	2930	396	662
		b	x	100,0	28,3	3,8	6,4
34.	Olszyna	a	7194	7067	2089	308	452
		b	x	100,0	29,6	4,4	6,4
35.	Osiecznica	a	5035	5068	1673	251	388
		b	x	100,0	33,0	4,9	7,7
36.	Platerówka	a	1861	1804	548	98	116
		b	x	100,0	30,4	5,4	6,5
37.	Podgórzyn	a	8160	8131	2336	309	517
		b	x	100,0	28,7	3,8	6,4
38.	Siekierczyn	a	4782	4685	1395	208	369
		b	x	100,0	29,8	4,5	7,9
39.	Stara Kamienica	a	5258	5153	1485	218	314
		b	x	100,0	28,8	4,2	6,1
40.	Sulików	a	6507	6045	1852	280	415
		b	x	100,0	30,6	4,6	6,9
41.	Zgorzelec	a	7466	7206	2176	366	537
		b	x	100,0	30,2	5,1	7,5

1/ Dane szacunkowe

w gminach województwa jeleniogórskiego w latach 1988 - 1991 (dok.)

w wieku				Ludność w wieku niepro- dukc. na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność		Lp.
w wieku		produ- kcyjnym	popro- dukcyjnym		ogółem 1991 1/2	1988 = 100	
7 - 14	15 - 17						
1322	365	4371	1266	89,7	8289	99,4	24.
15,9	4,4	52,7	15,3	x	x	x	
1328	354	5174	1371	80,0	9307	98,9	25.
14,3	3,8	55,6	14,7	x	x	x	
702	196	2804	814	81,7	5081	99,3	26.
13,8	3,8	55,0	16,0	x	x	x	
1545	469	5703	1199	80,0	10223	98,9	27.
15,0	4,6	55,6	11,7	x	x	x	
525	169	2264	639	78,7	4056	98,4	28.
12,9	4,2	56,0	15,8	x	x	x	
830	263	3180	909	81,0	5760	99,6	29.
14,4	4,6	55,2	15,8	x	x	x	
1197	325	4706	1089	78,9	8386	99,5	30.
14,2	3,9	55,9	12,9	x	x	x	
949	328	3386	860	87,7	6308	96,9	31.
14,9	5,2	53,3	13,5	x	x	x	
705	220	2719	729	80,7	4972	97,1	32.
14,3	4,5	55,4	14,8	x	x	x	
1363	509	5926	1515	75,0	10331	98,3	33.
13,1	5,0	57,1	14,6	x	x	x	
989	340	3879	1099	82,2	6978	97,0	34.
14,0	4,8	54,9	15,5	x	x	x	
791	243	2889	506	75,4	5083	101,0	35.
15,6	4,8	57,0	10,0	x	x	x	
235	99	880	376	105,0	1802	96,8	36.
13,0	5,5	48,8	20,8	x	x	x	
1099	411	4622	1173	75,9	8081	99,0	37.
13,5	5,0	56,9	14,4	x	x	x	
629	189	2497	793	87,6	4678	97,8	38.
13,4	4,0	53,3	16,9	x	x	x	
722	231	2902	766	77,6	5140	97,8	39.
14,0	4,5	56,3	14,9	x	x	x	
902	255	3190	1003	89,5	5889	90,5	40.
14,9	4,2	52,8	16,6	x	x	x	
960	313	3934	1096	83,2	7099	95,1	41.
13,3	4,3	54,6	15,2	x	x	x	

Ogólnie spośród 40 gmin województwa jeleniogórskiego tylko w siedemnastu nastąpiło zwiększenie się liczby ludności.

Niewątpliwie stan ten związany jest z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa jeleniogórskiego i związanym z tym wzrostem natężenia umieralności. Uwidacznia się to m.in. w wysokim udziale ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej jej liczbie. W skali województwa udział ten wynosił w 1990 roku przeciętnie 12,6%, lecz w niektórych gminach był zdecydowanie wyższy. Do gmin tych należy zaliczyć :

- gminy wiejskie	- Platerówka	(20,8% ogółu ludności),
	- Siekierczyn	(18,9%),
	- Sulików	(16,6%),
	- Janowice Wielkie	(15,8%),
	- Jeżów Sudecki	(15,8%),
- gminy miejsko-wiejskie	- Lubomierz	(17,7%),
	- Mirsk	(17,0%),
	- Wleń	(16,0%).

Najniższy natomiast udział ludności w wieku poprodukcyjnym dotyczył miast : Bolesławiec (jedynie 9,6%) oraz Zgorzelec (9,7%).

Niemal 30% ogółu ludności województwa jeleniogórskiego stanowią osoby do lat 18 (wiek przedprodukcyjny), lecz i w tym zakresie występuje zróżnicowanie przestrzenne. Do gmin, w których udział ludności tej grupy wiekowej jest szczególnie wysoki należą:

- miasto	- Zawidów	(31,9% ogółu ludności),
- gminy miejsko-wiejskie	- Nowogrodziec	(33,8%),
	- Pienisk	(32,2%),
	- Świerzawa	(32,0%),
	- Lwówek Śląski	(31,6%),
	- Lubań	(33,2%),
- gminy wiejskie	- Osiecznica	(33,0%),
	- Bolesławiec	(32,7%).

Relatywnie niski w strukturze ludności udział dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat dotyczył miast :

- Karpacz	(25,7%),
- Jelenia Góra	(26,4%).

Syntetycznym miernikiem "kondycji demograficznej" poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego jest tzw. wskaźnik obciążenia demograficznego ustalony jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed- i poprodukcyjnym) przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Przeciętnie w regionie jeleniogórskim wskaźnik ten wynosił w 1990 roku 72,0. Do gmin o najmniej korzystnej sytuacji w tym względzie należą :

- gminy wiejskie	- Platerówka	(105,0),
	- Sulików	(89,5),
	- Lubań	(87,7),
	- Siekierczyn	(87,6),
- gminy miejsko-wiejskie	- Świerzawa	(89,7),
	- Lubomierz	(87,5).

Do gmin zaś, w których wskaźnik obciążenia demograficznego przyjmuje najniższe wartości zaliczyć należy miasta :

- Karpacz	(58,5),
- Zgorzelec	(62,7),
- Bolesławiec	(63,8),
- Jelenia Góra	(64,6),
- Szklarska Poręba	(65,6).

Należy również wskazać, iż według pomigracyjnej prognozy demograficznej przygotowanej dla województwa jeleniogórskiego przez Główny Urząd Statystyczny do roku 2000 zaznaczy się bardzo umiarkowany wzrost liczby ludności przy jednoczesnym nasileniu się procesu jej starzenia. Według tejże prognozy w końcu XX wieku zaludnienie regionu jeleniogórskiego osiągnie wielkość 521,1 tys. osób, z których niemal 14,6% stanowić będzie ludność w wieku poprodukcyjnym.

2. FUNKCJE GMIN

Zróźnicowany w przestrzeni województwa jeleniogórskiego układ warunków naturalnych i poziom zagospodarowania sprawia, iż poszczególne gminy tego regionu pełnią różnorodne funkcje. Pomiaru i identyfikacji funkcji obszarów miejskich i wiejskich dokonuje się powszechnie (ze względu na brak innych możliwości informacyjnych) na podstawie analizy i oceny struktury ludności zawodowo czynnej według działów gospodarki narodowej. Szczegółowych danych w tym zakresie dostarczył NSP 1988, a w układzie gmin województwa jeleniogórskiego przedstawia je tablica 2.

Ustalone procentowo wskaźniki struktury funkcjonalnej ludności zawodowo czynnej wykazują istotne zróźnicowanie. Ogólnie jednak biorąc wiodącymi funkcjami województwa są: funkcja przemysłowa (38,3% ogółu ludności zawodowo czynnej) oraz funkcja rolnicza (17,1%).

Funkcja przemysłowa dominuje w 9 z 12 gmin miejskich województwa, a najwyższy jej poziom występuje w Zawidowie (80,1%), Zgorzelcu (51,2%), Kowarach (49,4%) i w Piechowicach (48,7%). W pozostałych natomiast trzech gminach miejskich wiodący charakter mają funkcje turystyczno-wypoczynkowe (w Karpaczu 41,3% ogółu zawodowo czynnych, a w Szklarskiej Porębie - 26,9%) lub funkcje uzdrowiskowe (w Świeradowie Zdroju niemal 1/3 ogółu zawodowo czynnych wykazuje aktywność w dziale "ochrona zdrowia i opieka społeczna").

W grupie gmin miejsko-wiejskich zróźnicowanie struktur funkcjonalnych jest większe niż w obrębie uprzednio przedstawionych gmin miejskich. Funkcja przemysłowa dominuje jedynie w 6 spośród 13 gmin miejsko-wiejskich, a najwyższy udział w strukturze zawodowo czynnych osiąga w Bogatyni (63,8%), Lubawce (56,8%), Pieńsku (48,0%) i Leśnej (45,9%). Również w sześciu gminach tej grupy wiodący charakter wykazuje funkcja rolnicza (Bolków, Lubomierz, Lwówek Śląski, Nowogrodziec, Świerzawa, Wleń), a jedynie w gminie Węgliniec dominuje funkcja komunikacyjna (27,8% ogółu zawodowo czynnych związanych jest pracą z działem "transport i łączność").

Wśród gmin wiejskich do jednostek o dominancie funkcji przemysłowej wyróżniają się Mysłakowice (44,1% ogółu zawodowo czynnych w dziale "przemysł") oraz Olaszyna (40,0%). Najwyższy zaś udział zawodowo czynnych w rolnictwie w tej grupie gmin dotyczy Platerówki (50,6%), Lubania (49,6%) oraz Bolesławca (48,5%). Na uwagę zasługuje tu ponadto relatywnie wysoki udział funkcji komunikacyjnej w gminie Marciszów oraz funkcji turystyczno-wypoczynkowej w gminie Podgórzyn. Ogólnie biorąc wśród 15 gmin wiejskich, w dziewięciu dominuje funkcja rolnicza, a w sześciu funkcja przemysłowa.

Ukazanie pełnego obrazu i poziomu funkcji gmin województwa jeleniogórskiego wymaga ustalenia wartości wskaźników specjalizacji lokalnej Florence'a. Wskaźniki te, ogólnie ujmując, prezentują poziom aktywności zawodowej ludności w poszczególnych funkcjach gminy w odniesieniu do przeciętnej w tym zakresie sytuacji w kraju. Pozwala to nie tyle wyodrębnić funkcje wyspecjalizowane tzn. te które wyróżniają daną gminę w badanym zbiorze jednostek terytorialnych (kraju), lecz również ustalić poziom tejże specjalizacji funkcjonalnej. Przyjęto przy tym trzy jego klasy tzn.:

- I - wysoki poziom (wartości wskaźnika specjalizacji powyżej 2),
- II - średni poziom (wartości wskaźnika w granicach od 1,5 do 2,0),
- III - niski poziom (wartości wskaźnika w granicach od 1,0 do 1,5).

Tabl. 2.

Struktura ludności zawodowo czynnej

G M I N Y	Zawodowo czynni	W tym			
		przemysł	budowni- ctwo	rolnictwo	leśni- ctwo
W O J E W Ó D Z T W O	251111	38,3	6,0	17,1	1,2
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	20022	42,0	8,6	4,8	0,4
Jelenia Góra	43652	34,1	8,8	4,0	0,3
Kamienna Góra	10996	49,5	7,2	6,4	0,7
Karpacz	3031	10,5	5,7	3,3	1,0
Kowary	5854	49,4	5,3	4,2	1,4
Lubań	10703	40,2	7,2	5,3	0,3
Piechowice	3652	48,7	5,4	5,9	2,7
Szklarska Poręba	4173	20,0	4,5	4,3	4,7
Świeradów Zdrój	2595	14,3	5,4	9,3	8,9
Wojcieszków	1924	44,8	5,1	15,7	1,9
Zawidów	1956	60,1	8,2	3,6	0,3
Zgorzelec	17643	51,2	6,0	2,4	0,1
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	12591	63,8	5,0	7,1	0,2
Bolków	5477	32,8	4,3	34,9	1,3
Gryfów Śląski	5479	39,6	6,3	23,3	0,4
Leśna	5347	45,9	3,5	26,0	0,8
Lubawka	6047	56,8	3,7	18,3	1,5
Lubomierz	3356	17,0	3,0	51,0	0,7
Lwówek Śląski	9323	27,7	4,4	29,7	1,3
Mirsk	4877	36,7	4,5	28,1	3,1
Nowogrodzice	7285	31,8	3,8	40,4	2,0
Pieńsk	4634	46,0	5,0	23,3	1,7
Świerzawa	4142	24,0	4,6	42,6	2,7
Węgliniec	4392	23,8	3,5	16,7	7,7
Wleń	2361	17,6	4,0	34,2	0,8
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	5463	27,0	5,1	48,5	2,4
Janowice Wielkie	1990	26,8	6,5	22,5	1,7
Jeżów Sudecki	2970	24,7	6,5	37,5	0,9
Kamienna Góra	4411	37,7	3,6	37,6	2,3
Lubań	3231	24,3	3,7	49,6	0,8
Marciszów	2621	31,5	3,1	34,5	1,3
Mysłakowice	5130	44,1	5,9	20,2	1,0
Olszyna	3488	40,0	3,3	30,0	0,3
Osiecznica	2558	34,6	6,0	31,4	8,5
Platerówka	1098	26,0	2,7	50,6	1,6
Podgórzyn	4114	28,7	4,3	19,0	2,3
Siekierczyn	2426	34,9	4,5	36,4	0,1
Stara Kamienica	2932	26,4	5,4	38,8	1,5
Sulików	3208	36,1	5,0	36,3	0,4
Zgorzelec	3959	30,4	4,2	41,2	0,4

w gminach województwa jeleniogórskiego (NSP 1988)

w %						G M I N Y
trans- port i łącz- ność	handel	nauka, oświata i wychowanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opie- ka spo- łeczna	kultura fizyczna, turystyka i wypocz.	
5,3	7,6	5,6	0,7	6,4	2,2	W O J E W Ó D Z T W O
						GMINY MIEJSKIE
4,9	9,1	6,9	0,6	8,7	0,6	Bolesławiec
6,0	10,6	7,7	1,5	8,0	2,2	Jelenia Góra
5,1	7,7	4,2	0,5	8,4	0,3	Kamienna Góra
2,2	6,7	7,3	1,4	8,7	41,3	Karpacz
2,2	6,5	9,1	0,6	11,5	2,3	Kowary
8,3	10,3	6,5	0,8	7,0	0,4	Lubań
2,3	8,4	6,1	0,6	5,3	6,1	Piechowice
2,8	6,9	8,4	0,7	9,8	26,9	Szklarska Poręba
2,9	5,5	5,6	1,6	30,6	9,6	Świeradów Zdrój
5,8	6,9	6,4	0,5	3,4	1,0	Wojcieszków
4,1	5,7	4,5	0,7	4,0	0,2	Zawidów
3,8	9,2	6,3	0,6	7,0	0,5	Zgorzelec
						GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
1,9	5,6	3,9	0,3	7,8	0,2	Bogatynia
4,7	5,6	5,7	0,4	4,0	0,5	Bolków
5,1	5,7	4,5	0,3	6,1	0,3	Gryfów Śląski
3,7	5,5	4,6	0,5	3,0	1,1	Leśna
3,8	4,2	2,9	0,3	2,2	0,6	Lubawka
4,6	6,9	6,9	0,3	3,2	0,1	Lubomierz
5,9	7,7	7,3	0,4	6,2	0,5	Lwówek Śląski
4,5	7,3	4,0	0,6	5,4	1,6	Mirsk
7,3	4,9	2,7	0,2	2,5	0,2	Nowogrodzice
3,4	6,3	4,2	0,4	2,9	-	Pieńsk
3,6	7,6	4,6	0,7	2,8	0,3	Świerzawa
27,8	7,1	4,6	0,3	2,8	0,1	Węgliniec
10,7	5,9	5,0	0,8	11,4	1,2	Wleń
						GMINY WIEJSKIE
3,7	3,8	2,4	0,3	2,6	0,2	Bolesławiec
8,1	8,8	5,0	0,5	8,6	1,9	Janowice Wielkie
5,8	7,9	4,3	0,5	2,9	1,1	Jeżów Sudecki
3,9	3,6	3,2	0,3	3,3	0,2	Kamienna Góra
5,9	5,0	3,4	0,2	2,1	0,1	Lubań
14,3	3,4	3,4	0,3	2,9	0,2	Marciszów
4,6	7,3	4,0	0,5	4,2	1,4	Mysłakowice
4,3	6,8	4,7	0,5	3,3	0,4	Olszyna
4,1	4,4	4,1	0,5	2,0	0,1	Osiecznica
3,0	4,0	6,1	0,5	2,2	0,1	Platerówka
3,3	6,3	5,3	0,5	6,6	14,7	Podgórzyn
4,7	5,0	4,2	0,4	3,2	0,1	Siekierczyn
4,9	7,1	3,8	0,5	5,5	0,9	Stara Kamienica
5,3	4,6	4,1	0,4	2,7	0,2	Sulików
4,0	6,7	4,2	0,3	3,7	0,2	Zgorzelec

Gdy zaś wskaźnik specjalizacji lokalnej Florence'a przyjmuje wartość poniżej jedności, gmina w zakresie danej funkcji się nie specjalizuje. Wyniki tych ustaleń przedstawia tablica 3.

Funkcja przemysłowa stanowi o specyfice aż 26 gmin województwa jeleniogórskiego, przy czym wysoki poziom specjalizacji w zakresie tej funkcji wykazują tylko gminy Bogatynia, Zawidów oraz Lubawka.

Odnosnie natomiast budownictwa to jedynie w trzech gminach miejskich (Jelenia Góra, Bolesławiec, Zawidów) poziom aktywności zawodowej ludności niewiele przewyższa wartości przeciętne w kraju w tym zakresie. Świadczy to o niewątpliwie niskim poziomie rozwoju funkcji budowlanej na terenie województwa.

Z kolei w rolnictwie specjalizuje się 19 gmin osiągając średni i niski poziom w tym względzie. Wynika to głównie z niekorzystnych na ogół warunków glebowych i specyficznego ukształtowania terenu. W najwyższym jednak stopniu z gmin województwa jeleniogórskiego w rolnictwie specjalizują się : Lubomierz oraz gminy wiejskie : Platerówka, Lubań i Bolesławiec.

Znaczny udział lasów w obszarze województwa (niemal 40%) sprzyja rozwojowi leśnictwa. W dziedzinie tej specjalizuje się aż 27 gmin, z których wysoki poziom dotyczy 17 z nich, a najwyższy Świeradowa Zdroju, Osiecznicy i Węglińca.

Jedenaście natomiast gmin województwa jeleniogórskiego wykazuje mniejszy bądź większy poziom specjalizacji w zakresie funkcji komunikacyjnej. Wysoki przy tym poziom charakteryzuje jedynie Węglińiec i Marciszów. Są to bowiem gminy, na terenie których znajdują się węzły kolejowe o ponadlokalnym znaczeniu.

Odnosnie funkcji handlowej oraz funkcji oświatowo-wychowawczej to gminy województwa jeleniogórskiego nie wykazują wysokiego, a nawet średniego poziomu wyspecjalizowania. Jedynie bowiem sześć gmin w przypadku funkcji handlowej oraz dziewięć w przypadku oświatowo-wychowawczej prezentuje niski (w stosunku do krajowego) poziom specjalizacji.

W grupie funkcji wyspecjalizowanych tylko w pięciu gminach mieszczą się funkcje kulturalne, przy czym relatywnie wysoki poziom w tym zakresie dotyczy Świeradowa Zdroju i Jeleniej Góry.

Wyższą aniżeli przeciętnie w kraju aktywność zawodową w dziale "ochrona zdrowia i opieka społeczna" wykazuje 18 gmin regionu jeleniogórskiego. Bogate zasoby wód i innych surowców leczniczych oraz sprzyjające leczeniu wielu chorób warunki klimatyczne tworzą w niektórych rejonach województwa istotne, dla rozwoju lecznictwa specjalistycznego, w tym także uzdrowskiego, podstawy. Szczególnie zaś wysoki poziom specjalizacji w tym zakresie wykazuje Świeradów Zdrój, a następnie Kowary i Wleń.

Tabl. 3. Poziom specjalizacji funkcjonalnej ludności gmin woj. jeleniogórskiego

Klasy poziomu specjali- zacji funkcjo- nalnej	PRZEMYSŁ		BUDOWNICTWO	
	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej
I wysoki	Bogatynia	2,2661		
	Zawidów	2,1215		
	Lubawka	2,0149		
II średni	Zgorzelec (M)	1,8156		
	Kamienna Góra (M)	1,7559		
	Kowary	1,7523		
	Piechowice	1,7306		
	Leśna	1,6302		
	Pieńsk	1,6277		
	Wojcieszów	1,5854		
	Mysłakowice	1,5692		
III niski	Bolesławiec (M)	1,4908	Jelenia Góra	1,1149
	Lubań (M)	1,4264	Bolesławiec (M)	1,0873
	Olszyna	1,4149	Zawidów	1,0391
	Gryfów Śląski	1,4062		
	Kamienna Góra (W)	1,3333		
	Mirsk	1,3075		
	Sulików	1,2822		
	Siekierczyn	1,2305		
	Osiecznica	1,2234		
	Jelenia Góra	1,2097		
	Bolków	1,1635		
	Nowogrodzic	1,1272		
	Marciszów	1,1216		
	Zgorzelec (W)	1,0731		
	Podgórzyn	1,0173		

M - gmina miejska. W - gmina wiejska

Tabl. 3. Poziom specjalizacji funkcjonalnej ludności gmin woj. jeleniogórskiego (cd)

Klasy poziomu specjali- zacji funkcjono- nalnej	ROLNICTWO		LEŚNICTWO	
	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjono- nalnej	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjono- nalnej
I wysoki			Świeradów Zdrój	12,5956
			Osiecznica	11,9849
			Węgliniec	10,8862
			Szklarska Poręba	6,7243
			Mirsk	4,3266
			Świerzawa	3,8311
			Piechowice	3,7710
			Bolesławiec (W)	3,3630
			Podgórzyn	3,3023
			Kamienna Góra (W)	3,2354
			Nowogrodzic	2,8163
			Wojcieszków	2,7139
			Janowice Wielkie	2,4247
			Pieńsk	2,4087
			Platerówka	2,2955
II średni	Lubomierz	1,8771	Kowary	1,9806
	Platerówka	1,8625	Marciszów	1,7916
	Lubań (W)	1,8228	Bolków	1,7813
	Bolesławiec (W)	1,7842	Lwówek Śląski	1,7790
	Świerzawa	1,5741		
	Zgorzelec (W)	1,5162		
III niski	Nowogrodzic	1,4912	Mysłakowice	1,4682
	Stara Kamienica	1,4278	Karpacz	1,3528
	Jeżów Sudecki	1,3890	Jeżów Sudecki	1,2839
	Kamienna Góra (W)	1,3826	Wleń	1,2042
	Siekierczyn	1,3388	Leśna	1,1609
	Sulików	1,3347	Lubań (W)	1,0934
	Bolków	1,2888		
	Marciszów	1,2729		
	Wleń	1,2608		
	Osiecznica	1,1557		
	Olszyna	1,1068		
	Lwówek Śląski	1,0977		
	Mirsk	1,0366		

M - gmina miejska. W - gmina wiejska

Tabl. 3. Poziom specjalizacji funkcjonalnej ludności gmin woj. Jeleniogórskiego (cd)

Klasy poziomu specjali- zacji funkcjo- nalnej	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ		HANDEL	
	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej
I wysoki	Węgliniec	4,9204		
	Marciszów	2,5371		
II średni	Wleń	1,8880		
III niski	Lubań (M)	1,4746	Jelenia Góra	1,3127
	Janowice Wielkie	1,4501	Lubań (M)	1,2682
	Nowogrodzic	1,2855	Zgorzelec (M)	1,1309
	Jelenia Góra	1,0535	Bolesławiec (M)	1,1204
	Lwówek Śląski	1,0428	Janowice Wielkie	1,0866
	Lubań (W)	1,0409	Piechowice	1,0361
	Wojcieszków	1,0244		
	Jeżów Sudecki	1,0186		

M - gmina miejska. W - gmina wiejska

Tabl. 3. Poziom specjalizacji funkcjonalnej ludności gmin woj. jeleniogórskiego (cd)

Klasy poziomu specjali- zacji funkcjo- nalnej	NAUKA, OŚWIATA I WYCHOWANIE		KULTURA I SZTUKA	
	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej
I wysoki			Świeradów Zdrój	2,2476
			Jelenia Góra	2,0964
II średni			Karpacz	1,9601
III niski	Kowary	1,4226	Wleń	1,1158
	Szklarska Poręba	1,3152	Lubań (M)	1,0491
	Jelenia Góra	1,2135		
	Lwówek Śląski	1,1531		
	Karpacz	1,1396		
	Bolesławiec (M)	1,0857		
	Lubomierz	1,0818		
	Lubań (M)	1,0167		
	Wojcieszów	1,0102		

M - gmina miejska. W - gmina wiejska

Tabl. 3. Poziom specjalizacji funkcjonalnej ludności gmin woj. jeleniogórskiego (dok)

Klasy poziomu specjali- zacji funkcjo- nalnej	OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁ.		KULTURA FIZ., TURYSTYKA I WYPOCZ.	
	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej	gminy	wskaźnik specjali- zacji funkcjo- nalnej
I wysoki	Świeradów Zdrój	6,1159	Karpacz	56,2882
	Kowary	2,2885	Szklarska Poręba	36,7923
	Wleń	2,2609	Podgórzyn	20,0863
			Świeradów Zdrój	13,1097
			Piechowice	8,3300
			Kowary	3,1333
			Jelenia Góra	3,0445
			Janowice Wielkie	2,6296
II średni			Mirsk	2,2487
	Szklarska Poręba	1,9472	Mysłakowice	1,9785
	Bolesławiec (M)	1,7261	Wleń	1,6733
	Karpacz	1,7248	Jeżów Sudecki	1,5341
	Janowice Wielkie	1,7236		
	Kamienna Góra (M)	1,6707		
	Jelenia Góra	1,5918		
III wysoki	Bogatynia	1,5622		
	Lubań (M)	1,4011	Leśna	1,4630
	Zgorzelec (M)	1,3921	Wojcieszów	1,4260
	Podgórzyn	1,3114	Stara Kamienica	1,1668
	Lwówek Śląski	1,2417		
	Gryfów Śląski	1,2084		
	Stara Kamienica	1,0877		
	Mirsk	1,0627		
	Piechowice	1,0532		

M - gmina miejska. W - gmina wiejska

Atrakcyjny układ elementów środowiska geograficznego, rozwinięta baza noclegowa i infrastruktura jej towarzysząca stanowią o pełnieniu przez 15 gmin województwa jeleniogórskiego wyspecjalizowanych funkcji turystyczno-wypoczynkowych, przy czym 9 z nich osiąga w tym zakresie wysoki poziom. Do grupy tej należą w szczególności Karpacz, gdzie aktywność zawodowa ludności w dziale "kultura fizyczna, turystyka i wypoczynek" jest aż ponad 56-krotnie wyższa aniżeli przeciętnie w kraju oraz Szklarska Poręba (ponad 36-krotnie); są to ośrodki o krajowym znaczeniu.

Ogólnie biorąc, najwyższy poziom specjalizacji osiąga województwo jeleniogórskie w zakresie funkcji : turystyczno-wypoczynkowej, uzdrowiskowej oraz przemysłowej i leśnej. Te cztery funkcje stanowią o specyfice tego regionu w kraju, nadając mu przy tym niepoślednie w nim znaczenie.

3. ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE

Zmiany występujące w ramach lokalnych rynków pracy w województwie jeleniogórskim są postrzegane przez ludność i władze lokalne z dużym niepokojem. W latach 1990-1991 liczba pracujących w gospodarce regionu zmniejszyła się z 145,7 tys. do 128,4 tys., tj. o niemal 12%. Wywołało to niewątpliwy wpływ na kształt działowej struktury pracujących w poszczególnych gminach województwa, co ukazuje tabl.4.

Działowa struktura pracujących na terenie regionu jeleniogórskiego w końcu 1991 roku była wyraźnie zróżnicowana. Wskazać przy tym należy, iż najwięcej osób pracowało w przemyśle (42,9% pracujących w województwie), placówkach ochrony zdrowia i opieki społecznej (10,9%) oraz w jednostkach nauki, oświaty i wychowania (10,7%). Istotne znaczenie w tym zakresie mają również "transport i łączność" oraz "handel".

Udział pracujących w dziale "przemysł" jest dominujący w 31 gminach tego województwa. Najwyższy jednak poziom udział ten osiągnął w 1991 roku w gminach:

- Bogatynia	- 75,1% ogółu pracujących,
- Lubawka	- 71,2%,
- Pieńsk	- 65,3%,
- Mysłakowice	- 64,8%.

Pracujący w dziale "ochrona zdrowia i opieka społeczna" stanowili natomiast największą grupę w trzech gminach, a mianowicie w :

- Świeradowie Zdroju	- 47,8% ogółu pracujących,
- Janowicach Wielkich	- 34,0%,
- Wleniu	- 28,4%.

W kolejnych trzech gminach najliczniejszą grupę stanowili pracujący w dziale "rolnictwo i leśnictwo". Do gmin tych należą gminy wiejskie Zgorzelec (57,9% ogółu pracujących) i Lubań (56,4%) oraz gmina miejsko-wiejska Lubomierz (31,2%). W Karpaczu zaś 34,6% osób pracujących związanych było w końcu 1991 roku z kulturą fizyczną, sportem i turystyką, w gminie Węgliniec ponad 55,4% pracujących z działem "transport i łączność", a w gminie Platerówka prawie 34,6% pracujących związanych było z placówkami oświatowo-wychowawczymi.

Tabl. 4. Pracujący/ według działów gospodarki narodowej w gminach

Wyszczególnienie a - w liczb.bezwzgl. b - wsk.strukt. w %	Ogółem	w					
		przemysł	budowni- ctwo	rolnictwo i leśni- ctwo	transport i łącz- ność	handel	
WOJEWÓDZTWO	a	128415	55071	5519	6400	8976	7162
	b	100,0	42,9	4,3	5,0	7,0	5,6
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec	a	11636	4547	483	150	773	939
	b	100,0	39,1	4,2	1,3	6,6	8,1
Jelenia Góra	a	29006	9051	2247	306	2759	1751
	b	100,0	31,2	7,7	1,1	9,5	6,0
Kamienna Góra	a	8297	4410	323	142	437	300
	b	100,0	53,2	3,9	1,7	5,3	3,6
Karpacz	a	1594	249	17	17	70	39
	b	100,0	15,6	1,1	1,1	4,4	2,4
Kowary	a	3789	1902	61	87	58	94
	b	100,0	50,2	1,6	2,3	1,5	2,5
Lubań	a	7641	3439	280	118	839	521
	b	100,0	45,0	3,7	1,5	11,0	6,8
Piechowice	a	1734	1041	90	68	53	82
	b	100,0	60,0	5,2	3,9	3,1	4,7
Szklarska Poręba	a	1918	525	6	135	68	70
	b	100,0	27,4	0,3	7,0	3,5	3,6
Świeradów Zdrój	a	1586	286	73	163	41	55
	b	100,0	18,0	4,6	10,3	2,6	3,5
Wojcieszów	a	1005	525	18	158	29	1
	b	100,0	52,2	1,8	15,7	2,9	0,1
Zawidów	a	921	544	266	1	82	55
	b	100,0	59,1	28,9	0,1	8,9	6,0
Zgorzelec	a	8324	2581	-	104	637	575
	b	100,0	31,0	-	1,2	7,7	6,9
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE							
Bogatynia	a	13106	9849	798	71	248	342
	b	100,0	75,1	6,1	0,5	1,9	2,6
Bolków	a	1705	649	16	299	62	89
	b	100,0	38,1	0,9	17,5	3,6	5,2
Gryfów Śląski	a	2139	954	153	71	66	100
	b	100,0	44,6	7,2	3,3	3,1	4,7
Leśna	a	2261	1376	49	222	28	114
	b	100,0	60,9	2,2	9,8	1,2	5,0
Lubawka	a	2718	1935	69	44	80	84
	b	100,0	71,2	2,5	1,6	2,9	3,1
Lubomierz	a	673	65	20	210	14	40
	b	100,0	9,7	3,0	31,2	2,1	5,9
Lwówek Śląski	a	4485	1106	210	460	357	422
	b	100,0	24,7	4,7	10,3	8,0	9,4
Mirsk	a	1722	884	69	125	42	142
	b	100,0	51,3	4,0	7,3	2,4	8,2

województwa jeleniogórskiego w 1991 roku (stan w dniu 31.12)

t y m						Wyszczególnienie a - w liczb.bezwzgl. b - wsk.strukt. w %
gospo- darka komunal- na	gospodar- ka mieszk i niemiat. usł.komun	nauka oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turystyka	
3194 2,5	3416 2,7	13756 10,7	1101 0,9	14059 10,9	2083 1,6	a WOJEWÓDZTWO b
GMINY MIEJSKIE						
461 4,0	407 3,5	1332 11,4	70 0,6	1651 14,2	126 1,1	a Bolesławiec b
1214 4,2	967 3,3	3449 11,9	482 1,7	3267 11,3	735 2,5	a Jelenia Góra b
134 1,6	305 3,7	509 6,1	47 0,6	1022 12,3	20 0,2	a Kamienna Góra b
40 2,5	12 0,8	219 13,7	12 0,8	259 16,2	551 34,6	a Karpacz b
64 1,7	20 0,5	476 12,6	22 0,6	935 24,7	6 0,2	a Kowary b
174 2,3	158 2,1	596 7,8	43 0,6	934 12,2	19 0,2	a Lubań b
13 0,7	108 6,2	228 13,1	6 0,3	11 0,6	3 0,2	a Piechowice b
52 2,7	106 5,5	349 18,2	12 0,6	234 12,2	302 15,7	a Szklarska Poręba b
35 2,2	20 1,3	117 7,4	9 0,6	758 47,8	1 0,1	a Świeradów Zdrój b
9 0,9	64 6,4	146 14,5	8 0,8	29 2,9	5 0,5	a Wojcieszów b
64 6,9	10 1,1	73 7,9	6 0,7	37 4,0	1 0,1	a Zawidów b
337 4,0	384 4,6	1156 13,9	48 0,6	1302 15,6	105 1,3	a Zgorzelec b
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE						
153 1,2	24 0,2	493 3,8	31 0,2	854 6,5	1 0,0	a Bogatynia b
24 1,4	51 3,0	296 17,4	22 1,3	126 7,4	1 0,1	a Bolków b
32 1,5	130 6,1	181 8,5	12 0,6	324 15,1	1 0,0	a Gryfów Śląski b
11 0,5	79 3,5	235 10,4	30 1,3	57 2,5	2 0,1	a Leśna b
16 0,6	106 3,9	199 7,3	12 0,4	83 3,1	19 0,7	a Lubawka b
35 5,2	- -	194 28,8	6 0,9	44 6,5	- -	a Lubomierz b
18 0,4	187 4,2	676 15,1	33 0,7	646 14,4	74 1,6	a Lwówek Śląski b
50 2,9	- -	206 12,0	7 0,4	152 8,8	6 0,3	a Mirsk b

Tabl. 4. Pracujący/ według działów gospodarki narodowej w gminach

Wyszczególnienie a - w liczb.bezwzgl. b - wsk.strukt. w %		Ogółem	w				
			przemysł	budowni- ctwo	rolnictwo i leśni- ctwo	transport i łącz- ność	handel
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE (dok.)							
Nowogrodziec	a	2119	1119	7	204	146	121
	b	100,0	52,8	0,3	9,6	6,9	5,7
Pieńsk	a	2152	1406	-	162	50	189
	b	100,0	65,3	-	7,5	2,3	8,8
Świerzawa	a	1053	264	3	239	37	142
	b	100,0	25,1	0,3	22,7	3,5	13,5
Węgliniec	a	2343	281	-	269	1299	157
	b	100,0	12,0	-	11,5	55,4	6,7
Wleń	a	751	64	51	132	40	28
	b	100,0	8,5	6,8	17,6	5,3	3,7
GMINY WIEJSKIE							
Bolesławiec	a	1169	603	24	225	17	34
	b	100,0	51,6	2,1	19,2	1,5	2,9
Janowice Wielkie	a	456	115	-	34	25	24
	b	100,0	25,2	-	7,5	5,5	5,3
Jeźów Sudecki	a	526	169	15	106	24	45
	b	100,0	32,1	2,9	20,2	4,6	8,6
Kamienna Góra	a	915	482	43	88	21	40
	b	100,0	52,7	4,7	9,6	2,3	4,4
Lubań	a	663	99	-	374	31	9
	b	100,0	14,9	-	56,4	4,7	1,4
Marciszów	a	697	278	15	16	144	19
	b	100,0	39,9	2,2	2,3	20,7	2,7
Mysłakowice	a	2493	1615	3	240	42	148
	b	100,0	64,8	0,1	9,6	1,7	5,9
Olszyna	a	1336	726	33	106	33	105
	b	100,0	54,3	2,5	7,9	2,5	7,9
Osiecznica	a	989	505	13	233	28	38
	b	100,0	51,1	1,3	23,6	2,8	3,8
Platerówka	a	185	53	-	18	3	19
	b	100,0	28,6	-	9,7	1,6	10,3
Podgórzyn	a	1375	563	47	143	45	50
	b	100,0	40,9	3,4	10,4	3,3	3,6
Siekieroczyn	a	798	303	-	26	129	57
	b	100,0	38,0	-	3,3	16,2	7,1
Stara Kamienica	a	418	127	-	86	35	27
	b	100,0	30,4	-	20,6	8,4	6,5
Sulików	a	896	316	5	273	53	46
	b	100,0	35,3	0,6	30,5	5,9	5,1
Zgorzelec	a	821	65	12	475	31	49
	b	100,0	7,9	1,5	57,9	3,8	6,0

1) do pracujących zaliczono osoby wykonujące pracę przynoszącą im dochód bez względu

województwa jeleniogórskiego w 1991 roku (stan w dniu 31.12) (dok.)

t y m						Wyszczególnienie a - w liczb.bezwzgl. b - wsk.strukt. w %
gospo- darka komunal- na	gospodar- ka mieszk i niemat. usł.komun	nauka oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turystyka	
						GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE (dok.)
11	59	236	11	133	5	a Nowogrodziec
0,5	2,8	11,1	0,5	6,3	0,2	b
31	17	159	23	64	-	a Pieńsk
1,4	0,8	7,4	1,1	3,0	-	b
6	74	172	19	43	2	a Świerzawa
0,6	7,0	16,3	1,8	4,1	0,2	b
9	40	124	4	85	-	a Węgliniec
0,4	1,7	5,3	0,2	3,6	-	b
6	50	107	18	213	1	a Wleń
0,8	6,7	14,2	2,4	28,4	0,1	b
						GMINY WIEJSKIE
-	-	190	20	21	-	a Bolesławiec
-	-	16,3	1,7	1,8	-	b
2	-	70	2	155	-	a Janowice Wielkie
0,4	-	15,4	0,4	34,0	-	b
-	-	85	6	23	1	a Jeźów Sudecki
-	-	16,2	1,1	4,4	0,2	b
-	-	149	9	60	2	a Kamienna Góra
-	-	16,3	1,0	6,6	0,2	b
2	-	101	3	10	-	a Lubań
0,3	-	15,2	0,5	1,5	-	b
85	-	88	-	19	-	a Marciszów
12,2	-	12,6	-	2,7	-	b
-	34	222	-	119	24	a Mysłakowice
-	1,4	8,9	-	4,8	1,0	b
66	-	157	11	57	6	a Olszyna
4,9	-	11,8	0,8	4,3	0,4	b
-	-	104	9	28	-	a Osiecznica
-	-	10,5	0,9	2,8	-	b
-	-	64	6	6	-	a Platerówka
-	-	34,6	3,2	3,2	-	b
40	-	179	5	200	57	a Podgórzyn
2,9	-	13,0	0,4	14,5	4,1	b
-	-	97	8	31	1	a Siekierczyn
-	-	12,2	1,0	3,9	0,1	b
-	4	88	2	18	2	a Stara Kamienica
-	1,0	21,1	0,5	4,3	0,5	b
-	-	102	9	40	-	a Sulików
-	-	11,4	1,0	4,5	-	b
-	-	132	18	9	4	a Zgorzelec
-	-	16,1	2,2	1,1	0,5	b

na podstawie stosunku prawnego, w oparciu o który świadczona jest praca.

Działowy układ pracujących w poszczególnych gminach województwa jeleniogórskiego jest odbiciem kształtu gospodarki lokalnej. Zjawiskiem jednak, które wywarło istotny wpływ na aktualny obraz tejże gospodarki jest bezrobocie. Jego natężenie i dynamika jest zróżnicowana przestrzennie, co ukazuje tabl. 5.

Liczba bezrobotnych w ciągu 1991 roku wyraźnie się zwiększyła. O ile bowiem w końcu 1990 roku na terenie województwa znajdowało się prawie 24,4 tys. bezrobotnych, to według stanu na dzień 31.12.1991r. ich liczba przekroczyła 43 tys., czyli była o 76,4% większa. W okresie tym zmniejszyła się liczba ofert pracy, a co za tym i możliwości podjęcia pracy przez bezrobotnych.

Należy wskazać, iż natężenie bezrobocia w województwie jeleniogórskim należy do największych w kraju (17,0% ludności zawodowo czynnej). Wyższe wskaźniki w tym zakresie w końcu 1991 roku dotyczyły bowiem jedynie koszalińskiego i ciechanowskiego. Do gmin, w których zarejestrowano największą liczbę bezrobotnych należą :

- Jelenia Góra	- 6570 osób,
- Bolesławiec	- 4706,
- Kamienna Góra	- 3233,
- Lubań	- 3153,
- Zgorzelec	- 2888.

Najmniejszą zaś ich liczbę w końcu 1991 roku zarejestrowano w gminie Platerówka (jedynie 109 osób).

W relacji do stanu z 31.12.1990r., największy wzrost liczby pozostających bez pracy zanotowano w gminach :

- Węgliniec	- o 258,4%,
- Osiecznica	- o 171,6%,
- Platerówka	- o 131,9%.

Najniższa dynamika w tym zakresie dotyczy zaś gmin :

- Bogatynia	- wzrost o 20,1%,
- Piechowice	- wzrost o 28,1%.

Należy również zaznaczyć, iż w 13 gminach województwa jeleniogórskiego w końcu 1991r. nie były zgłoszone oferty pracy.

Lokalne rynki pracy na terenie województwa prezentują zatem zróżnicowany obraz. Obraz ten jest przy tym wypadkową oddziaływania zarówno czynników makro- jak i mikroekonomicznych oraz społecznych.

Tabl. 5. Bezrobotni i pośrednictwo pracy w gminach województwa jeleniogórskiego w latach 1990 - 1991

G M I N Y	Bezrobotni stan na dzień 31.12			Oferty pracy stan na 31.12		Bezrobotni na 1 ofertę	
	1990	1991	1990= 100	1990	1991	1990	1991
WOJEWÓDZTWO	24377	43007	176,4	424	252	57	171
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec a/	2985	4706	157,7	40	17	75	277
Jelenia Góra	3250	6570	202,2	42	71	77	93
Kamienna Góra a/	2002	3233	161,5	101	11	20	294
Karpacz	235	410	174,5	3	2	78	205
Kowary	509	979	192,3	6	2	85	490
Lubań a/	1881	3153	167,6	31	17	61	185
Piechowice	424	543	128,1	5	3	85	181
Szklarska Poręba	372	601	161,6	20	1	19	601
Świeradów Zdrój	193	406	210,4	-	-	-	-
Wojcieszków	247	359	145,3	-	-	-	-
Zawidów	143	309	216,1	2	-	72	-
Zgorzelec a/	1765	2888	163,6	57	59	31	49
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE							
Bogatynia	697	837	120,1	16	12	44	70
Bolków	601	1290	214,6	23	1	26	1290
Gryfów Śląski	697	1235	177,2	-	-	-	-
Leśna	540	1179	218,3	-	20	-	59
Lubawka	646	1220	188,9	20	2	32	610
Lubomierz	419	732	174,7	-	-	-	-
Lwówek Śląski	1340	2247	167,7	31	11	43	204
Mirsk	479	782	163,3	-	-	-	-

Tabl. 5. Bezrobotni i pośrednictwo pracy w gminach województwa jeleniogórskiego w latach 1990 - 1991 (dok.)

G M I N Y	Bezrobotni stan na dzień 31.12			Oferty pracy stan na 31.12		Bezrobotni na 1 ofertę	
	1990	1991	1990= 100	1990	1991	1990	1991
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE (dok.)							
Nowogrodzic	887	1480	166,9	-	1	-	1480
Pieńsk	380	630	165,8	3	10	127	63
Świerzawa	347	717	206,6	-	1	-	717
Węgliniec	233	835	358,4	-	-	-	-
Wleń	245	407	166,1	-	-	-	-
GMINY WIEJSKIE							
Janowice Wielkie	180	371	206,1	2	-	90	-
Jeżów Sudecki	260	402	154,6	-	2	-	201
Marciszów	225	455	202,2	7	-	32	-
Mysłakowice	482	736	152,7	9	1	54	736
Olszyna	435	846	194,5	-	1	-	846
Osiecznica	229	622	271,6	-	-	-	-
Platerówka	47	109	231,9	-	-	-	-
Podgórzyn	335	573	171,0	3	3	112	191
Siekierczyn	179	379	211,7	-	1	-	379
Stara Kamienica	266	393	147,7	3	3	89	131
Sulików	222	373	168,0	-	-	-	-

a/ łącznie z gminą wiejską

Źródło : dane Wojewódzkiego Biura Pracy w Jeleniej Górze

4. STAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENI GMIN

4.1. Uwagi ogólne

Do pełnienia przez poszczególne gminy województwa jeleniogórskiego określonych funkcji niezbędne jest właściwe zagospodarowanie ich przestrzeni. Podstawowymi zatem elementami układu przestrzennego zagospodarowania gmin są: zabudowa przemysłowa, zabudowa mieszkaniowa, zabudowa socjalno-usługowa, urządzenia infrastruktury technicznej, tereny rolnicze oraz tereny lasów i zieleni. Nie jest jednak zadaniem tego opracowania prezentacja stanu wszystkich elementów. Należy wskazać zatem, iż podstawowym kryterium doboru zakresu rzeczowego tej części niniejszego opracowania stały się zapisy art.7 Ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U.1990 nr 16, poz.95), określające w sposób ogólny zadania własne gmin dotyczące w szczególności spraw o lokalnym charakterze. W sposób szczegółowy zadania te zostały określone w Ustawie "kompetencyjnej" (Dz.U. 1990 nr 34, poz.198).

Wiele z elementów zagospodarowania przestrzeni gmin stanowi mienie komunalne, a w tym głównie nabyte z mocy prawa na podstawie Ustawy - przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym...(Dz.U. 1990 nr 32, poz.191).

Stąd też zdecydowano się ukazać nie tylko wybrane elementy infrastruktury komunalnej, lecz również stan komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz lokalnej infrastruktury społecznej. Stan tych elementów wpływa w znacznej mierze na poziom warunków bytowych ludności gmin województwa jeleniogórskiego.

Podstawę doboru zakresu rzeczowego był zatem wybór merytoryczny skorygowany jednak częściowo zakresem dostępnych informacji statystycznych i pozastatystycznych.

4.2. Gospodarka gruntami.

Odbiciem aktualnego układu przestrzennego zagospodarowania poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego jest m.in. struktura użytkowania gruntów, co przedstawia tabl. 6.

Ogólna powierzchnia regionu wynosi 437850 ha. Do gmin o największym w skali tegoż województwa obszarze należą:

- gminy wiejskie	- Osiecznica	- 43707 ha,
	- Bolesławiec	- 28893 ha,
- gminy miejsko-wiejskie	- Węgliniec	- 33844 ha,
	- Lwówek Śląski	- 24037 ha,
	- Mirsk	- 18644 ha.

Tabl.6. Struktura użytkowania gruntów w gminach woj. jeleniogórskiego w 1991r.

Lp	Wyszczególnienie a - w ha b - struktura w %	Powierz- chnia gminy ogółem	W					
			użytki rolne	z tego				
				grunty orne	sady	łąki	pastwi- ska	
1.	WOJEWÓDZTWO	a	437850	201040	117180	1236	44726	37898
		b	100,0	45,9	26,8	0,3	10,2	8,6
	GMINY MIEJSKIE							
2.	Bolesławiec	a	2281	756	596	11	25	124
		b	100,0	33,1	26,1	0,5	1,1	5,4
3.	Jelenia Góra	a	8780	4253	2144	11	1405	693
		b	100,0	48,4	24,4	0,1	16,0	7,9
4.	Kamienna Góra	a	1797	964	592	1	249	122
		b	100,0	53,6	32,9	0,1	13,8	6,8
5.	Karpacz	a	3796	409	30	3	24	352
		b	100,0	10,8	0,8	0,1	0,6	9,3
6.	Kowary	a	3786	835	251	4	302	278
		b	100,0	22,0	6,6	0,1	8,0	7,3
7.	Lubań	a	1812	769	545	14	140	70
		b	100,0	47,7	33,8	0,9	8,7	4,3
8.	Piechowice	a	6385	1114	350	16	390	358
		b	100,0	17,4	5,5	0,2	6,1	5,6
9.	Szklarska Poręba	a	7555	399	68	-	213	118
		b	100,0	5,3	0,9	-	2,8	1,6
10.	Świeradów Zdrój	a	2077	831	203	9	225	394
		b	100,0	40,0	9,8	0,4	10,8	19,0
11.	Wojcieszów	a	3188	1316	652	-	418	246
		b	100,0	41,3	20,5	-	13,1	7,7
12.	Zawidów	a	607	412	279	3	88	42
		b	100,0	67,9	46,0	0,5	14,5	6,9
13.	Zgorzelec	a	1586	848	467	4	82	95
		b	100,0	40,9	29,4	0,3	5,2	6,0
	GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE							
14.	Bogatynia	a	13617	6156	4398	56	1006	696
		b	100,0	45,2	32,3	0,4	7,4	5,1
15.	Bolków	a	15285	9498	5996	53	1839	1610
		b	100,0	62,1	39,2	0,3	12,0	10,6
16.	Gryfów Śląski	a	6661	4144	2532	11	794	807
		b	100,0	62,2	38,0	0,2	11,9	12,1
17.	Leśna	a	10450	6797	3778	55	1778	1186
		b	100,0	65,0	36,2	0,5	17,0	11,3
18.	Lubawka	a	13761	6922	2731	1	2285	1905
		b	100,0	50,3	19,8	-	16,7	13,8
19.	Lubomierz	a	13039	9002	4855	11	1878	2258
		b	100,0	69,0	37,2	0,1	14,4	17,3
20.	Lwówek Śląski	a	24037	15434	9445	62	2239	3688
		b	100,0	64,2	39,3	0,3	9,3	15,3
21.	Mirsk	a	18644	6961	2743	8	2659	1551
		b	100,0	37,3	14,7	-	14,3	8,3

tym

użytki leśne	grunty pod wodami	użytki kopalne	tereny komuni- kacyjne	w tym drogi	tereny osie- dlowe	w tym zabudo- wane	nieu- żytki	inne tereny	Lp.
173452	6060	4086	17420	15132	16550	13965	2768	16474	1.
39,6	1,4	0,9	4,0	3,5	3,8	3,2	0,6	3,8	
434	30	75	223	179	633	511	16	114	2.
19,0	1,3	3,3	9,8	7,8	27,8	22,4	0,7	5,0	
1781	196	33	636	484	1640	1260	42	199	3.
20,3	2,2	0,4	7,2	5,5	18,7	14,4	0,5	2,3	
263	32	17	142	107	370	276	8	1	4.
14,6	1,8	0,9	7,9	6,0	20,6	15,4	0,5	0,1	
2824	35	-	122	119	297	185	100	9	5.
74,4	0,9	-	3,2	3,1	7,8	4,9	2,6	0,3	
2378	36	6	182	139	278	205	9	62	6.
62,8	0,9	0,2	4,8	3,7	7,3	5,4	0,3	1,7	
77	32	83	157	115	385	279	14	95	7.
4,8	2,0	5,1	9,7	7,1	23,9	17,3	0,9	5,9	
4572	44	7	210	183	289	185	86	63	8.
71,6	0,7	0,1	3,3	2,9	4,5	2,9	1,3	1,1	
6400	41	39	287	208	331	181	16	42	9.
84,7	0,5	0,5	3,8	2,8	4,4	2,4	0,2	0,6	
873	37	2	95	85	231	152	3	5	10.
42,0	1,8	0,1	4,6	4,1	11,1	7,3	0,2	0,2	
1372	17	64	125	105	139	121	115	40	11.
43,0	0,5	2,0	3,9	3,3	4,4	3,8	3,6	1,3	
32	11	-	41	29	88	67	5	18	12.
5,3	1,8	-	6,8	4,8	14,5	11,0	0,8	2,9	
52	45	9	150	118	481	378	16	185	13.
3,3	2,8	0,6	9,5	7,4	30,3	23,8	1,0	11,6	
1907	138	2201	518	456	2412	2272	59	226	14.
14,0	1,0	16,2	3,8	3,3	17,7	16,7	0,4	1,7	
4483	150	31	622	551	421	368	40	40	15.
29,3	1,0	0,2	4,1	3,6	2,7	2,4	0,3	0,3	
1665	164	23	324	263	321	274	17	3	16.
25,0	2,5	0,3	4,9	3,9	4,8	4,1	0,3	-	
2490	245	41	447	422	345	300	22	63	17.
23,8	2,3	0,4	4,2	4,0	3,3	2,9	0,3	0,7	
5824	107	15	516	484	318	294	30	29	18.
42,3	0,8	0,1	3,7	3,5	2,4	2,1	0,2	0,2	
3025	124	18	536	497	306	268	28	-	19.
23,2	1,0	0,1	4,1	3,8	2,3	2,1	0,3	-	
6151	295	308	977	880	706	630	90	76	20.
25,6	1,2	1,3	4,1	3,7	2,9	2,6	0,4	0,3	
10206	190	44	700	613	390	347	134	19	21.
54,7	1,0	0,2	3,8	3,3	2,1	1,9	0,8	0,1	

Tabl.6. Struktura użytkowania gruntów w gminach woj. Jeleniogórskiego w 1991r. (dok)

Lp	Wyszczególnienie a - w ha b - struktura w %	Powierz- chnia gminy ogółem	W				
			użytki rolne	z tego			
				grunty orne	sady	łaki	pastwi- ska
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE (dok.)							
22.	Nowogrodzkie	a	17626	11252	8403	42	1897
		b	100,0	63,8	47,6	0,2	10,8
23.	Pieńsk	a	11040	6200	4203	134	1284
		b	100,0	56,1	38,1	1,2	11,6
24.	Świerzawa	a	15976	10046	6479	49	1844
		b	100,0	62,9	40,6	0,3	11,5
25.	Węgliniec	a	33844	3134	1539	8	1156
		b	100,0	9,2	4,5	-	3,4
26.	Wleń	a	8600	4901	2714	25	519
		b	100,0	57,0	31,6	0,3	6,0
GMINY WIEJSKIE							
27.	Bolesławiec	a	28893	11801	9082	38	1241
		b	100,0	40,8	31,4	0,1	4,3
28.	Janowice Wielkie	a	5809	3004	979	10	1080
		b	100,0	51,7	16,9	0,2	18,6
29.	Jezów Sudecki	a	9438	5983	2873	20	1250
		b	100,0	63,4	30,5	0,2	13,2
30.	Kamienna Góra	a	15810	9630	3981	3	3645
		b	100,0	61,0	25,2	-	23,1
31.	Lubań	a	14215	9991	6983	61	1523
		b	100,0	70,2	49,1	0,4	10,7
32.	Marciszów	a	8196	4398	1299	3	1726
		b	100,0	53,6	15,8	-	21,1
33.	Mysłakowice	a	8875	4329	1760	19	1499
		b	100,0	48,7	19,8	0,2	16,9
34.	Olszyna	a	4716	3208	2216	31	467
		b	100,0	68,0	47,0	0,6	9,9
35.	Osiecznica	a	43707	3294	1974	5	945
		b	100,0	7,5	4,5	-	2,2
36.	Platerówka	a	4794	2624	1789	10	466
		b	100,0	54,7	37,3	0,2	9,7
37.	Podgórzyn	a	8247	3061	1010	28	1143
		b	100,0	37,1	12,2	0,3	13,9
38.	Siekierczyn	a	4955	3606	2550	21	690
		b	100,0	72,8	51,5	0,4	13,9
39.	Stara Kamienica	a	11046	6266	3039	17	1644
		b	100,0	56,7	27,5	0,1	14,9
40.	Sulików	a	9522	6990	5033	63	995
		b	100,0	73,4	52,9	0,7	10,4
41.	Zgorzelec	a	13595	9702	6619	316	1673
		b	100,0	71,3	48,7	2,3	12,3

tym									Lp.
użytki leśne	grunty pod wodami	użytki kopalne	tereny komuni- kacyjne	w tym drogi	tereny osie- dlowe	w tym zabudo- wane	nieu- żytki	inne tereny	
4528	176	155	778	648	578	538	158	1	22.
25,7	1,0	0,9	4,4	3,7	3,3	3,1	0,9	-	
3745	166	2	424	365	345	264	82	76	23.
33,9	1,5	-	3,8	3,3	3,2	2,4	0,8	0,7	
4779	114	17	563	516	374	339	73	10	24.
29,9	0,7	0,1	3,5	3,2	2,3	2,1	0,5	0,1	
27804	766	43	1248	966	317	280	403	129	25.
82,2	2,3	0,1	3,7	2,9	0,9	0,8	1,2	0,4	
2870	246	30	356	310	197	184	-	-	26.
33,4	2,9	0,3	4,1	3,6	2,3	2,1	-	-	
11579	353	359	1145	1035	880	845	337	2439	27.
40,1	1,2	1,2	4,0	3,6	3,0	2,9	1,2	8,5	
2299	73	10	227	191	154	115	39	3	28.
39,6	1,3	0,2	3,9	3,3	2,7	2,0	0,6	-	
2641	182	1	318	292	215	188	59	39	29.
28,0	1,9	-	3,4	3,1	2,3	2,0	0,6	0,4	
5021	143	66	602	508	288	265	44	16	30.
31,7	0,9	0,4	3,8	3,2	1,8	1,7	0,3	0,1	
3147	184	36	493	461	283	259	81	-	31.
22,1	1,3	0,3	3,5	3,2	2,0	1,8	0,6	-	
3006	100	24	378	272	189	161	39	64	32.
38,7	1,2	0,3	4,6	3,3	2,3	2,0	0,5	0,8	
3455	167	43	307	258	303	257	53	218	33.
38,9	1,9	0,5	3,5	2,9	3,4	2,9	0,6	2,5	
913	124	9	192	165	221	197	22	27	34.
19,4	2,6	0,2	4,1	3,5	4,7	4,2	0,4	0,6	
26523	312	106	1312	1243	305	224	242	11613	35.
60,7	0,7	0,2	3,0	2,8	0,7	0,5	0,6	26,6	
1738	34	51	204	193	111	100	32	-	36.
36,3	0,7	1,1	4,3	4,0	2,3	2,1	0,6	-	
4166	250	-	266	258	300	232	47	157	37.
50,5	3,0	-	3,2	3,1	3,6	2,8	0,7	1,9	
801	51	25	206	182	165	156	26	75	38.
16,2	1,0	0,5	4,2	3,7	3,3	3,1	0,5	1,5	
3999	75	31	406	350	263	220	6	-	39.
36,2	0,7	0,3	3,7	3,2	2,4	2,0	-	-	
1426	203	38	419	365	263	241	95	88	40.
15,0	2,1	0,4	4,4	3,8	2,8	2,5	1,0	0,9	
2203	372	24	566	517	418	347	80	230	41.
16,2	2,7	0,2	4,2	3,8	3,1	2,6	0,6	1,7	

Najmniejszą powierzchnię zajmują zaś miasta:

- Zawidów	- 607 ha,
- Zgorzelec	- 1586 ha,
- Lubań	- 1612 ha,
- Kamienna Góra	- 1797 ha.

Istotniejsze jednak różnice między poszczególnymi gminami dotyczą struktury użytkowania zajmowanych przez nie powierzchni. Należy przy tym wskazać, iż 45,9% obszaru województwa stanowią użytki rolne, a 39,6% - użytki leśne.

Najwyższym udziałem użytków rolnych w ogólnej powierzchni wyróżniają się gminy wiejskie:

- Sulików	- 73,4%,
- Sieklerczyn	- 72,8%,
- Zgorzelec	- 71,3%,
- Lubań	- 70,2%.

Z drugiej jednak strony w trzech gminach udział użytków rolnych nie przekracza 10% (Szkłarska Poręba - 5,3%, Osiecznica - 7,5%, Węgliniec - 9,2%).

Znaczne zróżnicowanie dotyczy również udziału użytków leśnych. O ile bowiem w ośmiu gminach lasy zajmują ponad połowę ich obszaru, w tym w dwóch więcej niż 80% (Szkłarska Poręba - 84,7%, Węgliniec - 82,2%), to w grupie gmin, w których użytki leśne nie zajmują nawet 10 % ich powierzchni znajdują się trzy miasta (Zgorzelec - 3,3%, Lubań - 4,8%, Zawidów - 5,3%).

W przestrzeni gmin istotne miejsce zajmują ponadto tereny osiedlowe i komunikacyjne. Ich udział jest na ogół większy w miastach, mniejszy zaś w gminach wiejskich. Tereny osiedlowe obejmują tereny przemysłowe, mieszkaniowe, tereny zabudowy o innym przeznaczeniu (zwłaszcza usługowym), tereny zieleni i tereny niezabudowane, lecz znajdujące się w strefie zainwestowania osiedlowego. Przeciętnie w skali województwa zajmują one jedynie 3,8% jego obszaru, lecz w czterech miastach stanowią ponad 20% (Zgorzelec - 30,3%, Bolesławiec - 27,8%, Lubań - 23,9%, Kamienna Góra - 20,6%), a w gminie Węgliniec tereny te nie zajmują nawet 1%.

Odnosnie natomiast terenów komunikacyjnych, to ich udział w ogólnej powierzchni województwa jeleniogórskiego wynosi 4,0%, choć w trzech miastach sięga niemalże 10% (Bolesławiec - 9,8%, Lubań - 9,7%, Zgorzelec - 9,5%).

Pozostałe elementy struktury użytkowania gruntów (grunty pod wodami, użytki kopalne, nieużytki oraz inne tereny) w gminach województwa mają mniej istotne znaczenie. Mimo to na uwagę zasługuje jednak fakt, iż ponad 16% powierzchni gminy Bogatynia zajmują tereny kopalniane.

Syntetycznym narzędziem organizowania przestrzeni gmin dla różnorodnych potrzeb wspólnoty samorządowej i jednostek gospodarczych są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wobec jednak istotnych zmian systemu prawnego w ostatnim okresie, prawo o planowaniu przestrzennym w obowiązującym od 1984 roku kształcie pozostaje w wyraźnej sprzeczności z wymaganiami nowego ładu gospodarczego.

4.3 Wybrane elementy infrastruktury komunalnej.

Infrastruktura komunalna nabiera coraz większej wagi w rozwoju gmin czy też poszczególnych miast i miejscowości wiejskich. Od stopnia rozwoju i sprawności funkcjonowania urządzeń infrastrukturalnych w dużej mierze zależy przy tym efektywność lokalnej gospodarki oraz poziom warunków bytowych ludności. Wśród zadań własnych wymienianych w art.7 ust.1 Ustawy o samorządzie terytorialnym niepoślednie miejsce nadano właśnie sprawom infrastruktury komunalnej tzn.:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- lokalnego transportu zbiorowego.

Nie wszystkie z tych zadań mają oczywiście obligatoryjny, dla samorządowych władz lokalnych, charakter.

System zaopatrzenia w wodę stanowi jeden z ważniejszych elementów infrastrukturalnego wyposażenia gmin i jest ściśle związany z systemem odprowadzania, a także oczyszczania ścieków. Stan urządzeń komunalnych w tym zakresie w gminach województwa Jeleniogórskiego ukazuje tablica 7.

Długość zarówno sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej w poszczególnych gminach wykazuje istotne zróżnicowanie. Poza brakiem odcinków sieci wodociągowej w gminie Platerówka, uwidacznia się pewien stopień niedorozwoju sieci kanalizacyjnej, a w pięciu gminach wiejskich (Janowice Wielkie, Kamienna Góra, Marciszów, Platerówka, Stara Kamienica) nie ma nawet tego rodzaju urządzeń.

W 1991 roku odbiorcom z terenu województwa jeleniogórskiego dostarczono ogółem 30419,7 dam³ wody, z czego 66,7% gospodarstwom domowym. W odniesieniu do roku 1990, ilość wody przeznaczanej na zaopatrzenie ludności miejskiej i wiejskiej regionu w 1991 roku była mniejsza o 7,6%.

Podkreślić należy również, że w gminach wiejskich tegoż województwa nie funkcjonują komunalne oczyszczalnie ścieków, a w pozostałych gminach zarówno ich liczba jak i przepustowość nie jest wystarczająca. Wśród bowiem jedynie 25 obiektów tego typu funkcjonujących na terenie województwa jeleniogórskiego, sześć stanowią oczyszczalnie mechaniczne, a pozostałe 19 to oczyszczalnie biologiczne, których łączna przepustowość wynosiła w 1991 roku 72913 m³/d. Zarówno mechaniczne jak i biologiczne komunalne oczyszczalnie ścieków są w zróżnicowanym stopniu obciążone.

Procesom oczyszczania poddanych zostało 75,8% z ilości prawie 25,4 tys.dam³ ścieków komunalnych odprowadzanych kanalizacją, w tym natomiast ponad 80% oczyszczono metodą biologiczną.

Gospodarka wodno-ściekowa we wszystkich gminach województwa jeleniogórskiego nie stanowi obecnie kompleksowego, a przy tym sprawnego systemu. Jest to niewątpliwie jednym z głównych, poza uciążliwym przemysłem, czynników znacznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Tabl. 7.

Urządzenia gospodarki wodno-ściekowej w gminach województwa

G M I N Y	Długość sieci w km		Komunalne oczyszczalnie ścieków			
	wodo- ciągowej rozdziel- czej	kanali- zacyjnej sanitar- nej	mechaniczne		biologiczne	
			liczba	przepust. w m ³ /d	liczba	przepust. w m ³ /d
WOJEWÓDZTWO	1284,8	454,6	6	11262	19	72913
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	90,1	78,9	-	-	1	7200
Jelenia Góra	186,4	109,3	1	84	6	26038
Kamienna Góra	55,3	39,7	1	7500	-	-
Karpacz	19,6	5,1	-	-	2	632
Kowary	21,9	12,7	-	-	2	3060
Lubań	28,3	17,1	-	-	1	9100
Piechowice	60,3	2,1	-	-	-	-
Szklarska Poręba	60,7	13,5	-	-	2	1600
Świeradów Zdrój	5,6	2,9	-	-	-	-
Wojcieszów	8,1	3,0	-	-	-	-
Zawidów	11,7	8,6	-	-	1	325
Zgorzelec	41,7	37,6	1	1300	1	17470
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE						
Bogatynia	112,3	29,5	1	380	1	5000
Bolków	41,8	4,1	-	-	1	2000
Gryfów Śląski	7,9	9,1	-	-	-	-
Leśna	15,0	3,1	-	-	-	-
Lubawka	40,4	14,8	-	-	-	-
Lubomierz	16,3	3,3	-	-	-	-
Lwówek Śląski	54,8	16,1	-	-	-	-
Mirsk	18,3	5,9	1	598	-	-
Nowogrodzice	50,8	0,9	-	-	1	488
Pieńsk	18,0	11,7	1	1400	-	-
Świerzawa	17,2	8,8	-	-	-	-
Węgliniec	26,8	5,6	-	-	-	-
Wleń	18,5	5,4	-	-	-	-
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	54,7	0,9	-	-	-	-
Janowice Wielkie	11,7	-	-	-	-	-
Jeżów Sudecki	11,0	1,1	-	-	-	-
Kamienna Góra	25,6	-	-	-	-	-
Lubań	9,9	1,1	-	-	-	-
Marciszów	21,3	-	-	-	-	-
Mysłakowice	4,0	2,0	-	-	-	-
Olszyna	17,2	0,6	-	-	-	-
Osiecznica	24,8	0,5	-	-	-	-
Platerówka	-	-	-	-	-	-
Podgórzyn	46,6	1,4	-	-	-	-
Siekierczyn	7,5	1,7	-	-	-	-
Stara Kamienica	1,5	-	-	-	-	-
Sulików	7,3	1,8	-	-	-	-
Zgorzelec	13,9	1,2	-	-	-	-

a/bez wód opadowych i infiltracyjnych.

Jeleniogórskiego w roku 1991

Ścieki komunalne w dam3				Woda dostarczana odbiorcom		G M I N Y
odprowa- dzone ka- nalizacja miejską	z tego			ogółem w dam3	w tym gospod. domowym	
	oczy- szczane a/	w tym biologicz	nie oczy- szczane			
25377	19243	15474	6134	30419,7	20295,2	WOJEWÓDZTWO
						GMINY MIEJSKIE
3926	2774	2774	1152	4419,3	2973,9	Bolesławiec
7896	6692	6680	1204	6713,5	4267,2	Jelenia Góra
3352	2334	-	1018	1993,7	1416,6	Kamienna Góra
235	185	185	50	779,0	309,6	Karpacz
.	.	.	.	709,0	545,7	Kowary
1373	1002	1002	371	1629,1	1052,3	Lubań
20	-	-	20	308,3	142,0	Piechowice
99	98	98	1	476,0	277,4	Szklarska Poręba
151	-	-	151	238,9	127,5	Świeradów Zdrój
-	-	-	-	137,4	75,3	Wojcieszów
63	63	63	-	232,9	169,5	Zawidów
3168	3167	2692	1	3361,4	2520,4	Zgorzelec
						GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE
1755	1703	1674	52	2962,9	1604,9	Bogatynia
223	223	223	-	361,4	245,4	Bolków
409	-	-	409	488,2	353,1	Gryfów Śląski
96	-	-	96	281,9	247,9	Leśna
310	-	-	310	468,9	360,9	Lubawka
-	-	-	-	220,3	119,2	Lubomierz
801	-	-	801	930,7	763,6	Lwówek Śląski
179	179	-	-	223,1	195,9	Mirsk
83	83	83	-	366,9	337,1	Nowogrodzice
740	740	-	-	735,9	428,3	Pieńsk
15	-	-	15	150,7	128,6	Świerzawa
143	-	-	143	449,2	314,7	Węgliniec
46	-	-	46	279,8	254,2	Wleń
						GMINY WIEJSKIE
-	-	-	-	146,1	136,1	Bolesławiec
-	-	-	-	64,1	33,7	Janowice Wielkie
-	-	-	-	120,8	120,8	Jeżów Sudecki
-	-	-	-	34,0	34,0	Kamienna Góra
-	-	-	-	33,2	33,2	Lubań
-	-	-	-	183,9	90,0	Marciszów
25	-	-	25	171,8	97,2	Mysłakowice
261	-	-	261	283,7	183,3	Olszyna
-	-	-	-	50,0	50,0	Osiecznica
-	-	-	-	-	-	Platerówka
8	-	-	8	251,5	123,5	Podgórzyn
-	-	-	-	32,2	32,2	Siekierczyn
-	-	-	-	2,0	2,0	Stara Kamienica
-	-	-	-	83,0	83,0	Sulików
-	-	-	-	45,0	45,0	Zgorzelec

Masowy i czasowo nierównomierny charakter powstawania odpadów komunalnych stanowi o tym, iż zadania władz lokalnych w zakresie ich usuwania i unieszkodliwiania należą do grupy zadań szczególnie ważnych. Podstawowym sposobem pozbywania się odpadów komunalnych jest ich składowanie na wysypiskach zorganizowanych albo, co gorsze, na tzw. "dzikich". Całkowita emisja odpadów komunalnych w poszczególnych gminach województwa nie jest znana. Uchwytną statystycznie jest bowiem jedynie tzw. emisja "zarejestrowana", która obejmuje ilość odpadów wywiezionych taborem służ komunalnych. Zagadnienie to obrazuje tabl. 8.

Tabl. 8. Usuwanie odpadów z gmin województwa jeleniogórskiego w roku 1991

Wyszczególnienie (według siedziby przedsiębiorstw gospodarki komunalnej)	Zorganizowane wysypiska odpadów		Ilość odpadów wywiezionych w tonach		
	liczba	pow. w ha	ogółem	z tego	
				stałych	płynnych
W O J E W Ó D Z T W O	20	64,6	969 7	745,3	224,4
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	1	7,0	100,3	99,0	1,3
Jelenia Góra	1	8,7	229,9	212,0	17,9
Kamienna Góra	-	-	53,0	44,4	8,6
Karpacz	-	-	17,5	5,5	12,0
Kowary	-	-	17,8	12,4	5,4
Lubań	1	4,7	64,8	37,8	27,0
Piechowice	-	-	21,6	15,2	6,4
Szklarska Poręba	-	-	27,9	21,8	6,1
Świeradów Zdrój	-	-	10,9	7,0	3,9
Wojcieszów	1	2,0	10,5	6,7	3,8
Zawidów	1	2,8	15,0	8,2	6,8
Zgorzelec	1	6,5	78,7	76,4	2,3
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE					
Bogatynia	1	4,2	55,7	44,8	10,9
Gryfów Śląski	1	1,0	25,6	21,6	4,0
Leśna	1	0,7	19,2	14,5	4,7
Lubawka	1	7,0	26,5	16,1	10,4
Lubomierz	1	0,8	6,5	3,2	3,3
Lwówek Śląski	1	3,0	40,5	28,0	12,5
Mirsk	1	1,1	10,0	5,4	4,6
Nowogrodziec	1	1,3	20,9	6,7	14,2
Pieńsk	1	4,5	15,2	8,1	7,1
Świerzawa	1	1,3	20,2	12,5	7,7
Węgliniec	1	0,8	24,4	11,0	13,4
Wleń	-	-	18,0	7,2	10,8
GMINY WIEJSKIE					
Janowice Wielkie	1	1,1	6,5	2,8	3,7
Mysłakowice	-	-	7,9	3,5	4,4
Olszyna	1	2,5	9,7	6,5	3,2
Podgórzyn	1	3,6	15,0	7,0	8,0

W 1991 roku w województwie istniało 20 komunalnych wysypisk zorganizowanych tj. funkcjonujących na podstawie zezwoleń odpowiednich władz. Ich łączna powierzchnia wynosi niemal 65 ha. Ilość zaś odpadów komunalnych wywiezionych wyniosła 969,7 ton, w tym większość bo 76,9% stanowią odpady stałe.

Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi połączona z konsekwentną likwidacją tzw. "dzikich" wysypisk w poszczególnych gminach województwa jest, co należy podkreślić, również jednym z warunków ładu przestrzennego.

Do właściwości organów gmin jako zadanie własne należy zgodnie z art.1 ust.28. pkt. d-f ustawy "kompetencyjnej", nie tylko planowanie i finansowanie budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg gminnych oraz lokalnych miejskich, lecz również zarządzanie siecią tychże dróg. Do dróg gminnych i lokalnych miejskich zalicza się zaś, stosownie do zapisów art.7 ust.1 ustawy o drogach publicznych (Dz.U. 1985 nr 14, poz.60 z późniejszymi zmianami), drogi stanowiące uzupełniającą (wobec dróg krajowych i wojewódzkich) sieć służącą miejscowym potrzebom (z wyłączeniem dróg zakładowych). Stan sieci dróg gminnych i lokalnych miejskich w województwie jeleniogórskim w roku 1991 ukazuje tabl. 9.

Łączna długość dróg tejże kategorii w gminach regionu jeleniogórskiego wynosi 1921 km, z tego zaś 44,6% stanowią drogi o nawierzchni twardej ulepszonej. Najbardziej rozwinięta sieć dróg gminnych i lokalnych miejskich związana jest z obszarem gmin Jelenia Góra (177 km), Bolków (161 km) i Nowogrodziec (155 km). Najkrótszą zaś ich siecią dysponują gminy Stara Kamienica (8 km) i Wojcieszków (10 km). Stan nawierzchni dróg gminnych i lokalnych miejskich jest zróżnicowany w istotnej mierze. Do gmin bowiem, w których udział dróg o nawierzchni twardej ulepszonej jest największy należą:

- Bolesławiec (miasto) - 100%,
- Janowice Wielkie - 100%,
- Kowary - 97,1%.

Z drugiej zaś strony do gmin, w których drogi tej kategorii wyróżniają się szczególnie niekorzystnym stanem nawierzchni zaliczyć należy:

- Podgórzyn (wśród dróg gminnych brak jest odcinków o nawierzchni twardej ulepszonej),
- Węgliniec (1,5% długości tychże dróg ma ulepszoną nawierzchnię).

Zarówno długość sieci dróg gminnych i lokalnych miejskich jak i stan ich nawierzchni wyznaczają bezpośrednio skalę zadań władz lokalnych w tym zakresie. Należy zatem wskazać, iż w roku 1991 na utrzymanie tychże dróg oraz obiektów mostowych wydatkowano łącznie 16956 mln.zł.

Tabl. 9. Sieć dróg gminnych i lokalnych miejskich w woj. jeleniogórskim w 1991 r.

G M I N Y	Drogi gminne i lokalne miejskie		Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej w % ogółu
	długość w km	w tym o nawierzchni twardej ulepszonej	
W O J E W Ó D Z T W O	1921	856	44,6
GMINY MIEJSKIE			
Bolesławiec	35	35	100,0
Jelenia Góra	177	95	53,7
Kamienna Góra	17	16	94,1
Karpacz	54	50	92,6
Kowary	35	34	97,1
Lubań	18	14	77,8
Piechowice	30	9	30,0
Szklarska Poręba	52	50	96,2
Świeradów Zdrój	67	9	13,4
Wojcieszków	10	8	80,0
Zawidów	11	10	90,9
Zgorzelec	57	41	71,9
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			
Bogatynia	52	19	36,5
Bolków	161	59	36,6
Gryfów Śląski	17	16	94,1
Leśna	73	12	16,4
Lubawka	36	20	55,6
Lubomierz	70	29	41,4
Lwówek Śląski	63	50	79,4
Mirsk	28	16	57,1
Nowogrodziec	155	34	21,9
Pieńsk	30	10	33,3
Świerzawa	34	16	47,1
Węglińiec	66	1	1,5
Wleń	35	14	40,0
GMINY WIEJSKIE			
Bolesławiec	76	30	39,5
Janowice Wielkie	27	27	100,0
Jeżów Sudecki	17	10	58,8
Kamienna Góra	68	23	33,8
Lubań	42	14	33,3
Marciszów	21	3	14,3
Mysłakowice	42	32	76,2
Olszyna	21	8	38,1
Osiecznica	46	7	15,2
Platerówka	18	3	16,7
Podgórzyn	56	-	-
Siekierczyn	35	12	34,3
Stara Kamienica	8	2	25,0
Sulików	20	8	40,0
Zgorzelec	41	10	24,4

Wszystkie gminy z mocy prawa z dniem 27 maja 1990 roku nabyły bezpłatnie mienie państwowe należące do tej pory do rad narodowych i terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego oraz poporządkowanych im przedsiębiorstw, zakładów i innych jednostek organizacyjnych. Dotyczyło to głównie lokalnych przedsiębiorstw gospodarki komunalnej i mieszkaniowej. Zgodnie zaś z art.8 ust.2 ustawy - przepisy wprowadzające... rady poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego w terminie do dnia 31.12.1991r. dokonały wyboru organizacyjno-prawnej formy prowadzenia działalności gospodarczej, wykonywanej dotychczas przez przedsiębiorstwa komunalne. Najczęściej wybieraną przez rady gmin formą organizacyjno-prawną dla tych przedsiębiorstw są zakłady budżetowe.

Bardziej skomplikowana jest natomiast komunalizacja mienia wojewódzkich przedsiębiorstw w zakresie wodociągów i kanalizacji, energetyki ciepłej i komunikacji lokalnej. Wojewodowie jako organy założycielskie dla tychże przedsiębiorstw, na mocy art.5 ust.3 pkt.2 wspomnianej już ustawy - przepisy wprowadzające..., zostali zobowiązani do przekazania ich mienia jako mienia komunalnego gminom, jeżeli jest ono niezbędne do wykonywania ich zadań.

Od 1 marca 1991 roku przestało istnieć Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Jeleniej Górze, a na jego bazie utworzono:

- Miejski Zakład Komunikacyjny w Jeleniej Górze (działający na zasadach zakładu budżetowego),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Bolesławcu (jako przedsiębiorstwo komunalne).

W 1991 roku trwało również postępowanie dotyczące komunalizacji mienia Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji oraz Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej. Z wnioskami zaś o przejęcie jako komunalne mienia zarówno WPEC jak i WPWiK wystąpiła większość gmin z terenu województwa jeleniogórskiego. Oznacza to konieczność uprzedniego przeprowadzenia podziału tychże przedsiębiorstw, co nie nastąpiło jednak do końca 1991. Nie ulega przy tym wątpliwości, że o sprawności funkcjonowania elementów lokalnej infrastruktury technicznej decyduje w istotnej mierze system ich organizacji i zarządzania.

4.4. Mieszkalnictwo

Rozmiary zasobów mieszkaniowych i dynamika ich wzrostu kształtują się pod wpływem zarówno przyrostu nowych mieszkań jak i ich ubytków, powodowanych przez różne czynniki. Na podstawie art.25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 roku Prawo lokalowe, zarząd państwowymi zasobami mieszkaniowymi należał do terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego (o właściwości szczególnej do spraw mieszkaniowych). W tej sytuacji komunalizacja państwowych zasobów mieszkaniowych sprowadziła się zatem do nabycia przez gminy tej części mienia państwowego na mocy prawa. W gminach województwa jeleniogórskiego udział tych zasobów mieszkaniowych jest zróżnicowany, co obrazuje tablica 10.

O ile w 1988 roku (NSP) udział komunalnych zasobów mieszkaniowych wynosił w skali województwa 38,9%, to w 1990 roku mieszkania komunalne stanowiły 37,5% ogółu mieszkań. Zaznaczył się jednak nie tylko spadek udziału tej części zasobów, lecz również zmniejszenie się ich liczby (z 58619 do 57982 mieszkań, tj. o niemal 1,1%). Związane jest to przede wszystkim z powszechnym zjawiskiem sprzedaży mieszkań komunalnych ich najemcom lub innym osobom.

W 1990 roku mieszkania komunalne stanowiły największą część ogółu zasobów mieszkaniowych w następujących gminach miejskich:

- Wojcieszów	(69,8%),
- Kowary	(63,2%),
- Kamienna Góra	(59,6%).

W sześciu gminach natomiast udział komunalnej substancji mieszkaniowej był niższy od 10%. Do grupy tych gmin należą:

- Platerówka	(3,6%),
- Lubań (gm. wiejska)	(3,7%),
- Zgorzelec (gm. wiejska)	(4,0%),
- Osiecznica	(5,6%),
- Bolesławiec (gm. wiejska)	(5,7%),
- Nowogrodzice	(9,8%).

Należy również przy tym wskazać, iż przeciętne mieszkanie komunalne obejmuje jedynie 51,0 m² powierzchni użytkowej i składa się z 2,90 izb, podczas gdy wielkość średnie dla ogółu zasobów województwa wynoszą odpowiednio 61,6 m² i 3,52 izb.

Tabl. 10. Zasoby mieszkaniowe w gminach woj. jeleniogórskiego w latach 1988-90

Wyszczególnienie Zasoby a-ogółem b-komunalne c-udział zasobów komunalnych w % ogółem		NSP 1988			1990		
		miesz- kania	izby	powierz- chnia użytkowa w m ²	miesz- kania	izby	powierz- chnia użytkowa w m ²
W O J E W Ó D Z T W O		a 150863	527617	9233780	154590	543754	9520384
	b	58619	170851	2929177	57982	168321	2957606
	c	38,9	32,4	31,7	37,5	31,0	31,1
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec		a 12858	43002	691366	13241	44672	720197
	b	5230	15238	250905	5181	15124	246675
	c	40,7	35,4	36,3	39,1	33,9	34,3
Jelenia Góra		a 28284	96396	1630808	29137	99575	1690065
	b	14240	43185	752068	14658	44780	779156
	c	50,3	44,8	46,1	50,3	45,0	46,1
Kamienna Góra		a 7295	21009	355066	7472	21685	366608
	b	4455	11252	200915	4451	10466	195433
	c	61,1	53,6	56,6	59,6	48,3	53,3
Karpacz		a 1910	6674	114499	1932	6808	117642
	b	748	2187	37106	738	2005	34869
	c	39,2	32,8	32,4	38,2	29,5	29,6
Kowary		a 3609	11680	196876	3751	12250	206580
	b	2401	7011	118311	2370	6528	115292
	c	66,5	60,0	60,1	63,2	53,3	55,8
Lubań		a 7080	23559	390246	7368	24858	411378
	b	3556	10466	173026	3755	11420	190644
	c	50,2	44,4	44,3	51,0	45,9	46,3
Piechowice		a 2234	7758	137286	2292	8072	143404
	b	925	2681	43727	914	2636	53940
	c	41,4	34,6	31,9	39,9	32,7	37,6
Szklarska Poręba		a 2602	8917	156931	2691	9320	163688
	b	937	2705	47165	850	2538	47898
	c	36,0	30,3	30,1	31,6	27,2	29,3
Świeradów Zdrój		a 1535	5421	99582	1559	5519	101941
	b	431	1145	20804	402	1045	22276
	c	28,1	21,1	20,9	25,8	18,9	21,9
Wojcieszków		a 1280	3943	69739	1286	3970	70270
	b	954	2736	46550	898	2655	43502
	c	74,5	69,4	66,7	69,8	66,9	61,9
Zawidów		a 1151	3966	66148	1369	4719	78954
	b	601	1752	28660	654	1341	30912
	c	52,2	44,2	43,3	47,8	28,4	39,2
Zgorzelec		a 10531	35864	585535	10849	37191	609246
	b	3701	11585	195125	3506	11350	189998
	c	35,1	32,3	33,3	32,3	30,5	31,2
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE							
Bogatynia		a 7215	25371	416816	7533	26604	436625
	b	3048	9952	160782	2522	8307	147165
	c	42,2	39,2	38,6	33,5	31,2	33,7
Bolków		a 3226	11238	212411	3282	11453	215909
	b	1236	3390	62524	1147	3187	56749
	c	38,3	30,2	29,4	34,9	27,8	26,3
Gryfów Śląski		a 3230	11564	210494	3379	12133	220292
	b	1242	3438	59393	1263	3486	59298
	c	38,5	29,7	28,2	37,4	28,7	26,9

Tabl. 10. Zasoby mieszkaniowe w gminach woj. jeleniogórskiego w latach 1988-90 (cd)

Wyszczególnienie Zasoby a-ogółem b-komunalne c-udział zasobów komunalnych w % ogółem		NSP 1988			1990		
		miesz- kania	izby	powierz- chnia użytkowa w m2	miesz- kania	izby	powierz- chnia użytkowa w m2
GMINY MIEJSKO-WIEJSK. (dok.)							
Leśna	a	3325	11501	206125	3371	11663	208986
	b	1259	3459	60035	1501	4516	77207
	c	37,9	30,1	29,1	44,5	38,7	36,9
Lubawka	a	3676	11351	209390	3725	11599	213835
	b	1819	4678	83799	1844	4934	84390
	c	49,5	41,2	40,0	49,5	42,5	39,5
Lubomierz	a	1829	6985	138308	1869	7143	141230
	b	376	1086	20704	393	1115	21381
	c	20,6	15,5	15,0	21,0	15,6	15,1
Lwówek Śląski	a	5388	19805	361132	5468	20166	367835
	b	1454	4146	71568	1427	3876	66360
	c	27,0	20,9	19,8	26,1	19,2	18,0
Mirsk	a	2892	10583	199808	2939	10766	203323
	b	961	2650	45297	992	3044	43142
	c	33,2	25,1	22,7	33,8	28,3	21,2
Nowogrodziec	a	3477	14859	261378	3572	15358	269673
	b	403	1208	20158	350	1030	17770
	c	11,6	8,1	7,7	9,8	6,7	6,6
Piańsk	a	2652	9932	169868	2734	10210	175650
	b	1033	2977	47555	976	2894	47085
	c	38,9	30,0	28,0	35,7	28,3	26,8
Świerzawa	a	2269	8663	168153	2326	8874	171582
	b	734	2208	41745	740	2228	40452
	c	32,3	25,5	24,8	31,8	25,1	23,6
Węgliniec	a	2796	10274	174014	2819	10386	176153
	b	819	2458	40994	831	2465	39982
	c	29,3	23,9	23,6	29,5	23,7	22,7
Wleń	a	1539	5767	110303	1539	5769	110353
	b	440	1300	22738	444	1354	24857
	c	28,6	22,5	20,6	28,8	23,5	22,5
GMINY WIEJSKIE							
Bolesławiec	a	2555	10952	208411	2584	11111	211755
	b	206	675	12225	147	435	8628
	c	8,1	6,1	5,9	5,7	3,9	4,1
Janowice Wielkie	a	1219	4111	79462	1224	4143	79993
	b	507	1410	26043	491	1316	31559
	c	41,6	34,3	32,8	40,1	31,8	39,5
Jeżów Sudecki	a	1564	6263	121013	1575	6324	122090
	b	258	803	13787	186	558	9002
	c	16,5	12,8	11,4	11,8	8,8	7,4
Kamienna Góra	a	2259	7447	145249	2286	7580	147667
	b	345	877	15669	326	898	14421
	c	15,3	11,8	10,8	14,3	11,8	9,8
Lubań	a	1650	7321	136872	1663	7396	138152
	b	94	301	8026	61	167	3975
	c	5,7	4,1	4,4	3,7	2,3	2,9
Marciszów	a	1584	4845	92175	1613	4955	94318
	b	346	868	15704	341	768	14475
	c	21,8	17,9	17,0	21,1	15,5	15,3

Tabl. 10. Zasoby mieszkaniowe w gminach woj. jeleniogórskiego w latach 1988-90 (dok)

Wyszczególnienie Zasoby a-ogółem b-komunalne c-udział zasobów komunalnych w % ogółem		NSP 1988			1990		
		miesz- kania	izby	powierz- chnia użytkowa w m ²	miesz- kania	izby	powierz- chnia użytkowa w m ²
GMINY WIEJSKIE (dok.)							
Mysłakowice	a	3068	10081	186573	3100	10207	189088
	b	1271	3397	59046	1267	3120	81496
	c	41,4	33,7	31,6	40,9	30,6	43,1
Olszyna	a	2109	7459	131319	2122	7535	132766
	b	697	2039	32707	672	2013	30625
	c	33,0	27,3	24,9	31,7	26,7	23,1
Osiecznica	a	1305	5153	95511	1369	5426	100411
	b	167	522	9630	77	268	4477
	c	12,8	10,1	10,1	5,6	4,9	4,5
Platerówka	a	530	2273	42393	529	2268	42313
	b	21	83	1479	19	52	1428
	c	4,0	3,7	3,5	3,6	2,3	3,4
Podgórzyn	a	2332	8331	157564	2375	8510	160842
	b	837	2386	41390	827	2092	42230
	c	35,9	28,6	26,3	34,8	24,6	26,3
Siekierczyn	a	1344	5613	98305	1345	5618	98409
	b	228	672	11051	220	668	12232
	c	17,0	12,0	11,2	16,4	11,9	12,4
Stara Kamienica	a	1561	5855	117892	1563	5876	118417
	b	277	783	14133	274	738	14479
	c	17,7	13,4	12,0	17,5	12,6	12,2
Sulików	a	1804	7363	134893	1806	7379	135312
	b	271	843	13559	190	585	8036
	c	15,0	11,4	10,1	10,5	7,9	5,9
Zgorzelec	a	1896	8488	154066	1933	8663	157430
	b	91	299	5074	77	319	4110
	c	4,8	3,5	3,3	4,0	3,7	2,6

Komunalne zasoby mieszkaniowe są jednak nie tylko mniejsze, lecz również zdecydowanie starsze. Skoro bowiem w skali województwa mieszkania w budynkach wzniesionych po roku 1945 stanowią 37,0% ogółu mieszkań, to 50,8% mieszkań komunalnych znajduje się w budynkach sprzed 1918 roku. Ukazuje to tablica 11.

Przebieg działań wojennych oraz zróżnicowanie przestrzenne rozmiarów komunalnego budownictwa mieszkaniowego wpłynęło na istotne różnice w strukturze komunalnych zasobów mieszkaniowych według wieku między poszczególnymi gminami. W pięciu bowiem gminach udział substancji sprzed 1918 roku przekracza nadal 75%. Są to :

- Lubomierz (95,2%),
- Olszyna (80,0%),
- Wleń (78,4%),
- Sulików (77,5%),
- Szklarska Poręba (75,4%).

Tabl.11. Struktura zasobów mieszkaniowych według wieku w gminach województwa
 Jeleniogórskiego (NSP 1988)

Wyszczególnienie Mieszkania a - ogółem b - komunalne		Ogółem	W tym w % w budynkach wzniesionych w latach		
			przed 1918	1918-1944	po r.1945
W O J E W Ó D Z T W O	a	100,0	36,7	26,3	37,0
	b	100,0	50,8	25,1	24,1
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	a	100,0	12,7	13,7	73,6
	b	100,0	25,4	13,7	60,9
Jelenia Góra	a	100,0	27,2	21,8	51,0
	b	100,0	45,1	26,4	28,5
Kamienna Góra	a	100,0	46,3	11,8	41,9
	b	100,0	69,3	11,3	19,4
Karpacz	a	100,0	29,8	43,1	27,1
	b	100,0	31,8	56,3	11,9
Kowary	a	100,0	46,6	15,2	38,2
	b	100,0	54,7	11,6	33,7
Lubań	a	100,0	32,9	20,4	46,7
	b	100,0	53,7	20,6	25,7
Piechowice	a	100,0	46,2	20,5	33,3
	b	100,0	58,4	10,0	31,6
Szklarska Poręba	a	100,0	49,3	23,9	26,8
	b	100,0	75,4	13,9	10,7
Świeradów Zdrój	a	100,0	50,0	23,7	26,3
	b	100,0	70,0	19,9	10,1
Wojcieszków	a	100,0	53,3	20,0	26,7
	b	100,0	54,4	12,1	33,5
Zawidów	a	100,0	44,0	21,7	34,3
	b	100,0	67,5	23,0	9,5
Zgorzelec	a	100,0	19,0	17,5	63,5
	b	100,0	46,5	24,5	29,0
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	a	100,0	28,6	34,4	37,0
	b	100,0	46,2	48,6	5,2
Bolków	a	100,0	58,8	25,8	15,4
	b	100,0	73,2	14,2	12,6
Gryfów Śląski	a	100,0	38,6	37,2	24,2
	b	100,0	62,3	29,4	8,3
Leśna	a	100,0	53,6	22,9	23,5
	b	100,0	74,4	12,6	13,0
Lubawka	a	100,0	31,0	48,6	20,4
	b	100,0	28,5	68,1	3,4
Lubomierz	a	100,0	64,2	25,6	10,2
	b	100,0	95,2	3,7	1,1
Lwówek Śląski	a	100,0	36,4	23,4	40,2
	b	100,0	36,4	28,5	35,1
Mirsk	a	100,0	47,8	40,5	11,7
	b	100,0	64,3	26,9	8,8
Nowogrodzice	a	100,0	33,6	38,4	28,0
	b	100,0	58,4	19,5	22,1
Pieńsk	a	100,0	35,7	32,5	31,8
	b	100,0	60,8	20,6	18,6
Świerzawa	a	100,0	58,7	27,1	14,2
	b	100,0	63,2	28,7	8,1
Węgliniec	a	100,0	33,2	55,9	10,9
	b	100,0	23,6	65,0	11,4
Wleń	a	100,0	57,7	27,6	14,7
	b	100,0	78,4	18,7	2,9

Tabl.11. Struktura zasobów mieszkaniowych według wieku w gminach województwa jeleniogórskiego (NSP 1988) (dok.)

Wyszczególnienie Mieszkania a - ogółem b - komunalne		Ogółem	W tym w % w budynkach wniesionych w latach		
			przed 1918	1918-1944	po r.1945
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	a	100,0	40,2	39,2	20,6
	b	100,0	38,9	24,9	36,2
Janowice Wielkie	a	100,0	60,4	32,8	6,8
	b	100,0	72,5	25,5	2,0
Jeżów Sudecki	a	100,0	58,5	29,9	11,6
	b	100,0	51,9	43,5	4,6
Kamienna Góra	a	100,0	54,2	33,4	12,4
	b	100,0	67,9	26,5	5,6
Lubań	a	100,0	47,6	33,6	18,8
	b	100,0	44,9	52,8	2,3
Marciszów	a	100,0	48,0	46,5	5,5
	b	100,0	40,3	59,7	-
Mysłakowice	a	100,0	54,7	26,9	18,4
	b	100,0	70,6	21,3	8,1
Olszyna	a	100,0	55,4	32,8	11,8
	b	100,0	80,0	17,8	2,2
Osiecznica	a	100,0	29,7	57,9	12,4
	b	100,0	19,5	69,2	11,3
Platerówka	a	100,0	50,0	44,3	5,7
	b	100,0	12,5	87,5	-
Podgórzyn	a	100,0	57,2	32,1	10,7
	b	100,0	74,9	19,2	5,9
Siekierczyn	a	100,0	46,4	41,2	12,4
	b	100,0	50,0	45,4	4,6
Stara Kamienica	a	100,0	61,2	30,5	8,3
	b	100,0	57,6	41,6	0,8
Sulików	a	100,0	58,2	32,7	9,1
	b	100,0	77,5	17,4	5,1
Zgorzelec	a	100,0	50,2	37,1	12,7
	b	100,0	38,8	55,3	5,9

Należy również zaznaczyć, iż w gminach Marciszów i Platerówka (według wyników NSP 1988) całość komunalnych zasobów mieszkaniowych pochodzi sprzed 1945 roku.

Z drugiej zaś strony w ośmiu gminach województwa udział mieszkań w budynkach komunalnych wniesionych po 1945 roku przekracza 1/4 ich ogółu. Do grupy tychże gmin należą :

- Bolesławiec (miasto) (60,9%),
- Lwówek Śląski (35,1%),
- Kowary (33,7%),
- Wojcieszów (33,5%),
- Piechowice (31,6%),
- Zgorzelec (miasto) (29,0%),
- Jelenia Góra (28,5%),
- Lubań (miasto) (25,7%),

Stara, zdekapitalizowana i niekompletnie wyposażona w podstawowe instalacje komunalne substancja mieszkaniowa wymaga systematycznych prac remontowo-modernizacyjnych. Ograniczoność jednak środków finansowych sprawia, iż zakres i efekty tychże prac są z pewnością znikome wobec potrzeb. Wybrane elementy gospodarki komunalnymi zasobami mieszkaniowymi w gminach województwa jeleniogórskiego zawarto w tablicy 12.

W 1991 roku zakończono remonty kapitalne w 78 budynkach i 618 mieszkaniach komunalnych. Największą liczbą mieszkań, w których zakończono w tymże roku remonty kapitalne wyróżniają się miasto Zgorzelec (339) oraz gmina Pieńsk (180). Ponadto w 21 budynkach i w 118 mieszkaniach komunalnych roboty remontowe tego rodzaju były kontynuowane. Dotyczy to w szczególności Karpacza, gdzie remonty kapitalne były kontynuowane w 38 mieszkaniach. Wskazać należy jednak przy tym, iż w 23 gminach województwa w 1991 roku nie zostały zakończone, a nawet nie były kontynuowane remonty kapitalne komunalnych zasobów mieszkaniowych.

W ramach remontu kapitalnego lub robót modernizacyjnych w 1991 roku do 105 budynków i 646 mieszkań komunalnych doprowadzono instalację, których wcześniej zasoby te nie posiadały. Poprawa stanu wyposażenia mieszkań w instalację techniczno-sanitarną w najwyższym stopniu objęła komunalną substancję mieszkaniową Zgorzelca (339 mieszkań).

Według stanu na koniec 1991 roku w urzędach gmin województwa jeleniogórskiego złożonych było przez ludność ponad 7,1 tys. wniosków o przydział mieszkania komunalnego, mimo iż w ciągu tegoż roku na cele mieszkalne przydzielono 968 mieszkań oraz dokonano 471 zamian komunalnych lokali mieszkalnych. Nacisk potrzeb społecznych w tym zakresie jest zatem znaczny, a wzmacnia go niskie tempo realizacji komunalnego budownictwa mieszkaniowego. Największą liczbą niezrealizowanych wniosków o przydział mieszkania komunalnego wyróżniają się: Jelenia Góra (2150), gmina Bogatynia (1024) oraz miasto Bolesławiec (709). W urzędzie gminy w Platerówce nie złożono zaś wniosków o przydział takich mieszkań.

Tabl.12. Gospodarka komunalnymi zasobami mieszkaniowymi w gminach województwa jeleniogórskiego w 1991 roku.

G M I N Y	Remonty kapitalne				Modernizacja a/		Wnioski o przydział mieszkań komun.	Przydziały mieszkań na cele mieszk.	Dokonane zamiany lokali mieszkalnych
	zakończone		kontynuowane		budynki	mieszkania			
	budynki	mieszkania	budynki	mieszkania					
WOJEWÓDZTWO	78	618	21	118	105	646	7111	968	471
GMINY MIEJSKIE									
Bolesławiec	-	-	2	10	1	3	722	83	50
Jelenia Góra	-	-	2	16	-	-	2150	112	135
Kamienna Góra	-	-	-	-	-	-	709	61	17
Karpacz	-	-	5	38	-	-	71	26	2
Kowary	-	1	1	4	-	-	93	32	32
Lubań	-	-	2	8	4	16	136	66	27
Piechowice	1	5	-	-	-	-	33	37	17
Szklarska Poręba	-	-	-	-	7	38	165	15	14
Świeradów Zdrój	-	-	-	-	-	-	33	6	3
Wojcieszków	2	6	-	-	-	-	45	30	5
Zawidów	-	-	-	-	-	-	40	21	9
Zgorzelec	34	339	-	-	34	339	307	25	35
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE									
Bogatynia	9	41	4	17	-	-	1024	57	12
Bolków	1	6	-	-	-	-	108	24	10
Gryfów Śląski	-	-	-	-	1	3	118	25	11
Leśna	-	-	-	-	6	56	87	33	8
Lubawka	-	-	-	-	-	-	93	38	16
Lubomierz	-	-	-	-	2	6	21	7	3
Lwówek Śląski	-	-	-	-	-	-	79	26	9
Mirsk	-	-	-	-	-	-	47	12	10
Nowogrodziec	-	-	-	-	1	20	74	12	3
Pieńsk	23	180	-	-	-	-	100	33	19
Świerzawa	-	-	2	12	-	-	150	13	4
Węgliniec	-	-	-	-	-	-	52	21	7
Wleń	3	22	-	-	1	7	116	41	1
GMINY WIEJSKIE									
Bolesławiec	-	-	-	-	-	-	64	3	-
Janowice Wielkie	2	12	-	-	5	36	15	4	2
Jeżów Sudecki	-	-	-	-	20	42	16	4	-
Kamienna Góra	-	-	-	-	-	-	37	5	-
Lubań	-	-	-	-	-	-	18	-	-
Marciszów	3	6	-	-	3	6	31	13	1
Mysłakowice	-	-	1	5	16	56	72	21	4
Olszyna	-	-	2	8	-	-	72	10	-
Osiecznica	-	-	-	-	1	8	27	9	1
Platerówka	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Podgórzyn	-	-	-	-	3	10	63	9	1
Siekierczyn	-	-	-	-	-	-	39	4	2
Stara Kamienica	-	-	-	-	-	-	41	11	-
Sulików	-	-	-	-	-	-	27	9	-
Zgorzelec	-	-	-	-	-	-	16	9	1

^{a/} Polegające na doprowadzeniu do budynków lub mieszkań instalacji techniczno-sanitarnych.

Szczególne znaczenie dla poprawy mieszkaniowych warunków bytu ludności województwa jeleniogórskiego ma budownictwo mieszkaniowe. Efekty jednak tegoż budownictwa są niewielkie, a przy tym zróżnicowane przestrzennie. Wskazuje to tablica 13.

Tabl. 13. Efekty i struktura budownictwa mieszkaniowego w gminach województwa jeleniogórskiego w 1991 r.

Wyszczególnienie m-mieszkania i-izby p-pow. użytkowa mieszkań w m2		Ogółem	Sektor publiczny			Sektor prywatny		
			razem	z tego		razem	z tego	
				komu- nalne	zakładów pracy		spół- dziel.	indywidu- alne
WOJEWÓDZTWO	m	1436	143	37	106	1293	998	295
	i	5785	510	112	398	5275	3680	1595
	p	100430	9289	2136	7153	91141	58853	32288
GMINY MIEJSKIE								
Bolesławiec	m	51	3	2	1	48	-	48
	i	274	10	7	3	264	-	264
	p	5506	149	82	67	5357	-	5357
Jelenia Góra	m	318	16	10	6	302	266	36
	i	1236	59	39	20	1177	968	209
	p	20856	1040	659	381	19816	15406	4410
Kamienna Góra	m	41	-	-	-	41	40	1
	i	161	-	-	-	161	156	5
	p	2430	-	-	-	2430	2296	134
Karpacz	m	44	-	-	-	44	40	4
	i	170	-	-	-	170	146	24
	p	3001	-	-	-	3001	2450	551
Kowary	m	105	-	-	-	105	94	11
	i	403	-	-	-	403	339	64
	p	6615	-	-	-	6615	5441	1174
Lubań	m	114	-	-	-	114	93	21
	i	466	-	-	-	466	361	105
	p	7677	-	-	-	7677	5646	2031
Piechowice	m	12	1	-	1	11	-	11
	i	68	4	-	4	64	-	64
	p	1444	90	-	90	1354	-	1354
Szklarska Por.	m	18	12	-	12	6	-	6
	i	68	37	-	37	31	-	31
	p	1180	474	-	474	706	-	706
Świeradów Zdrój	m	16	9	7	2	7	-	7
	i	61	23	17	6	38	-	38
	p	1342	570	443	127	772	-	772
Wojcieszów	m	1	-	-	-	1	-	1
	i	7	-	-	-	7	-	7
	p	111	-	-	-	111	-	111
Zawidów	m	5	-	-	-	5	-	5
	i	22	-	-	-	22	-	22
	p	528	-	-	-	528	-	528
Zgorzelec	m	133	21	-	21	112	85	27
	i	552	77	-	77	475	341	134
	p	9804	1323	-	1323	8481	5537	2944

Tabl. 13. Efekty i struktura budownictwa mieszkaniowego w gminach województwa jeleniogórskiego w 1991 (cd.)

Wyszczególnienie m-mieszkania i-izby p-pow. użytkowa mieszkań w m2		Ogółem	Sektor publiczny			Sektor prywatny		
			razem	z tego		razem	z tego	
				komu- nalne	zakładów pracy		spół- dziel.	indywidu- alne
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE								
Bogatynia	m	51	50	-	50	1	-	1
	i	211	205	-	205	6	-	6
	p	3839	3679	-	3679	160	-	160
Bolków	m	44	2	2	-	42	40	2
	i	166	5	5	-	161	147	14
	p	2547	76	76	-	2471	2252	219
Gryfów Śląski	m	23	-	-	-	23	20	3
	i	91	-	-	-	91	75	16
	p	1480	-	-	-	1480	1160	320
Łeśna	m	75	4	4	-	71	70	1
	i	277	12	12	-	265	260	5
	p	4761	331	331	-	4430	4329	101
Lubawka	m	130	-	-	-	130	125	5
	i	471	-	-	-	471	447	24
	p	8042	-	-	-	8042	7494	548
Lubomierz	m	-	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-	-
Lwówek Śląski	m	26	12	12	-	14	-	14
	i	111	32	32	-	79	-	79
	p	2076	545	545	-	1531	-	1531
Mirsk	m	-	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-	-
Nowogrodziec	m	20	-	-	-	20	-	20
	i	117	-	-	-	117	-	117
	p	2123	-	-	-	2123	-	2123
Pieńsk	m	113	-	-	-	113	100	13
	i	422	-	-	-	422	355	67
	p	6877	-	-	-	6877	5518	1359
Świerzawa	m	26	-	-	-	26	25	1
	i	91	-	-	-	91	85	6
	p	1446	-	-	-	1446	1324	122
Węgliniec	m	7	1	-	1	6	-	6
	i	32	4	-	4	28	-	28
	p	641	103	-	103	538	-	538
Wleń	m	-	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-	-

Tabl. 13. Efekty i struktura budownictwa mieszkaniowego w gminach województwa jeleniogórskiego w 1991 (dok.)

Wyszczególnienie m-mieszkania i-izby p-pow. użytkowa mieszkań w m2		Ogółem	Sektor publiczny			Sektor prywatny		
			razem	z tego		razem	z tego	
				komu- nalne	zakładów pracy		spół- dziel.	indywidu- alne
GMINY WIEJSKIE								
Bolesławiec	m	5	-	-	-	5	-	5
	i	26	-	-	-	26	-	26
	p	554	-	-	-	554	-	554
Janowice Wlk.	m	2	-	-	-	2	-	2
	i	11	-	-	-	11	-	11
	p	226	-	-	-	226	-	226
Jeżów Sudecki	m	6	-	-	-	6	-	6
	i	32	-	-	-	32	-	32
	p	629	-	-	-	629	-	629
Kamienna Góra	m	10	1	-	1	9	-	9
	i	58	6	-	6	52	-	52
	p	1102	173	-	173	929	-	929
Lubań	m	4	-	-	-	4	-	4
	i	21	-	-	-	21	-	21
	p	450	-	-	-	450	-	450
Marciszów	m	3	-	-	-	3	-	3
	i	12	-	-	-	12	-	12
	p	344	-	-	-	344	-	344
Mysłakowice	m	4	-	-	-	4	-	4
	i	20	-	-	-	20	-	20
	p	377	-	-	-	377	-	377
Olszyna	m	2	-	-	-	2	-	2
	i	10	-	-	-	10	-	10
	p	209	-	-	-	209	-	209
Osiecznica	m	3	-	-	-	3	-	3
	i	17	-	-	-	17	-	17
	p	306	-	-	-	306	-	306
Platerówka	m	2	-	-	-	2	-	2
	i	14	-	-	-	14	-	14
	p	214	-	-	-	214	-	214
Podgórzyn	m	15	10	-	10	5	-	5
	i	56	32	-	32	24	-	24
	p	983	629	-	629	354	-	354
Siekierczyn	m	1	-	-	-	1	-	1
	i	6	-	-	-	6	-	6
	p	120	-	-	-	120	-	120
Stara Kamienica	m	4	-	-	-	4	-	4
	i	17	-	-	-	17	-	17
	p	406	-	-	-	406	-	406
Sulików	m	1	1	-	1	-	-	-
	i	4	4	-	4	-	-	-
	p	107	107	-	107	-	-	-
Zgorzelec	m	1	-	-	-	1	-	1
	i	4	-	-	-	4	-	4
	p	77	-	-	-	77	-	77

W 1991 roku oddano do użytku 1436 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej ponad 100,4 tys m². W strukturze efektów budownictwa mieszkaniowego dominuje sektor prywatny, a w jego ramach budownictwo spółdzielcze. Efektem bowiem działalności budowlanej inwestorów spółdzielczych było oddanie do użytku 998 mieszkań, co stanowiło niemal 70% ogółu efektów budownictwa mieszkaniowego w roku 1991. Niewielki natomiast był udział budownictwa komunalnego (jedynie 37 mieszkań) oraz budownictwa zakładów pracy (106 mieszkań).

Odnosnie przestrzennego rozmieszczenia efektów budownictwa mieszkaniowego w roku 1991 wskazać należy, iż 858 mieszkań o 60,5 tys. m² powierzchni użytkowej oddano do użytku w gminach miejskich, wśród których w tym względzie wyróżniały się :

- Jelenia Góra	- 318 mieszkań (22,1% ogółu efektów w województwie),
- Zgorzelec	- 133 mieszkania,
- Lubań	- 114 mieszkań,
- Kowary	- 105 mieszkań.

W gminach miejsko-wiejskich oddano zaś do użytku 515 mieszkań, a z tego 130 w gminie Lubawka. W trzech jednostkach terytorialnych tej grupy gmin (gminy Lubomierz, Mirsk i Wleń) nie zanotowano w 1991 roku żadnych efektów budownictwa mieszkaniowego.

Mieszkania natomiast przekazane do użytku w gminach wiejskich (63 mieszkania) stanowiły jedynie niespełna 4,4% ogólnowojeńdzkich efektów budowlanych roku 1991.

Perspektywy rozwoju budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach regionu jeleniogórskiego są ściśle związane nie tylko z wielkością terenów przeznaczonych na ten cel, lecz również z postępem prac w zakresie ich odpowiedniego uzbrojenia. Zagadnienie to ilustruje tabl.14.

Ogólna powierzchnia gruntów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w gminach województwa wynosi 1005,9 ha, z tego zaś 17,3% stanowią grunty uzbrojone, tzn. tereny, do których prowadzi droga dojazdowa oraz istnieje możliwość korzystania z energii elektrycznej i wody. Największe przy tym tereny przeznaczone są pod budownictwo mieszkaniowe w miastach: Kamienna Góra (309,0 ha), Bolesławiec (139,9 ha) i Zgorzelec (91,3 ha), choć stopień ich uzbrojenia jest znikomy. W 6 natomiast gminach (Karpacz, Bogatynia, Węgliniec, Mysłakowice, Stara Kamienica, Sulików) zasób gruntów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe nie jest wykazywany.

W 1991 roku pod budownictwo mieszkaniowe (głównie spółdzielcze wielorodzinne) przekazano w województwie 22,7 ha gruntów, w tym 11,1 ha w gminach miejskich.

Ogólnie biorąc, problemy gospodarowania zasobami mieszkaniowymi należą we wszystkich niemal gminach województwa jeleniogórskiego do zadań, których rozwiązanie, choć z pewnością niełatwe, jest szczególnie pilne tak z ekonomicznego jak i społecznego punktu widzenia.

Tabl. 14. Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe w gminach województwa jeleniogórskiego w roku 1991

G M I N Y	Grunty pod budownictwo mieszkaniowe w zasobie gminy stan 31.XII		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo mieszkaniowe w 1991 roku		
	ogółem w ha	w tym uzbrojone	ogółem w ha	z tego wg charakteru zabudowy	
				wielorodzinne	jednorodzinne
W O J E W Ó D Z I W O	1005,9	174,3	22,7	8,4	14,3
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	139,9	51,4	1,6	1,5	0,1
Jelenia Góra	15,7	15,7	3,5	0,6	2,9
Kamienna Góra	309,0	-	0,3	-	0,3
Karpacz	-	-	0,3	-	0,3
Kowary	24,6	1,0	1,1	-	1,1
Lubań	71,0	3,0	0,2	-	0,2
Piechowice	41,0	-	1,2	0,1	1,1
Szklarska Poręba	11,5	11,5	-	-	-
Świeradów Zdrój	6,0	-	-	-	-
Wojcieszków	10,4	0,7	0,2	-	0,2
Zawidów	27,4	13,1	-	-	-
Zgorzelec	91,3	2,0	2,7	1,8	0,9
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE					
Bogatynia	-	-	-	-	-
Bolków	34,0	4,0	0,6	-	0,6
Gryfów Śląski	19,8	1,8	0,2	-	0,2
Leśna	17,0	14,5	-	-	-
Lubawka	23,1	5,5	0,2	-	0,2
Lubomierz	1,5	0,6	-	-	-
Lwówek Śląski	8,2	0,6	-	-	-
Mirsk	21,1	19,0	1,0	0,3	0,7
Nowogrodziec	22,0	1,0	0,6	-	0,6
Pieńsk	7,8	7,8	0,2	-	0,2
Świerzawa	4,0	-	0,4	0,2	0,2
Węgliniec	-	-	-	-	-
Wleń	3,7	0,1	-	-	-
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	10,5	4,9	0,3	-	0,3
Janowice Wielkie	8,4	8,4	1,2	-	1,2
Jeżów Sudecki	8,4	0,6	1,2	-	1,2
Kamienna Góra	4,8	4,0	-	-	-
Lubań	2,3	-	-	-	-
Marciszów	33,7	-	4,6	3,9	0,7
Mysłakowice	-	-	0,4	-	0,4
Olszyna	9,0	1,4	0,2	-	0,2
Osiecznica	6,8	1,3	0,5	-	0,5
Platerówka	1,9	-	-	-	-
Podgórzyn	5,1	-	-	-	-
Ściekierzyn	1,0	0,4	-	-	-
Stara Kamienica	-	-	-	-	-
Sulików	-	-	-	-	-
Zgorzelec	4,0	-	-	-	-

4.5. Infrastruktura społeczna

Elementy infrastruktury społecznej wykazują ścisły związek z obsługiwanym terenem oraz liczbą i strukturą zamieszkującej ją ludności. Z punktu widzenia możliwości zaspokojenia wielu potrzeb miejscowej ludności szczególną rolę odgrywają urządzenia i instytucje infrastruktury społecznej o powszechnym charakterze.

Ustawa o samorządzie terytorialnym w art.7 wskazuje na wiele spraw w obrębie zadań własnych gmin, których realizacja jest ściśle związana z funkcjonowaniem infrastruktury społecznej. Są to bowiem sprawy:

- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- oświaty, w tym szkół podstawowych, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych,
- kultury, w tym bibliotek komunalnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

Nie wszystkie jednak z tych zadań w myśl ustawy "kompetencyjnej" (Dz.U.1990 nr 34, poz. 198), należą do właściwości organów gmin.

Szczególną wagą wśród instytucji infrastruktury społecznej wyróżniają się placówki podstawowej opieki zdrowotnej. Ich stan i rozmieszczenie na terenie województwa jeleniogórskiego ukazuje tabl. 15.

W 1991 roku funkcjonowało 71 przychodni zdrowia (poza placówkami przemysłowej służby zdrowia i podległymi MSW). W liczbie tej było 45 przychodni rejonowych sprawujących podstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami określonego terenu (głównie miast). Ludność wiejska natomiast obsługiwana była w tym zakresie przez 43 ośrodki zdrowia.

Ważne miejsce w kompleksowej opiece zdrowotnej zajmują placówki apteczne (apteki i punkty apteczne). Ich liczba zwiększyła się z 53 w roku 1990 do 60 w 1991 roku. Podkreślić jednak należy, iż rozmieszczenie placówek aptecznych w regionie jeleniogórskim nie jest równomierne. Najbardziej bowiem rozwiniętą sieć tych placówek posiada Jelenia Góra (12), a z drugiej strony w 10 gminach wiejskich nie funkcjonuje żadna placówka apteczna, a ich mieszkańcy zmuszeni są do korzystania z usług aptek w pobliskich miastach. Warto również wskazać, iż w końcu 1991 roku już ponad 2/3 ogółu aptek (36 placówek) stanowiły placówki prywatne.

Tabl. 15. Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia w gminach województwa jeleniogórskiego w 1991 r.

G M I N Y	Przychodnie zdrowiaa/		Ośrodki zdrowia	Żłobki		Placówki apteczne		
	ogółem	w tym rejono- we		pla- cówki	miej- sca	ogółem	apteki	punkty apte- czne
WOJEWÓDZTWO	71	45	43	31	1551	60	54	6
GMINY MIEJSKIE								
Bolesławiec	6	3	-	2	115	8	6	2
Jelenia Góra	23	5	-	5	320	12	12	-
Kamienna Góra	3	2	-	2	106	3	3	-
Karpacz	1	1	-	-	-	1	1	-
Kowary	1	1	-	1	75	1	1	-
Lubań	5	3	-	1	100	3	3	-
Piechowice	1	1	-	1	45	1	1	-
Szklarska Poręba	1	1	-	1	45	1	1	-
Świeradów Zdrój	1	1	-	2	65	1	1	-
Wojciechów	1	1	-	-	-	1	1	-
Zawidów	1	1	-	1	55	1	1	-
Zgorzelec	6	5	-	3	113	6	6	-
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE								
Bogatynia	2	2	3	3	175	2	1	1
Bolków	1	1	1	1	14	1	1	-
Gryfów Śląski	2	2	-	1	65	1	1	-
Leśna	1	1	1	1	45	1	1	-
Lubawka	1	1	2	2	38	1	1	-
Lubomierz	1	1	-	-	-	1	1	-
Lwówek Śląski	3	2	1	1	70	2	2	-
Mirsk	1	1	1	-	-	1	1	-
Nowogrodziec	2	2	2	-	-	1	1	-
Pieńsk	1	1	-	-	-	1	1	-
Świerzawa	1	1	2	1	35	1	1	-
Węgliniec	2	2	-	-	-	2	-	2
Wleń	2	2	1	-	-	1	1	-
GMINY WIEJSKIE								
Bolesławiec	-	-	2	-	-	-	-	-
Janowice Wielkie	-	-	1	-	-	-	-	-
Jeżów Sudecki	-	-	3	-	-	-	-	-
Kamienna Góra	-	-	2	-	-	1	1	-
Lubań	-	-	1	-	-	-	-	-
Marciszów	1	1	1	-	-	-	-	-
Mysłakowice	-	-	3	-	-	1	1	-
Olszyna	-	-	1	1	40	1	1	-
Osiecznica	-	-	1	-	-	-	-	-
Platerówka	-	-	1	-	-	-	-	-
Podgórzyn	-	-	3	-	-	-	-	-
Siekierczyn	-	-	2	-	-	-	-	-
Stara Kamienica	-	-	1	-	-	1	1	-
Sulików	-	-	1	1	30	1	-	1
Zgorzelec	-	-	6	-	-	-	-	-

a/ Bez Przemysłowej Służby Zdrowia i placówek podległych MSW

W ostatnich latach w województwie jeleniogórskim obserwowany jest spadek zapotrzebowania na opiekę w placówkach żłobkowych. W latach 1990 - 1991 zmniejszyła się zatem zarówno liczba żłobków (z 42 do 31), dysponowanych przez nie miejsc (z 2680 do 1551, tj o 42,1%) oraz dzieci z nich korzystających (z 3242 do 2670, tj o 17,6%). Z pośród 31 placówek żłobkowych funkcjonujących w 1991 roku, 19 obiektów znajdowało się w gminach miejskich, 10 w gminach miejsko-wiejskich, a jedynie 2 placówki w gminach wiejskich.

Udzielanie wsparcia ze środków publicznych osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji, godzącej w podstawy egzystencji sytuacji życiowej to podstawowe zadanie instytucji pomocy społecznej. Działalność gminnych ośrodków pomocy społecznej w województwie jeleniogórskim w roku 1991 przedstawia tabl. 16.

Terenowe ośrodki pomocy społecznej skupiają wszelkie zadania w tym zakresie występujące w poszczególnych gminach. W ośrodkach tych w końcu 1991 roku zatrudnionych było 315 pracowników, w tym 171 w rejonach opiekuńczych. Pomocą społeczną objętych zostało prawie 34 tys. mieszkańców województwa, podczas gdy w roku 1990 niewiele ponad 25 tys. osób. Zasięg zatem pomocy społecznej w 1991 roku wyraźnie się rozszerzył. Najbardziej rozległe zadania w tym zakresie realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej w Jeleniej Górze (opieka nad 5213 osobami) oraz w Mirsku (2175). Osoby te korzystały przy tym z różnego rodzaju zasiłków i świadczeń. Najczęściej zaś pomoc społeczna dotyczyła przyznania świadczeń jednorazowych (z tej formy skorzystało 20554 osoby) oraz zasiłków okresowych (12164 osoby). Najczęściej występującymi powodami uzasadniającymi korzystanie z pomocy społecznej są trudna sytuacja materialna rodziny, bezrobocie, długotrwałe choroby, rzadziej zaś upośledzenie zdrowia czy też alkoholizm. Charakterystykę osób objętych pomocą społeczną w roku 1991 ukazuje tabl. 17.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej są znaczne, stąd też ośrodki pomocy społecznej prowadzą działalność nie tylko w ramach zadań własnych, lecz również i zleconych (a co za tym finansowanych w postaci dotacji celowych z budżetu państwa). W roku 1991 terenowe ośrodki pomocy społecznej na zadania w tym zakresie wydatkowały ponad 62 mld. zł, z tego zaś 27,4% pochodziło z budżetów gmin.

Tabl. 16. Działalność terenowych ośrodków pomocy społecznej w województwie

G M I N Y	Osoby objęte pomocą społeczną/	Osoby otrzymujące			Liczba świadczeń	
		zasiłki stałe	zasiłki okresowe	świadczenia jednorazowe (celowe/)	zasiłki stałe	zasiłki okresowe
W O J E W Ó D Z I T W O	33915	1405	12164	20554	13368	39178
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	1900	59	426	1050	584	1828
Jelenia Góra	5213	157	1082	2289	1884	5589
Kamienna Góra	1685	76	196	520	871	1069
Karpacz	362	9	117	183	65	746
Kowary	804	17	180	210	187	966
Lubań	1171	41	388	1188	411	1534
Piechowice	679	15	320	98	125	927
Szklarska Poręba	587	27	173	323	192	727
Świeradów Zdrój	342	9	92	684	159	496
Wojcieszów	346	13	350	579	118	469
Zawidów	390	9	148	92	103	764
Zgorzelec	1474	67	628	1031	573	3457
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	1534	156	1600	1817	1156	1560
Bolków	807	20	636	165	224	1168
Gryfów Śląski	969	22	355	1505	233	1631
Leśna	957	24	639	330	239	653
Lubawka	856	28	192	196	305	1204
Lubomierz	465	22	144	93	245	872
Lwówek Śląski	1072	32	178	448	371	967
Mirsk	2175	42	83	348	369	509
Nowogrodzic	845	50	325	242	536	1566
Pieńsk	459	26	135	1095	284	802
Świerzawa	781	25	212	199	256	995
Węgliniec	842	24	118	98	239	643
Wleń	441	85	184	228	275	996
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	375	22	85	216	215	361
Janowice Wielkie	237	50	168	48	440	199
Jeżów Sudecki	392	16	276	108	167	504
Kamienna Góra	725	59	75	253	592	507
Lubań	626	11	803	720	132	532
Marciszów	453	9	59	278	93	333
Mysłakowice	494	23	929	849	259	1281
Olszyna	638	14	111	174	134	578
Osiecznica	349	19	48	116	169	237
Platerówka	75	6	21	34	66	126
Podgórzyn	422	51	96	969	417	352
Siekierczyn	452	12	106	623	142	456
Stara Kamienica	410	12	271	510	127	407
Sulików	571	27	126	282	215	639
Zgorzelec	540	19	109	363	196	528

a/ niezależnie od rodzaju i formy świadczeń b/ ujmują: leki i leczenie, posiłki i

Jeleniogórskim w roku 1991

Koszt świadczeń w mln. zł pokrywany z budżetu		Zatrudnienie		G M I N Y
gminy	państwa	ogółem	w tym w rejonach opiekunческих	
17058	45156	315	171	W O J E W Ó D Z I T W O
704	2558	24	15	GMINY MIEJSKIE
2981	7234	39	25	Bolesławiec
829	2482	13	7	Jelenia Góra
107	729	4	2	Kamienna Góra
380	1398	11	4	Karpacz
1193	1403	16	7	Kowary
180	806	5	3	Lubań
537	652	6	3	Piechowice
495	845	5	3	Szklarska Poręba
62	497	4	1	Świeradów Zdrój
100	750	3	1	Wojcieszów
1412	2610	24	14	Zawidów
				Zgorzelec
2016	1550	15	9	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
65	1158	6	3	Bogatynia
348	1739	9	3	Bolków
254	904	6	4	Gryfów Śląski
280	1308	6	3	Leśna
-	1077	5	2	Lubawka
613	1151	12	7	Lubomierz
192	593	6	3	Lwówek Śląski
535	1586	9	7	Mirsk
285	731	7	3	Nowogrodzic
112	929	5	3	Pieńsk
142	795	5	3	Świerzawa
230	1020	4	2	Węgliniec
				Wleń
81	564	6	3	GMINY WIEJSKIE
94	363	3	1	Bolesławiec
88	747	4	2	Janowice Wielkie
300	934	5	3	Jeżów Sudecki
202	558	5	2	Kamienna Góra
200	452	4	2	Lubań
498	1098	6	4	Marciszów
41	706	5	2	Mysłakowice
48	293	3	2	Olszyna
41	167	3	1	Osiecznica
279	454	5	2	Platerówka
155	737	4	2	Podgórzyn
159	379	3	2	Siekierczyn
440	719	5	3	Stara Kamienica
380	480	5	3	Sulików
				Zgorzelec

i żywność, odzież, opał, remont mieszkania, kolonie i wczasy.

Tabl. 17. Charakterystyka osób objętych pomocą społeczną w 1991 roku

G M I N Y	Osoby/objęte pomocą	Osoby/ w rodzinach, którym udzielono pomocy z powodu						
		bez-dom-ności	bezro-bocia	alko-holi-zmu	narko-manii	upośl.fiz.lub innego	długo-trwałej choroby	innego c/
WOJEWÓDZTWO	33915	31	24518	4970	129	6168	11994	59961
GMINY MIEJSKIE								
Bolesławiec	1900	-	1410	288	42	858	1164	3646
Jelenia Góra	5213	10	1572	481	29	311	495	8193
Kamienna Góra	1685	-	1130	372	-	79	187	2397
Karpacz	362	-	117	83	-	330	57	373
Kowary	804	-	581	13	-	117	227	1076
Lubań	1171	-	1301	147	6	193	200	1427
Piechowice	679	2	307	86	-	12	145	367
Szklarska Poręba	587	1	520	216	-	33	178	1064
Świeradów Zdrój	342	3	146	172	-	91	42	73
Wojcieszków	346	-	289	248	-	105	67	1036
Zawidów	390	-	181	18	-	179	31	789
Zgorzelec	1474	1	1051	80	25	309	355	654
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE								
Bogatynia	1534	-	373	189	14	247	501	7152
Bolków	807	-	798	51	-	189	136	1871
Gryfów Śląski	969	-	1060	94	-	190	260	2389
Leśna	957	-	358	-	-	103	169	3032
Lubawka	856	-	699	90	-	186	479	878
Lubomierz	465	-	1188	59	-	82	7	1257
Lwówek Śląski	1072	-	1931	379	-	85	533	1856
Mirak	2175	-	324	138	-	80	72	732
Nowogrodziec	845	2	840	876	-	289	301	3501
Pieńsk	459	-	155	7	-	168	198	545
Świerzawa	781	-	748	-	-	258	57	963
Węgliniec	842	1	263	163	-	127	75	713
Wleń	441	-	568	39	-	74	192	752
GMINY WIEJSKIE								
Bolesławiec	375	-	252	86	4	84	140	1149
Janowice Wielkie	237	-	321	10	-	46	39	454
Jeżów Sudecki	392	1	284	21	-	30	7	681
Kamienna Góra	725	-	307	72	-	144	214	403
Lubań	626	2	1389	108	-	82	388	858
Marciszów	453	-	619	16	-	163	412	894
Mysłakowice	494	-	529	77	2	216	190	2116
Olazyna	638	-	395	49	-	181	294	1007
Oslężnica	349	1	99	62	-	51	31	512
Platerówka	75	-	27	10	-	21	29	101
Podgórzyn	422	1	256	54	-	89	54	972
Siekierczyn	452	-	385	23	-	59	67	1238
Stara Kamienica	410	1	195	8	-	35	-	626
Sulików	571	-	945	-	-	104	6	796
Zgorzelec	540	5	605	85	7	168	295	1418

a/ rzeczywista liczba osób, którym przyznano pomoc b/ w liczbie tej ujęto wszystkie osoby w rodzinie, które korzystały z przyznanej pomocy c/ dotyczy: wielodzietności niskich dochodów, klęsk żywiołowych, rodzin niepełnych, samotnych.

Wśród placówek oświatowo-wychowawczych o lokalnym zasięgu obsługi szczególne miejsce zajmują przedszkola i szkoły podstawowe. Ich stan w gminach województwa jeleniogórskiego w roku 1991 przedstawia tabl.18.

Ważnym ogniwem procesu oświatowo-wychowawczego realizowanego na terenie tego regionu są przedszkola. Wspomagają one rozwój dzieci w wieku 3-6 lat, służą ich socjalizacji i przysposabiają do podjęcia systematycznej nauki w szkole. Należy jednak wskazać, iż zapotrzebowanie na usługi przedszkolne zmniejsza się. O ile bowiem w roku 1990 opieką w przedszkolach (bez specjalnych) województwa objętych było 12694 dzieci, to w roku 1991 ich liczba wynosiła 10919, czyli o niemal 14% mniej.

Wyraźnemu uszczupleniu uległa również sieć przedszkoli w regionie jeleniogórskim. Tworzą ją zarówno placówki komunalne jak i zakładowe. W 1990 roku działalność prowadziło 149 przedszkoli (bez specjalnych) dysponujących 13.883 miejscami, a w 1991 roku miejsc w przedszkolach było o 1643 (t.j. o 11,8% mniej).

Wśród 133 przedszkoli funkcjonujących w 1991 roku jedynie 19 stanowiły placówki przyzakładowe (w roku 1990 było ich 46).

Sieć przedszkoli w regionie jeleniogórskim nie jest ponadto równomierna. Z tychże 133 placówek w gminach miejskich istniało 79 przedszkoli (w tym 27 w Jeleniej Górze), a w gminach wiejskich tylko 16 przedszkoli. Należy przy tym zaznaczyć, iż w trzech gminach wiejskich (Bolesławiec, Lubań, Platerówka) placówki tego typu nie występują.

Poza przedszkolami działalność wychowawczą dla dzieci w wieku 6 lat w tzw. klasach "0" prowadzą także oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. Liczba tych oddziałów w województwie w roku 1991 wynosiła 182 (w 1990 roku było ich 200), a w ich zajęciach brało udział 4194 sześciolatków (w 1990 r. - 4755).

Również w zakresie szkolnictwa podstawowego w latach 1990-1991 nastąpiły istotne zmiany odnośnie sieci placówek i stopnia ich dostosowania do rosnącej liczby uczniów. Liczba uczniów szkół podstawowych w tymże okresie zwiększyła się bowiem z 70945 do 71117. Spośród 245 szkół podstawowych funkcjonujących w 1991 roku na terenie województwa tylko 166 placówek posiadało najwyższy stopień organizacyjny (kl. I-VIII). Zróżnicowanie dotyczy jednak nie tylko stopnia organizacyjnego placówek szkolnictwa podstawowego, lecz również ich wielkości mierzonej liczbą uczniów. O ile bowiem przeciętna szkoła liczyła 290 uczniów, to w sześciu miastach były one pod tym względem znacznie większe :

- Zgorzelec	- 1009 uczniów,
- Zawidów	- 803,
- Bolesławiec	- 708,
- Kamienna Góra	- 680,
- Jelenia Góra	- 605,
- Lubań	- 565.

Tabl. 18.

Lokalna infrastruktura oświaty i wychowania w gminach

G M I N Y	Przedszkolaa/				Oddziały przed- szkolne przy szko- łach podstawowych	
	ogółem	w tym komu- nalne	dzieci	miejsca	oddziały	dzieci
W O J E W Ó D Z T W O	133	114	10919	12240	182	4194
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	11	7	1136	1210	2	88
Jelenia Góra	27	24	2779	2960	14	370
Kamienna Góra	7	6	527	562	4	187
Karpacz	2	2	156	147	3	43
Kowary	4	3	260	360	2	40
Lubań	6	5	612	603	6	219
Piechowice	3	3	185	197	1	15
Szklarska Poręba	3	3	240	320	1	17
Świeradów Zdrój	2	1	173	170	-	-
Wojcieszków	1	1	104	120	1	19
Zawidów	1	1	115	120	1	40
Zgorzelec	12	12	1153	1245	-	-
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	8	3	654	808	6	181
Bolków	4	4	306	330	6	106
Gryfów Śląski	2	2	192	180	4	155
Leśna	2	1	117	191	7	156
Lubawka	3	3	260	300	1	40
Lubomierz	2	2	101	152	6	129
Lwówek Śląski	5	5	427	465	6	117
Mirsk	1	1	87	112	6	137
Nowogrodziec	1	1	127	120	9	245
Pieńsk	3	3	163	195	3	57
Świerzawa	2	2	120	135	5	102
Węgliniec	4	3	175	263	3	106
Wleń	1	1	53	60	4	98
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	-	-	-	-	12	187
Janowice Wielkie	1	1	30	82	4	76
Jeżów Sudecki	1	1	32	46	5	73
Kamienna Góra	2	2	46	71	11	160
Lubań	-	-	-	-	6	143
Marciszów	1	1	35	43	3	78
Mysłakowice	2	2	120	133	4	155
Olszyna	1	1	105	95	5	97
Osiecznica	1	1	52	60	5	74
Platerówka	-	-	-	-	2	26
Podgórzyn	3	3	86	137	6	113
Siekierczyn	1	1	57	80	2	59
Stara Kamienica	1	1	43	48	4	75
Sulików	1	1	57	60	5	95
Zgorzelec	1	-	34	60	7	116

a/ Bez specjalnych, b/dla niepracujących, bez specjalnych

województwa jeleniogórskiego w 1991 roku

Szkoły podstawowe/					G M I N Y
szkoły	w tym ośmio- klasowe	pomie- szczenia do nau- czania	w tym izby lekcyjne	uczniowie	
245	166	2835	2051	71117	W O J E W Ó D Z T W O
9	8	185	136	6373	GMINY MIEJSKIE
19	14	349	239	11487	Bolesławiec
5	5	99	54	3400	Jelenia Góra
4	2	43	36	869	Kamienna Góra
5	4	64	46	1662	Karpacz
6	6	117	92	3390	Kowary
4	2	39	31	969	Lubań
6	3	49	28	1149	Piechowice
2	1	28	4	631	Szklarska Poręba
2	2	31	20	687	Świeradów Zdrój
1	1	23	8	803	Wojcieszków
5	5	138	64	5043	Zawidów
					Zgorzelec
10	8	109	75	3948	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
8	4	91	40	1642	Bogatynia
5	4	58	51	1447	Bolków
7	4	72	60	1657	Gryfów Śląski
4	4	64	50	1797	Leśna
6	3	51	42	847	Lubawka
12	7	112	92	2682	Lubomierz
7	5	59	32	1400	Lwówek Śląski
9	7	86	82	2141	Mirsk
4	3	52	31	1434	Nowogrodziec
7	3	64	53	1219	Pieńsk
5	4	59	44	1360	Świerzawa
4	2	36	25	756	Węgliniec
					Wleń
13	9	88	86	1249	GMINY WIEJSKIE
4	1	24	13	488	Bolesławiec
5	3	41	35	686	Janowice Wielkie
12	3	72	66	975	Jeżów Sudecki
6	6	49	46	877	Kamienna Góra
5	3	46	30	757	Lubań
5	4	78	56	1390	Marciszów
5	4	50	37	1000	Mysłakowice
6	4	51	42	800	Olszyna
2	2	23	19	228	Osiecznica
6	3	54	40	785	Platerówka
3	2	30	21	614	Podgórzyn
4	3	44	39	658	Siekierczyn
5	3	43	40	780	Stara Kamienica
8	5	64	46	1037	Sulików
					Zgorzelec

W dwóch natomiast gminach wiejskich liczba uczniów uczęszczających do przeciętnej placówki szkolnictwa podstawowego nie przekraczała 100 (Kamienna Góra - 81, Bolesławiec - 96).

Podobna skala zróżnicowania wielkości szkół podstawowych ma także miejsce odnośnie liczby pomieszczeń do nauczania. Wskazać przy tym należy, iż ich liczba w latach 1990-1991 zwiększyła się z 2696 do 2835 tj. o 5,2%.

Zgodnie z ustawą "kompetencyjną" sprawy placówek wychowania przedszkolnego należą do właściwości organów gmin jako zadania własne, lecz w przypadku szkolnictwa podstawowego (ogólnokształcącego) sytuacja przedstawia się odmiennie. W czterech bowiem gminach (Lubawka, Mysłakowice, Podgórzyn, Szklarska Poręba) w 1991 roku prowadzono szkoły podstawowe jako zadanie własne, w pozostałych zaś gminach placówki te pozostawały w gestii Kuratora Oświaty. Należy jednak zaznaczyć, iż szkolnictwo podstawowe stanie się obligatoryjnym zadaniem własnym gmin dopiero z dniem 1 stycznia 1994 roku, chyba że szkoły te nie zostaną wcześniej gminom przekazane na ich wniosek lub za ich zgodą. Warto zatem wskazać, iż od początku 1992 roku w Jeleniej Górze oraz Węglińcu i Siekierczynie szkoły podstawowe prowadzone są już jako zadanie własne tychże gmin.

Istotną rolę w zaspakajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców województwa jeleniogórskiego przypisuje się placówkom kulturalnym, a wśród nich placówkom bibliotecznym oraz kinom. Ich stan i rozmieszczenie ukazuje tabl.19.

Utrzymanie bibliotek publicznych oraz zapewnianie im odpowiednich warunków działania i rozwoju w myśl ustawy "kompetencyjnej" należy do obligatoryjnych zadań własnych organów gmin.

Sieć bibliotek publicznych w regionie jeleniogórskim w latach 1990-1991 uległa uszczupleniu. O ile w roku 1990 zaspokojeniu potrzeb ludności w zakresie czytelnictwa służyło 146 bibliotek publicznych (wraz z filiami), to w 1991 roku funkcjonowało 141 placówek tego typu. Podstawową sieć placówek bibliotecznych uzupełnia sieć punktów bibliotecznych, których liczba w tym okresie wykazuje również tendencję malejącą (z 171 w roku 1990 do jedynie 113 w 1991r.). Funkcjonujące w 1991 roku placówki biblioteczne województwa dysponowały księgozbiorem liczącym łącznie 2141,4 tys. woluminów (w stosunku do roku 1990 spadek o 0,1%), z którego korzystało niemal 101,6 tys. czytelników (w roku 1990 było ich 110,9 tys. czyli o 8,4% mniej). Na uwagę w tym zakresie zasługuje również spadek liczby wypożyczeń o ponad 6%.

Rozmieszczenie placówek bibliotecznych w przestrzeni województwa jeleniogórskiego charakteryzuje jednak wyraźna nierównomierność. Względ bowiem na wyrównanie poziomu przestrzennej dostępności usług w tym zakresie stanowi o relatywnie większej gęstości placówek bibliotecznych na terenach wiejskich. W gminach wiejskich w 1991 roku funkcjonowały przy tym 94 placówki tego typu, podczas gdy w gminach miejskich było ich jedynie 58.

Odmienne przedstawia się natomiast sytuacja odnośnie kin stałych, a widoczny w latach osiemdziesiątych regres w tym zakresie pogłębił się w latach 1990-1991. Zarówno liczba czynnych obiektów kinowych oraz miejsc na widowni uległa zmniejszeniu. Skoro bowiem w 1990 roku 32 kina stałe dysponowały 9392 miejscami na widowni, to w roku 1991 liczba miejsc w 17 placówkach tego typu wynosiła jedynie 6060, tj. o ponad 35% mniej.

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na zmniejszenie się bazy kinowej jest wyraźny spadek zainteresowania ludności projekcjami filmowymi (w 1990 roku 8342 seanse obejrzało 364,9 tys. widzów, a w 1991 roku 5582 seanse obejrzało jedynie 248 tys. widzów, czyli o ponad 32% mniej). Należy przy tym zaznaczyć, iż wszystkie obiekty kinowe w końcu 1991 roku funkcjonowały w miastach.

O znaczeniu funkcji turystyczno-wypoczynkowej regionu jeleniogórskiego decydują, poza sprzyjającymi jej pełnieniu warunkami naturalnymi, koncentracja znacznej części krajowej bazy noclegowej w obiektach turystycznych i wczasowo-wypoczynkowych oraz duża intensywność ruchu turystycznego.

Według stanu w dniu 31.07.1991 roku liczba miejsc noclegowych w 352 obiektach turystycznych i czasowo-wypoczynkowych województwa wynosiła 22137 z czego ponad 81% stanowiły miejsca w obiektach o całorocznej obsłudze. Ukazuje to tablica 20.

Tabl. 19.

Lokalna infrastruktura kultury w gminach województwa

G M I N Y	Placówki biblioteczne				
	ogółem a/	w tym		księgo- zbiór w wolumi- nach b/	czytelni- cy c/
		biblioteki publiczne	filie		
W O J E W Ó D Z I W O	254	45	96	2141417	101550
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	3	1	1	94747	8741
Jelenia Góra	14	1	7	322436	16962
Kamienna Góra	5	1	2	85560	8163
Karpacz	8	1	1	51333	2430
Kowary	3	1	1	30203	3018
Lubań	8	1	4	114155	6553
Piechowice	2	1	1	29266	758
Szklarska Poręba	3	1	-	34424	930
Świeradów Zdrój	4	1	1	21999	1253
Wojcieszków	2	1	-	22741	812
Zawidów	2	1	-	18379	552
Zgorzelec	4	1	2	104669	5289
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	11	1	4	97788	4792
Bolków	4	1	3	47495	1408
Gryfów Śląski	4	1	3	45616	2022
Leśna	9	1	4	51141	1550
Lubawka	2	1	1	18266	1485
Lubomierz	9	1	3	32916	1323
Lwówek Śląski	18	1	8	107627	3741
Mirsk	7	1	4	55874	2100
Nowogrodziec	12	1	4	66418	2588
Pieńsk	6	1	3	40282	2245
Świerzawa	6	1	3	46517	1548
Węgliniec	5	1	3	43587	1153
Wleń	9	1	2	30736	1227
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	-	-	-	-	-
Janowice Wielkie	4	1	3	43381	1273
Jeżów Sudecki	11	1	3	40502	1177
Kamienna Góra	6	1	3	35699	2232
Lubań	6	1	2	28991	1302
Marciszów	12	1	2	35214	2399
Mysłakowice	5	5	-	62372	1472
Olszyna	3	1	2	48858	1616
Osiecznica	5	1	4	31603	1335
Platerówka	2	2	-	20710	521
Podgórzyn	13	1	3	41527	1893
Siekierczyn	4	2	-	28410	1296
Stara Kamienica	4	1	3	35207	694
Sulików	10	1	1	22405	872
Zgorzelec	9	1	5	52363	825

a/ łącznie z punktami bibliotecznymi b/ stan na 31.12. c/ w ciągu roku

jeleniogórskiego w 1991 roku

Wypoży- czenia księgo- zbioru w wolumi- nach	Kina stałe				G M I N Y
	obiekty stan na 31.XII	miejsca na wido- wni	seanse	widzowie	
2139237	17	6060	5582	247996	W O J E W Ó D Z I W O
					GMINY MIEJSKIE
143149	1	440	644	26552	Bolesławiec
413213	4	1753	1746	77151	Jelenia Góra
189747	1	314	389	12518	Kamienna Góra
25817	1	321	249	7004	Karpacz
70257	1	340	307	11059	Kowary
91921	1	459	563	40965	Lubań
14567	-	-	-	-	Piechowice
21723	1	431	434	13317	Szklarska Poręba
32117	1	351	381	8546	Świeradów Zdrój
18243	-	-	-	-	Wojcieszków
11920	-	-	-	-	Zawidów
82564	1	285	443	33856	Zgorzelec
					GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
144433	1	430	131	5814	Bogatynia
44771	1	180	115	3873	Bolków
50321	-	-	-	-	Gryfów Śląski
25799	1	240	55	2829	Leśna
40183	-	-	-	-	Lubawka
42495	-	-	-	-	Lubomierz
77356	-	-	-	-	Lwówek Śląski
23766	-	-	-	-	Mirsk
37246	1	201	41	3025	Nowogrodziec
63458	-	-	-	-	Pieńsk
35645	-	-	-	-	Świerzawa
17167	1	315	84	1487	Węgliniec
20637	-	-	-	-	Wleń
					GMINY WIEJSKIE
-	-	-	-	-	Bolesławiec
38954	-	-	-	-	Janowice Wielkie
44037	-	-	-	-	Jeżów Sudecki
76734	-	-	-	-	Kamienna Góra
17219	-	-	-	-	Lubań
37877	-	-	-	-	Marciszów
29110	-	-	-	-	Mysłakowice
24167	-	-	-	-	Olszyna
18680	-	-	-	-	Osiecznica
11390	-	-	-	-	Platerówka
31835	-	-	-	-	Podgórzyn
26475	-	-	-	-	Siekierczyn
11921	-	-	-	-	Stara Kamienica
23499	-	-	-	-	Sulików
8824	-	-	-	-	Zgorzelec

Tabl. 20. Obiekty turystyczne i czasowo-wypoczynkowe w gminach województwa jelnogórskiego w sezonie 1990/1991a/

G M I N Y	Obiekty		Miejaca noclegoweb/			Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
	ogół- łem	w tym pry- watne	ogół- łem	w tym cało- roczne	na 100 miesz- kańców	ogółem	w tym tury- ści zagan	ogółem	na 100 miesz- kańców
WOJEWÓDZTWO	352	82	22137	17981	4,27	426999	63056	2128862	410,34
GMINY MIEJSKIE									
Bolesławiec	5	1	356	288	0,80	16460	3626	31084	69,91
Jelenia Góra	17	-	1647	1254	1,76	64544	26024	169233	180,99
Kamienna Góra	2	-	64	10	0,27	500	1	1301	5,51
Karpacz	113	42	6738	6211	117,22	145828	19344	718955	12507,92
Kowary	5	2	328	328	2,63	6167	449	35786	286,77
Lubań	3	-	126	42	0,52	3690	799	6385	26,60
Piechowice	13	1	649	609	8,70	10597	997	56752	761,06
Szklarska Poręba	86	27	5561	5173	67,01	87709	4268	615866	7420,97
Świeradów Zdrój	9	2	509	420	10,31	5889	31	72747	1473,51
Wojcieszów	6	-	250	147	6,08	2926	460	9984	242,62
Zgorzelec	4	1	222	210	0,61	18880	4768	44024	120,89
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE									
Bolków	1	-	44	-	0,38	465	-	1119	9,71
Gryfów Śląski	3	-	194	110	1,75	2892	9	7720	69,61
Leśna	6	-	512	96	4,68	3688	45	26981	246,58
Lubawka	6	1	247	217	2,00	3386	189	8583	69,64
Lubomierz	1	-	45	45	0,69	639	20	2745	42,00
Lwówek Śląski	5	-	269	85	1,40	3184	478	6250	32,42
Mirsk	1	-	60	60	0,63	2094	-	5856	61,89
Wleń	1	-	30	-	0,59	267	2	341	6,71
GMINY WIEJSKIE									
Janowice Wielkie	1	-	89	51	2,19	1311	45	15900	392,01
Jeżów Sudecki	2	-	54	54	0,94	244	4	813	14,11
Kamienna Góra	3	-	136	123	1,62	4547	2	7349	87,63
Mysłakowice	5	-	147	147	1,42	6205	4	14857	143,81
Olszyna	6	-	830	-	11,89	3419	91	31788	455,55
Platerówka	1	-	44	-	2,44	345	-	345	19,15
Podgórzyn	44	4	2723	2269	33,70	28886	1352	230543	2852,90
Sulików	1	-	44	-	0,75	218	-	368	6,25
Zgorzelec	2	-	219	32	3,08	2039	48	5187	73,07

a/ Od 1.10.1990r. do 30.09.1991r. b/ Stan w dniu 31.07.1991r.

Rozmieszczenie miejsc noclegowych w przestrzeni regionu jeleniogórskiego wykazuje wyraźne zróżnicowanie. Do gmin przy tym, które dysponowały w 1991 roku największą liczbą tychże miejsc, zaliczyć należy:

- Karpacz - 6738 miejsc (30,4% ogólnej bazy noclegowej województwa),
- Szklarska Poręba - 5561 miejsc (25,1%),
- Podgórzyn - 2723 miejsc (12,3%),
- Jelenia Góra - 1647 miejsc (7,4%).

Należy przy tym jednak wskazać, iż na terenie 12 spośród 40 gmin województwa turystyczne i wczasowo-wypoczynkowe obiekty noclegowe nie występowały. W pozostałych zaś 28 gminach natężenie funkcji turystyczno-wypoczynkowej było zróżnicowane. Przyjmując wskaźnik liczby miejsc noclegowych na 100 mieszkańców stałych jako wskaźnik ogólnego obrazu siły tejże funkcji (tzw. wskaźnik Defert'a) zaznaczyć należy, iż poza Karpaczem (117,22) i Szklarską Porębą (67,01) wysoki poziom w tym zakresie prezentują gminy: Podgórzyn (33,70), Olaszyna (11,89) i Świeradów Zdrój (10,31).

W sezonie 1990/1991 z noclegów w obiektach turystycznych i wczasowo-wypoczynkowych skorzystało niemal 427 tys. osób, w tym prawie 14,8% stanowili obcokrajowcy. Korzystali oni przy tym głównie z noclegów w Jeleniej Górze i w Karpaczu.

Miarą nasilenia ruchu turystycznego w poszczególnych gminach jest tzw. wskaźnik Charvat'a ustalony jako stosunek liczby udzielonych noclegów na 100 mieszkańców stałych. Jego ogólny poziom w regionie wynosił w 1991 roku 410,3 , choć 10 lat wcześniej był wyższy o ponad 48% (793,0). Wynika to przede wszystkim ze spadku liczby udzielonych noclegów. W sezonie 1990/1991 było ich bowiem jedynie 2128,9 tys.

Ogólnie biorąc, rozmieszczenie poszczególnych elementów infrastruktury społecznej jest w regionie jeleniogórskim zróżnicowane. Nie ulega jednak wątpliwości, iż kształtując sieć placówek tejże infrastruktury w gminach należy brać pod uwagę nie tylko poziom dostępności jej usług, lecz także ich jakość, częstotliwość i powszechność zgłaszanych potrzeb oraz względy ekonomiczne.

PODZIAŁ TERYTORIALNY WOJEWÓDZTWA JELEŃOGÓRSKIEGO

LEGENDA

- granica państwa
- granica zasięgu działania Rejonowych Urzędów Administracji Rzadowej
- granica gmin

5. WARUNKI BYTU MIESZKAŃCÓW GMIN

W myśl art.1 Ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U.1990 Nr 16,poz.95 z późniejszymi zmianami) przez gminę rozumie się nie tylko odpowiednie terytorium lecz również wspólnotę samorządową, którą z mocy prawa stanowią jej mieszkańcy. Nieodzowne zatem jest ukazanie warunków ich bytu.

Z uwagi na niemożność statystycznej identyfikacji wszystkich elementów decydujących o ogólnym poziomie warunków bytu mieszkańców gmin województwa jeleniogórskiego, zakres prezentacji w tym względzie ograniczono do ukazania :

- warunków mieszkaniowych,
- dostępności usług komunalnych,
- dostępności usług telekomunikacyjnych,
- warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- dostępności usług placówek kulturalnych,
- dostępności usług ochrony zdrowia i opieki społecznej.

W układzie tychże 6 analizowanych elementów warunków bytu ludności, gminy regionu jeleniogórskiego wykazują istotne zróżnicowanie.

Poziom warunków mieszkaniowych ludności jest wynikiem oddziaływania splotu wielu czynników o różnorodnym charakterze, w tym m.in. stanu zasobów mieszkaniowych, liczby gospodarstw domowych oraz sytuacji demograficznej. Dla scharakteryzowania warunków mieszkaniowych na terenie poszczególnych gmin województwa przyjęto dwa aspekty ich oceny, a mianowicie : zaludnienie substancji mieszkaniowej oraz standard powierzchniowy. Informacje w tym zakresie przedstawia tabl. 21.

Istotnym miernikiem poziomu warunków mieszkaniowych jest stan zaludnienia mieszkań i izb. Przeciętnie w skali województwa na jedno mieszkanie przypada 3,29 osób, na izbę zaś 0,94 osoby. Pod tym względem gminy wykazują jednak wyraźne zróżnicowanie. Do gmin bowiem, w których zaludnienie mieszkań jest najniższe należą :

- Karpacz	2,91,
- Szklarska Poręba	2,98,
- Marciśzów	3,04,
- Jelenia Góra	3,11.

Najmniej natomiast korzystną sytuację odnośnie zaludnienia mieszkań wykazują : gmina Nowogrodziec (3,98) oraz gmina wiejska Bolesławiec (3,93).

Przestrzenne zróżnicowanie ma również miejsce w zakresie poziomu zaludnienia izb, a najkorzystniej pod tym względem prezentuje się sytuacja w gminach wiejskich :

- Platerówka	0,78 osoby na izbę,
- Sulików	0,81,
- Zgorzelec	0,81.

Tabl.21. Warunki mieszkaniowe ludności w gminach woj. jeleniogórskiego w 1990 r.

G M I N Y	Przeciętna liczba osób		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszk. w m ²	
	w miesz- kaniu	na izbę	ogółem	na osobę
W O J E W Ó D Z T W O	3,29	0,94	61,6	18,7
GMINY MIEJSKIE				
Bolesławiec	3,24	0,96	54,4	16,8
Jelenia Góra	3,11	0,91	58,0	18,7
Kamienna Góra	3,12	1,07	49,1	15,7
Karpacz	2,91	0,82	60,9	21,0
Kowary	3,26	1,00	55,1	16,9
Lubań	3,20	0,95	55,8	17,4
Piechowice	3,23	0,92	62,6	19,4
Szklarska Poręba	2,98	0,86	60,8	20,4
Świeradów Zdrój	3,14	0,89	65,4	20,8
Wojcieszków	3,15	1,02	54,6	17,3
Zawidów	3,25	0,94	57,7	17,8
Zgorzelec	3,26	0,95	56,2	17,2
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE				
Bogatynia	3,30	0,94	58,0	17,5
Bolków	3,48	1,00	65,8	18,9
Gryfów Śląski	3,25	0,91	65,2	20,1
Leśna	3,25	0,94	62,0	19,1
Lubawka	3,29	1,06	57,4	17,5
Lubomierz	3,38	0,88	75,6	22,4
Lwówek Śląski	3,45	0,94	67,3	19,5
Mirsk	3,19	0,87	69,2	21,7
Nowogrodzice	3,98	0,93	75,5	19,0
Pieńsk	3,63	0,97	64,2	17,7
Świerzawa	3,57	0,93	73,8	20,7
Węgliniec	3,29	0,89	62,5	19,0
Wleń	3,29	0,88	71,7	21,8
GMINY WIEJSKIE				
Bolesławiec	3,93	0,91	81,9	20,8
Janowice Wielkie	3,24	0,96	65,4	20,2
Jeżów Sudecki	3,65	0,91	77,5	21,2
Kamienna Góra	3,64	1,10	64,6	17,8
Lubań	3,73	0,84	83,1	22,3
Marciszów	3,04	0,99	58,5	19,2
Mysłakowice	3,33	1,01	61,0	18,3
Olszyna	3,30	0,93	62,6	18,9
Osiecznica	3,69	0,93	73,3	19,9
Platerówka	3,36	0,78	80,0	23,8
Podgórzyn	3,36	0,94	67,7	20,1
Siekierczyn	3,47	0,83	73,2	21,1
Stara Kamienica	3,26	0,87	75,8	23,2
Sulików	3,33	0,81	74,9	22,5
Zgorzelec	3,63	0,81	81,4	22,5

Największe zaś wartości przybiera wskaźnik zaludnienia izb w gminie wiejskiej Kamienna Góra (1,10) i w mieście Kamienna Góra (1,07) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Lubawka (1,06).

Kolejnym z przyjętych aspektów oceny warunków mieszkaniowych ludności gmin województwa jeleniogórskiego jest standard powierzchniowy zamieszkiwania, którego odzwierciedleniem są wartości dwóch wskaźników tj. przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania ogółem oraz jej części przypadającej na jedną osobę. Przeciętne mieszkanie w skali regionu posiada 61,6 m² powierzchni użytkowej, a na osobę w nim zamieszkującą przypada 18,7 m².

Największą powierzchnią użytkową wyróżniają się przy tym mieszkania w gminach wiejskich Lubań (83,1 m²), Bolesławiec (81,9 m²), Zgorzelec (81,4 m²) i Platerówka (80,0 m²). Jest to w decydującym stopniu wynikiem dominującej w miejscowościach wiejskich zabudowy jednorodzinnej. Do gmin bowiem, w których mieszkania posiadają najmniejszą powierzchnię użytkową należą miasta: Kamienna Góra (49,1 m²), Bolesławiec (54,4 m²) oraz Wojcieszów (54,6 m²). W zestawieniu jednak z użytkującą tę powierzchnię ludnością sytuacja przedstawia się nieco odmiennie. Na jedną bowiem osobę największa powierzchnia użytkowa mieszkania przypada w gminach:

- Platerówka - 23,8 m²,

- Stara Kamienica - 23,2 m²,

natomiast w miastach:

- Kamienna Góra - 15,7 m²,

- Bolesławiec - 16,8 m²,

- Kowary - 16,9 m².

Zróżnicowanie standardu powierzchniowego zamieszkiwania ludności gmin województwa jeleniogórskiego jest zatem wyraźne.

Uzupełniającym, prezentację warunków mieszkaniowych, elementem oceny ogólnej - poziomu warunków bytowych mieszkańców poszczególnych gmin województwa jest stopień dostępności podstawowych instalacji techniczno-sanitarnych, warunkowany zwłaszcza poziomem rozwoju infrastruktury komunalnej. Szczegółowych informacji w tym zakresie dostarczył NSP 1988, a przedstawia je tablica 22.

Możliwość korzystania w swych mieszkaniach przez ludność z wodociągu, kanalizacji, gazu sieciowego, centralnego ogrzewania oraz ciepłej bieżącej wody w układzie gmin regionu jeleniogórskiego są w istotnej mierze zróżnicowane.

Tabl. 22. Dostępność usług komunalnych w gminach województwa jeleniogórskiego
(NSP 1988)

G M I N Y	Odsetek ludności w mieszkaniach wyposażonych w				
	wodo- ciąg	kanali- zację	gaz sie- ciowy	centralne ogrzewanie	ciepłą bież. wodę
W O J E W Ó D Z T W O	89,9	67,0	51,8	56,7	66,7
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	98,4	91,0	96,8	70,2	84,2
Jelenia Góra	97,8	81,7	92,8	63,6	78,5
Kamienna Góra	95,6	68,2	90,5	57,5	66,4
Karpacz	95,6	64,1	75,9	75,1	72,5
Kowary	94,7	68,8	86,1	67,5	67,7
Lubań	97,1	70,1	89,3	64,8	69,8
Piechowice	95,4	63,6	69,9	63,7	67,7
Szklarska Poręba	96,4	73,1	67,3	77,5	76,2
Świeradów Zdrój	90,7	62,5	-	64,3	68,6
Wojcieszów	92,2	63,6	-	47,7	57,1
Zawidów	95,8	65,9	-	58,4	45,7
Zgorzelec	99,2	90,7	97,4	75,4	90,5
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE					
Bogatynia	94,6	65,9	-	52,9	53,9
Bolków	85,0	56,1	46,2	50,7	57,4
Gryfów Śląski	87,9	63,6	65,7	55,2	68,1
Leśna	78,4	47,6	8,7	49,0	46,5
Lubawka	88,5	48,8	54,1	45,9	54,0
Lubomierz	67,8	38,2	-	42,6	45,8
Lwówek Śląski	83,3	67,4	47,1	57,4	68,3
Mirsk	76,0	51,9	-	47,1	50,2
Nowogrodziec	82,4	57,6	-	45,3	61,1
Pieńsk	89,1	63,7	4,2	47,5	55,6
Świerzawa	77,8	50,0	-	34,5	57,9
Węgliniec	82,4	61,8	-	34,0	53,6
Wleń	83,2	55,8	-	47,4	61,6
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	82,3	54,5	10,0	41,4	56,9
Janowice Wielkie	83,6	56,0	-	41,6	55,6
Jeżów Sudecki	72,7	44,2	27,8	37,8	49,6
Kamienna Góra	81,6	44,3	1,0	56,1	59,4
Lubań	72,7	43,4	-	45,9	56,7
Marciszów	79,5	33,7	-	39,0	40,3
Mysłakowice	84,1	53,7	4,3	44,1	56,3
Olszyna	84,0	39,9	17,1	55,0	56,7
Osiecznica	80,2	57,2	-	38,4	58,9
Platerówka	64,8	36,0	-	42,1	48,1
Podgórzyn	90,1	58,5	38,3	45,9	53,5
Siekierczyn	63,1	37,7	-	38,1	47,2
Stara Kamienica	71,2	39,8	-	37,6	50,9
Sulików	73,1	43,2	-	37,2	44,8
Zgorzelec	76,8	52,5	15,0	47,5	54,0

Odnosnie bowiem dostępności wodociągu, to w mieszkaniach wyposażonych w ten rodzaj instalacji zamieszkuje 89,9% ogółu ludności województwa. Najwyższy jednak odsetek w tym zakresie charakteryzuje gminy miejskie : Zgorzelec (89,2%), Bolesławiec (98,4%) i Jelenia Góra (97,8%). Wśród gmin miejsko-wiejskich wyróżnia się pod tym względem Bogatynia (94,6%), spośród zaś gmin wiejskich Podgórzyn (90,1%). Najmniej korzystnie przedstawia się przy tym sytuacja w gminach :

- Siekierczyn - 63,1%,
- Platerówka - 64,8%,
- Lubomierz - 67,8%.

Elementem ściśle związanym z urządzeniami wodociągowymi jest kanalizacja (sieciowa lub lokalna). Jako miernik stopnia dostępności kanalizacji w gminach województwa jeleniogórskiego przyjęto odsetek ludności w mieszkaniach wyposażonych w ustęp spłukiwany. Przeciętnie w skali regionu wynosi on 67,0%, w dwóch jednak gminach miejskich przekracza 90% (Bolesławiec - 91,0%, Zgorzelec - 90,7%). W 6 natomiast gminach stopień dostępności kanalizacji nie osiąga 40%, a najniższy charakteryzuje gminy :

- Marciszów - 33,7%,
- Platerówka - 36,0%,
- Siekierczyn - 37,7%.

Z gazu sieciowego korzystać w mieszkaniach może zaś tylko 51,8% ogółu ludności województwa, lecz i w tym również zakresie ma miejsce istotne zróżnicowanie w układzie jego gmin. O ile bowiem z jednej strony w czterech gminach miejskich stopień dostępności gazu sieciowego przekracza 90% (Zgorzelec - 97,4%, Bolesławiec - 96,8%, Jelenia Góra - 92,8%, Kamienna Góra - 90,5%), to z drugiej w 18 gminach instalacji tego rodzaju nie ma w mieszkaniach, a w czterech dalszych występują w znikomym stopniu (gmina wiejska Kamienna Góra - 1,0%, Pienisk - 4,2%, Mysłakowice - 4,3% i Leśna - 8,7%).

Możliwość korzystania z centralnego ogrzewania i ciepłej bieżącej wody podnosi wyraźnie standard zamieszkiwania, a tym samym w istotny sposób wpływa na ogólny poziom warunków bytowych ludności.

W mieszkaniach wyposażonych w centralne ogrzewanie zamieszkuje 56,7% ogółu ludności województwa. W najwyższym jednak stopniu z centralnego ogrzewania w mieszkaniu korzysta ludność następujących gmin miejskich:

- Szklarska Poręba - 77,5%,
- Zgorzelec - 75,4%,
- Karpacz - 75,1%,
- Bolesławiec - 70,2%.

W ośmiu jednak gminach w mieszkaniach centralnie ogrzewanych zamieszkuje mniej niż 40% ludności, najniższy przy tym wskaźnik w tym zakresie dotyczy gmin:

- Węgliniec - 34,0%,
- Świerzawa - 34,5%.

Z ciepłej bieżącej wody korzysta natomiast w mieszkaniach 66,7% ogółu ludności województwa jeleniogórskiego. Gminy różnią się jednak wyraźnie pod tym względem, a najbardziej korzystna sytuacja ma miejsce w gminach miejskich:

- Zgorzelec - 90,5%,
- Bolesławiec - 84,2%,
- Jelenia Góra - 78,5%.

Do gmin, w których ponad połowa ludności nie może w mieszkaniu korzystać z ciepłej wody należą zaś:

- Marciszów - 40,3%,
- Sulików - 44,6%,
- Zawidów - 45,7%,
- Lubomierz - 45,8%,
- Leśna - 46,5%,
- Siekierczyn - 47,2%,
- Platerówka - 48,1%,
- Jeżów Sudecki - 49,6%.

Ogólnie biorąc, możliwości korzystania przez ludność gmin województwa z wymienionych uprzednio instalacji techniczno-sanitarnych są znacznie zróżnicowane.

Podobnie przedstawia się sytuacja odnośnie dostępności usług telekomunikacyjnych, którą ukazano w tablicy 23.

Stan rozwoju telefonii miejscowej w poszczególnych gminach regionu jeleniogórskiego w zestawieniu z liczbą ludności stanowi o poziomie dostępności usług w tym zakresie. O ile przeciętnie na każdy tysiąc mieszkańców województwa przypada 72,6 abonentów telefonicznych, to w pięciu gminach miejskich wskaźnik ten przekracza 110. Dotyczy to gmin:

- Szklarska Poręba - 158,3,
- Karpacz - 131,5,
- Kamienna Góra - 118,6,
- Lubań - 114,5,
- Jelenia Góra - 112,6,

Spółród gmin miejskich najniższy wskaźnik dostępności telefonu prezentuje Zawidów (34,8). Jest on przy tym niższy od wskaźników charakteryzujących cztery gminy wiejskie (Janowice Wielkie - 51,3, Podgórzyn - 43,3, Marciszów - 41,8, Jeżów Sudecki - 40,5). Ogólnie jednak najniższą dostępność usług telefonicznych wykazują gminy wiejskie:

- Bolesławiec - 13,2,
- Lubań - 15,7.

Tabl.23. Dostępność usług telekomunikacyjnych w gminach woj.jeleniogórskiego w 1991r.

G M I N Y	Abonenci telefoniczni		Placówki pocztowo-telekomunikacyjne	
	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 10 tys. mieszkańców
W O J E W Ó D Z T W O	37647	72,56	136	2,62
GMINY MIEJSKIE				
Bolesławiec	4189	94,21	6	1,35
Jelenia Góra	10532	112,63	16	1,71
Kamienna Góra	2798	118,59	4	1,70
Karpacz	756	131,52	5	8,70
Kowary	1015	81,34	1	0,80
Lubań	2748	114,50	2	0,83
Piechowice	346	48,40	3	4,02
Szklarska Poręba	1314	158,33	3	3,61
Świeradów Zdrój	477	96,62	4	8,10
Wojcieszków	190	46,17	1	2,43
Zawidów	166	34,79	1	2,10
Zgorzelec	3635	99,82	5	1,37
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE				
Bogatynia	1618	62,03	5	1,92
Bolków	383	33,24	4	3,47
Gryfów Śląski	528	47,61	2	1,80
Leśna	429	39,21	3	2,74
Lubawka	692	56,15	6	4,87
Lubomierz	113	17,29	3	4,59
Lwówek Śląski	867	44,98	7	3,63
Mirsk	297	31,39	3	3,17
Nowogrodziec	331	23,15	4	2,80
Pieńsk	571	56,97	2	2,00
Świerzawa	279	33,66	3	3,62
Węgliniec	458	49,21	5	5,37
Wleń	97	19,09	3	5,90
GMINY WIEJSKIE				
Bolesławiec	135	13,21	1	0,98
Janowice Wielkie	208	51,28	1	2,47
Jezów Sudecki	233	40,45	5	8,68
Kamienna Góra	280	33,39	3	3,58
Lubań	99	15,69	-	-
Marciszów	208	41,83	2	4,02
Mysłakowice	283	27,39	4	3,87
Olszyna	168	24,08	2	2,87
Osiecznica	143	28,13	3	5,90
Platerówka	41	22,75	1	5,55
Podgórzyn	350	43,31	5	6,19
Siekierczyn	120	25,65	2	4,28
Stara Kamienica	155	30,16	2	3,89
Sulików	173	29,38	1	1,70
Zgorzelec	222	31,27	3	4,23

Co się tyczy dostępności placówek pocztowo-telekomunikacyjnych, to przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 2,6 placówek tego rodzaju na 10 tys.osób najwyższy jej poziom cechuje gminy :

- Karpacz - 8,70,
- Jeżów Sudecki - 8,68,
- Świeradów Zdrój - 8,10.

Z drugiej strony w gminie wiejskiej Lubań nie ma takich placówek. Jej mieszkańcy zmuszeni są zatem do korzystania z usług placówek pocztowo-telekomunikacyjnych znajdujących się w sąsiednich gminach.

Podstawowymi czynnikami sprawczymi zmian w warunkach funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego i szkolnictwa podstawowego są nie tylko zmiany w ich liczbie, lecz również zmiany wielkości zapotrzebowania na ich usługi wyznaczone przede wszystkim liczbą dzieci w wieku 3-6 lat oraz w wieku 7-14 lat.

Podstawowe wskaźniki ukazujące dostępność usług placówek oświatowo-wychowawczych w gminach województwa jeleniogórskiego ukazano w tabelicy 20.

Przeciętnie w regionie tym z usług placówek wychowania przedszkolnego ogółu dzieci w wieku 3-6 lat. W najwyższym jednak stopniu opieką tych placówek objęte są dzieci w gminach miejskich :

- Karpacz - 63,4%,
- Jelenia Góra - 59,0%,
- Lubań - 57,3%,
- Świeradów Zdrój - 54,6%,
- Zgorzelec - 54,1%.

W najmniejszym zaś w gminach wiejskich :

- Platerówka - 22,4%,
- Bolesławiec - 23,6%.

Należy przy tym zaznaczyć, iż w przedszkolach funkcjonujących na terenie województwa zróżnicowane są warunki opieki nad dziećmi. Mimo, iż przeciętnie w tym regionie na 100 miejsc w przedszkolach przypada jedynie 89 dzieci, to w niektórych gminach występuje zjawisko przegęszczenia w tym zakresie. Dotyczy to zwłaszcza gmin :

- Olszyna - 110,5 dzieci na 100 miejsc,
- Gryfów Śląski - 106,7,
- Karpacz - 106,1,
- Nowogrodzic - 105,8.

Znaczne natomiast niewykorzystane rezerwy miejsc przedszkolnych dotyczą gminy Janowice Wielkie (tylko 36,6 dzieci na 100 miejsc), a w trzech gminach wiejskich (Bolesławiec, Lubań, Platerówka) brak jest przedszkoli.

W dużym stopniu na jakość opieki przedszkolnej wpływa również liczebność poszczególnych oddziałów (grup). Przeciętny w województwie oddział przedszkolny składa się z 24 dzieci. Najbardziej liczne są one jednak w gminach Wojcieszów (prawie 35) i Janowice Wielkie (30), najmniejsze zaś w gminie Siekierczyn (14 dzieci).

Zróżnicowana jest również liczba uczniów w oddziałach (w klasach) szkół podstawowych. Skoro bowiem przeciętny oddział szkolny w województwie jeleniogórskim liczy 23,6 uczniów, to w 10 gminach jego liczebność przekracza 25 uczniów, a największa występuje w Jeleniej Górze (27,9), Lubaniu (27,8) i w Zawidowie (27,7). Najmniej liczne są na ogół oddziały szkolne w gminach wiejskich, w tym najmniejsze w gminach Platerówka (14,3 uczniów) i Bolesławiec (15).

Niedostosowanie liczby pomieszczeń do nauczania w szkołach podstawowych do liczby oddziałów sprawia, iż proces dydaktyczny realizowany być musi w systemie dwu-, a nawet trzymianowym. Wskaźnik zmianowości nauczania, rozumiany jako liczba oddziałów szkolnych przypadających na jedno pomieszczenie do nauczania, przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 1,06, przybiera najwyższe wartości w następujących gminach:

- Zgorzelec (miasto)	- 1,39,
- Bogatynia	- 1,36,
- Kamienna Góra (miasto)	- 1,30,
- Bolesławiec (miasto)	- 1,26,
- Zawidów	- 1,26,
- Jelenia Góra	- 1,18.

Z drugiej zaś strony, zwłaszcza w gminach wiejskich, utrzymuje się nadwyżka pomieszczeń do nauczania w szkołach podstawowych nad liczbą oddziałów, a w gminie Platerówka wskaźnik zmianowości nauczania wynosi jedynie 0,70. W statystycznym ujęciu zjawisko wielozmianowości nauczania w placówkach szkolnictwa podstawowego nie występuje w 20 z 40 gmin województwa.

Efektywność nauczania zależy w dużym stopniu od relacji liczby nauczycieli i potrzeb dydaktycznych wyznaczonych przede wszystkim liczbą uczniów. Na każdego pełnozatrudnionego nauczyciela w szkołach podstawowych przypada przeciętnie w województwie 18,3 uczniów, lecz w gminie Bogatynia ich liczba przekracza 29. W dwunastu jednak gminach wartość tego wskaźnika jest mniejsza od 15. Najniższa zaś dotyczy gmin:

- Mirsk	- 9,0,
- Platerówka	- 10,9,
- Podgórzyn	- 11,7,
- Bolesławiec (wieś)	- 11,7.

Warunki nauczania dzieci w szkołach podstawowych w poszczególnych gminach województwa jeleniogórskiego są zatem, ogólnie biorąc, wyraźnie zróżnicowane.

Tabl. 24.

Dostępność usług placówek oświatowo-wychowawczych

G M I N Y	Dzieci ^{a/}		
	w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	w przedszkolach	
		na 100 miejsc	na 1 oddział
W O J E W Ó D Z I T W O	444,7	89,2	24,2
G M I N Y M I E J S K I E			
Bolesławiec	438,9	93,9	23,7
Jelenia Góra	589,9	93,9	25,0
Kamienna Góra	484,7	93,8	25,1
Karpacz	633,8	106,1	22,3
Kowary	409,8	72,2	21,7
Lubań	573,1	101,5	26,6
Piechowice	429,2	93,9	26,4
Szklarska Poręba	499,0	75,0	24,0
Świeradów Zdrój	545,7	101,8	24,7
Wojcieszków	424,1	86,7	34,7
Zawidów	434,2	95,8	28,8
Zgorzelec	540,8	92,6	27,5
G M I N Y M I E J S K O - W I E J S K I E			
Bogatynia	447,0	80,9	24,2
Bolków	516,3	92,7	23,5
Gryfów Śląski	442,0	106,7	24,0
Leśna	355,9	81,3	19,5
Lubawka	338,3	86,7	23,6
Lubomierz	512,2	66,4	20,2
Lwówek Śląski	406,9	91,8	23,7
Mirsk	344,6	77,7	21,8
Nowogrodzice	309,5	105,8	25,4
Pieńsk	296,5	83,6	23,3
Świerzawa	371,2	88,9	20,0
Węgliniec	418,2	66,5	19,4
Wleń	424,2	88,3	17,7
G M I N Y W I E J S K I E			
Bolesławiec	236,1	-	-
Janowice Wielkie	394,1	36,6	30,0
Jeżów Sudecki	294,1	69,6	16,0
Kamienna Góra	316,4	64,8	23,0
Lubań	273,9	-	-
Marciszów	337,3	81,4	17,5
Mysłakowice	415,4	90,2	20,0
Olszyna	446,9	110,5	26,3
Ośiecznica	324,7	86,7	17,3
Platerówka	224,1	-	-
Podgórzyn	384,9	62,8	17,2
Siekierczyn	314,4	71,3	14,3
Stara Kamienica	375,8	89,6	21,5
Sulików	366,3	95,0	28,5
Zgorzelec	279,3	56,7	17,0

a/bez dzieci w przedszkolach specjalnych

w gminach województwa jeleniogórskiego w 1990 r.

Uczniowie szkół podstawowych		Wskaźnik zmianowości nauczania w szkołach podstawo- wych ^{b/}	G M I N Y
na 1 oddział	na 1 pełno- zatrudnionego nauczyciela		
23,6	18,3	1,06	W O J E W Ó D Z I T W O
			G M I N Y M I E J S K I E
27,2	21,1	1,26	Bolesławiec
27,9	20,5	1,18	Jelenia Góra
26,4	19,2	1,30	Kamienna Góra
23,5	17,7	0,86	Karpacz
24,4	20,0	1,06	Kowary
27,8	20,4	1,04	Lubań
22,5	17,6	1,10	Piechowice
20,5	17,7	1,14	Szklarska Poręba
27,4	19,1	0,82	Świeradów Zdrój
25,4	18,6	0,87	Wojcieszków
27,7	24,3	1,26	Zawidów
26,3	22,2	1,39	Zgorzelec
			G M I N Y M I E J S K O - W I E J S K I E
26,7	29,2	1,36	Bogatynia
21,3	18,2	0,85	Bolków
19,4	17,6	1,02	Gryfów Śląski
22,7	18,0	1,01	Leśna
26,0	22,7	1,08	Lubawka
16,9	12,1	0,98	Lubomierz
21,6	16,8	1,11	Lwówek Śląski
24,6	9,0	0,97	Mirsk
23,0	19,1	1,08	Nowogrodzice
24,7	21,1	1,12	Pieńsk
20,0	16,5	0,95	Świerzawa
22,7	18,4	1,02	Węgliniec
19,9	14,3	1,06	Wleń
			G M I N Y W I E J S K I E
15,0	11,7	0,94	Bolesławiec
18,1	13,9	1,13	Janowice Wielkie
19,1	16,3	0,88	Jeżów Sudecki
16,5	15,7	0,82	Kamienna Góra
19,9	14,6	0,90	Lubań
17,6	16,5	0,93	Marciszów
21,7	17,6	0,82	Mysłakowice
21,7	15,9	0,92	Olszyna
18,6	15,7	0,84	Ośiecznica
14,3	10,9	0,70	Platerówka
17,4	11,7	0,83	Podgórzyn
21,2	13,6	0,97	Siekierczyn
16,9	13,4	0,89	Stara Kamienica
17,7	13,4	1,02	Sulików
17,6	13,0	0,92	Zgorzelec

b/ Liczba oddziałów szkolnych (klas) na jedno pomieszczenie do nauczania

Bezpośrednim skutkiem istniejącej nierównomierności rozmieszczenia podstawowych placówek kulturalnych w przestrzeni województwa jest zróżnicowana dostępność ich usług. Statystycznie uchwytynymi przy tym elementami są dostępność placówek bibliotecznych i ich księgozbiorów oraz dostępność kin stałych. Informacje w tym zakresie ujmują tabl. 25.

Na każdy 1000 mieszkańców województwa przypada nieco więcej niż 4127 woluminów. W dwóch jednak gminach wiejskich ich liczba przewyższa 10 tys. (Platerówka - 11492,8, Janowice Wielkie - 10695,5), a w trzech miastach nie przekracza 3 tys. (Bolesławiec - 2130,9, Kowary - 2420,3, Zgorzelec - 2874,2). W gminie wiejskiej Bolesławiec brak jest placówek bibliotecznych.

W większym natomiast stopniu zróżnicowana jest sytuacja odnośnie dostępności miejsc w kinach stałych. O ile bowiem przeciętnie w skali województwa na każdy 1000 jego mieszkańców przypada 11,7 miejsc kinowych, to w 26 gminach placówek tego rodzaju brak, bądź były w końcu 1991 roku nieczynne. Z drugiej jednak strony w trzech miastach dostępność usług kinowych jest szczególnie wysoka. Do grupy tej należą:

- Świeradów Zdrój - 71,1 miejsc na 1000 mieszkańców,
- Karpacz - 55,8,
- Szklarska Poręba - 51,9.

Należy przy tym wskazać, iż w tych trzech ośrodkach miejskich znaczną część korzystających z usług kinowych stanowią turyści i wczasowicze. Dostępność usług kinowych w województwie jeleniogórskim zmniejsza się od wielu już lat, a związane jest to niewątpliwie z upowszechnianiem odbioru programów telewizji satelitarnej i projekcji video.

Tabl.25 Dostępność usług placówek kulturalnych w gminach woj.jeleniogórskiego w 1991r.

G M I N Y	Liczba placówek bibliotecznych na 10 tys. mieszkańców	Księgozbiór bibliotek w woluminach	Liczba miejsc na widowni kin stałych
		na 1000 mieszkańców	
W O J E W Ó D Z T W O	4,9	4127,6	11,7
GMINY MIEJSKIE			
Bolesławiec	0,7	2130,9	9,9
Jelenia Góra	1,5	3448,3	18,7
Kamienna Góra	2,1	3626,3	13,3
Karpacz	13,9	8930,6	55,8
Kowary	2,4	2420,3	27,2
Lubań	3,3	4756,3	19,1
Piechowice	2,7	3924,6	-
Szklarska Poręba	3,6	4148,0	51,9
Świeradów Zdrój	8,1	4455,0	71,1
Wojcieszków	4,9	5526,4	-
Zawidów	4,2	3852,2	-
Zgorzelec	1,1	2874,2	7,8
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			
Bogatynia	4,2	3748,8	16,5
Bolków	3,5	4121,8	15,6
Gryfów Śląski	3,6	4113,3	-
Leśna	8,2	4673,8	21,9
Lubawka	1,6	1482,1	-
Lubomierz	13,8	5181,2	-
Lwówek Śląski	9,3	5583,5	-
Mirsk	7,4	5905,1	-
Nowogrodzice	8,4	4645,6	14,1
Pieńsk	6,0	4019,0	-
Świerzawa	7,2	5611,9	-
Węgliniec	5,4	4683,2	33,8
Wleń	17,7	6049,2	-
GMINY WIEJSKIE			
Bolesławiec	-	-	-
Janowice Wielkie	9,9	10695,5	-
Jeżów Sudecki	19,1	7031,6	-
Kamienna Góra	7,2	4257,0	-
Lubań	9,5	4595,9	-
Marciszów	24,1	7082,5	-
Mysłakowice	4,8	6037,4	-
Olszyna	4,3	7001,7	-
Ościecznica	9,8	6217,4	-
Platerówka	11,1	11492,8	-
Podgórzyn	16,1	5138,8	-
Siekierczyn	8,6	6073,1	-
Stara Kamienica	7,8	6849,6	-
Sulików	17,0	3804,6	-
Zgorzelec	12,7	7376,1	-

Dostępność usług infrastruktury ochrony zdrowia to element o szczególnym, dla warunków bytu mieszkańców gmin, znaczeniu. Istotna jest przy tym nie tylko dostępność do placówek podstawowej opieki zdrowotnej (przychodnie rejonowe, gminne i wiejskie ośrodki zdrowia), aptek i żłobków, lecz zwłaszcza do personelu służby zdrowia. Informacje o sytuacji w tym zakresie w gminach regionu jeleniogórskiego w roku 1991 przedstawiono w tabl. 26.

Przeciętnie w skali województwa każda z przychodni rejonowych czy też ośrodków zdrowia obejmuje opieką 5,9 tys. ludności. W miastach jednak, zwłaszcza większych, placówki tego typu obsługują znacznie większą liczbę mieszkańców (Jelenia Góra - 18,7 tys., Bolesławiec - 14,8 tys., Kowary - 12,5 tys., Kamienna Góra - 11,8 tys.). Wynika to zaś z faktu, iż miejskie przychodnie rejonowe dysponują znacznie większym aniżeli placówki wiejskie zestawem ilościowym i rodzajowym nie tylko poradni ogólnych, lecz również specjalistycznych.

Co się zaś tyczy dostępności personelu służby zdrowia, to w poszczególnych gminach regionu jest ona znacznie zróżnicowana. Najbardziej korzystna sytuacja w tym zakresie występuje w gminach miejskich (poza Zawidowem, Wojcieszowem i Piechowicami), lecz związane jest to najczęściej z lokalizacją placówek ochrony zdrowia o ponadlokalnym zasięgu obsługi. Z drugiej zaś strony w wielu gminach (głównie wiejskich) odczuwany jest dotkliwy niedobór a nawet brak personelu lekarskiego i dentyistów. Należy przy tym wskazać, iż usług stomatologicznych nie realizują placówki w gminie Lubomierz oraz w gminach wiejskich Bolesławiec i Sulików. Dostępność i zakres usług ochrony zdrowia jest zatem w tychże jednostkach bardzo niska.

Ważnym elementem kompleksowej oceny warunków bytowych ludności gmin w zakresie opieki zdrowotnej jest również dostępność usług placówek aptecznych. W 1991 roku każda z tego typu placówek obsługiwała przeciętnie 8,6 tys. ludności województwa. Zróżnicowanie przestrzenne jednak w tym przypadku jest znaczne. W 10 gminach wiejskich brak jest bowiem placówek aptecznych, a w 9 dalszych obsługują one ponad 10 tys. ludności. Do grupy tychże gmin należą zwłaszcza:

- Nowogrodzice - 14,3 tys. mieszkańców na 1 placówkę,
- Bogatynia - 13,0 tys.,
- Kowary - 12,5 tys.,
- Lubawka - 12,3 tys.

Relatywnie zaś korzystna sytuacja ma miejsce w gminach:

- Wojciszów - 4,1 tys.,
- Węgliniec - 4,7 tys.,
- Zawidów - 4,8 tys.

Tabl.26. Dostępność usług ochrony zdrowia w gminach woj. jeleniogórskiego w 1991 r.

G M I N Y	Ludność na 1 przychodnię rejonową i ośrodek zdro- wia	Lekarze	Denty-	Piele-	Ludn. na 1 pla- cówkę apte- czną	Miejsca w żłob- kach na 1000 dz. 0-2 lat
		a/ na 10 tys. ludności	ści a/	gniarki a/		
W O J E W Ó D Z T W O	5896	14,9	4,0	64,9	8647	73,8
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	14821	20,7	5,8	113,4	5558	67,7
Jelenia Góra	18701	25,7	6,5	82,8	7792	101,5
Kamienna Góra	11797	25,4	5,1	108,9	7865	124,4
Karpacz	5748	22,6	5,2	116,6	5748	-
Kowary	12479	40,1	4,8	155,5	12479	163,0
Lubań	8000	25,0	4,2	96,7	8000	110,0
Piechowice	7457	5,4	4,0	18,8	7457	160,7
Szklarska Poręba	8299	15,7	6,0	83,1	8299	148,5
Świeradów Zdrój	4937	30,4	6,1	156,0	4937	340,3
Wojciechów	4115	4,9	2,4	26,7	4115	-
Zawidów	4771	4,2	2,1	18,9	4771	235,0
Zgorzelec	7283	15,1	3,8	86,2	6070	86,7
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	5217	13,8	3,8	85,1	13043	153,8
Bolków	5762	4,3	3,5	33,0	11523	28,7
Gryfów Śląski	5545	14,4	1,8	96,5	11090	137,7
Leśna	5471	6,4	2,7	12,8	10942	92,8
Lubawka	4108	4,1	2,4	19,5	12324	74,7
Lubomierz	6535	3,1	-	12,2	6535	-
Lwówek Śląski	6425	15,6	4,2	77,8	9638	80,2
Mirsk	4731	2,1	2,1	18,0	9462	-
Nowogrodzkie	3574	5,6	1,4	28,0	14297	-
Pieńsk	10023	4,0	4,0	14,0	10023	-
Świerzawa	2763	2,4	1,2	10,9	8289	94,3
Węgliniec	4654	7,5	1,1	19,3	4654	-
Wleń	1694	7,9	3,9	64,9	5081	-
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	5112	2,0	-	9,8	-	-
Janowice Wielkie	4056	9,9	2,5	37,0	-	-
Jeżów Sudecki	1920	5,2	5,2	12,2	-	-
Kamienna Góra	4193	2,4	1,2	7,2	8386	-
Lubań	6308	4,8	3,2	4,8	-	-
Marciszów	2486	2,0	2,0	18,1	-	-
Mysłakowice	3444	3,9	1,9	31,9	10331	-
Olszyna	6978	7,2	2,9	15,8	6978	129,9
Osiecznica	5083	2,0	2,0	11,8	-	-
Platerówka	1802	5,5	5,5	5,5	-	-
Podgórzyn	2694	8,7	2,5	27,2	-	-
Siekierczyn	2339	6,4	2,1	10,7	-	-
Stara Kamienica	5140	1,9	1,9	9,7	5140	-
Sulików	5889	5,1	-	10,2	5889	107,1
Zgorzelec	1183	1,4	4,2	14,1	-	-

a/ Łącznie z zatrudnionymi w obwodzie lecznictwa kolejowego

O ile potrzeby ludności województwa odnośnie korzystania z usług placówek aptecznych rosną, to w przypadku żłobków sytuacja przedstawia się zgoła odmiennie. Wynika to przede wszystkim ze spadku liczby urodzeń i uwarunkowań ekonomicznych. Ogólnie biorąc, przeciętnie w województwie na 1000 dzieci w wieku 0 - 2 lat przypada 73,8 miejsc w żłobkach, przy czym największa ich dostępność dotyczy Świeradowa Zdroju i Zawidowa. Z drugiej jednak strony placówki żłobkowe nie istnieją w aż 21 spośród 40 gmin województwa.

Ogólny zatem obraz warunków bytowych ludności poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego jest splotem poddanych analizie elementów. Podkreślić jednak należy, iż wskazują one jedynie na warunki stworzone przez szeroko rozumianą infrastrukturę osadniczą.

6. ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA

Organami wykonawczymi gmin, w myśl art.26 ust.1 Ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U.1990 nr 16) są zarządy, które wybierane są przez rady gmin i wykonują swe zadania przy pomocy urzędów gmin i zatrudnionych w nich pracowników samorządowych. Wielkość zatrudnienia jest przy tym ściśle uwarunkowana skalą realizowanych zadań własnych, a przy tym samym i liczbą ludności zamieszkującej w poszczególnych gminach oraz zakresem spraw zleczanych gminom przez administrację rządową.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w poszczególnych urzędach gmin województwa jeleniogórskiego w 1991 roku przedstawia tabl. 27.

W skali województwa w urzędach gmin zatrudnionych było 1230 osób, z tego ponad 1100 osób na stanowiskach nierobotniczych (głównie administracyjnych) oraz 120 osób na stanowiskach robotniczych (obsługa urzędów). Największym z tego rodzaju urzędów jest Urząd Miejski w Jeleniej Górze zatrudniający w końcu 1991 roku 138 osób, z tego 123 na stanowiskach nierobotniczych. Najmniejszym pod tym względem urzędem gminnym jest Urząd Gminy w Platerówce zatrudniający jedynie 9 osób.

W przeliczeniu na każdy tysiąc mieszkańców największą liczbą pracowników administracyjnych (tj. 6,78) zatrudniał Urząd Miejski w Karpaczu. Najmniej natomiast pracowników tych przypadało na 1000 ludności w największych miastach województwa, a mianowicie w : Bolesławcu (1,17), Jeleniej Górze (1,32) i Zgorzelcu (1,40). Średnia wojewódzka w tym zakresie kształtowała się zaś na poziomie 2,14.

Interesujące wydaje się również być zróżnicowanie wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników administracji samorządowej. O ile bowiem każdy z zatrudnionych w tej grupie pracowników urzędów gminnych otrzymywał w 1991 roku przeciętnie 2.171 tys.zł miesięcznie, to najkorzystniej w tym względzie przedstawiała się sytuacja w następujących gminach :

- Zgorzelec (miasto)	- 2.760 tys.zł,
- Stara Kamienica	- 2.722 tys.zł,

Najniższe natomiast przeciętne wynagrodzenie otrzymywali pracownicy administracyjnych urzędów gminnych w :

- Zawidowie	- 1.646 tys.zł,
- Karpaczu	- 1.709 tys.zł,
- Wojcieszowie	- 1.732 tys.zł,

Sądzić można, iż zróżnicowanie przeciętnego wynagrodzenia pracowników urzędów gminnych w 1991 roku było bezpośrednim efektem międzygminnych różnic w strukturze zatrudnionych według zajmowanych stanowisk oraz według stażu pracy. Niemniej jednak zaznaczyć należy, iż przyjęta w statystyce pracy i wynagrodzeń metodologia oraz układ sprawozdań z tego zakresu nie pozwala na wyodrębnienie m. in. świadczeń powstałych z tytułu rozwiązania stosunku pracy z byłymi pracownikami terenowych organów administracji państwowej, odpraw emerytalno-rentowych, nagród jubileuszowych. Stąd też podawane statystycznie kwoty przeciętnych wynagrodzeń pracowników administracji samorządowej mogą niekiedy "odbiiegać" od wynagrodzeń faktycznie im wypłacanych w roku 1991.

Tabl.27.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w urzędach gminnych

Lp.	G M I N Y	Przecięt- na liczba zatrudnio- nych	Z tego na stanowiskach		Wynagro- dzenia ogółem w mln zł
			nierobotni- czych	robotni- czych	
1.	W O J E W Ó D Z T W O	1230	1110	120	30582
	GMINY MIEJSKIE				
2.	Bolesławiec	55	52	3	1582
3.	Jelenia Góra	138	123	15	3922
4.	Kamienna Góra	50	46	4	1084
5.	Karpacz	64	39	25	1176
6.	Kowary	22	22	-	515
7.	Lubań	46	43	3	1068
8.	Piechowice	28	27	1	615
9.	Szklarska Poręba	27	25	2	596
10.	Świeradów Zdrój	18	17	1	429
11.	Wojcieszków	14	14	-	291
12.	Zawidów	14	12	2	258
13.	Zgorzelec	55	51	4	1751
	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE				
14.	Bogatynia	45	45	-	1193
15.	Bolków	28	26	2	750
16.	Gryfów Śląski	32	30	2	741
17.	Leśna	31	28	3	693
18.	Lubawka	23	23	-	668
19.	Lubomierz	25	22	3	503
20.	Lwówek Śląski	43	39	4	1071
21.	Mirsk	21	18	3	541
22.	Nowogrodziec	29	25	4	714
23.	Pieńsk	28	27	1	624
24.	Świerzawa	27	24	3	561
25.	Węgliniec	26	24	2	706
26.	Wleń	19	19	-	442
	GMINY WIEJSKIE				
27.	Bolesławiec	24	21	3	658
28.	Janowice Wielkie	22	17	5	488
29.	Jeżów Sudecki	20	20	-	544
30.	Kamienna Góra	25	22	3	661
31.	Lubań	20	20	-	490
32.	Marciszów	20	19	1	455
33.	Mysłakowice	29	26	3	678
34.	Olszyna	24	22	2	626
35.	Osiecznica	19	17	2	474
36.	Platerówka	9	9	-	194
37.	Podgórzyn	29	24	5	754
38.	Siekierczyn	17	15	2	343
39.	Stara Kamienica	17	15	2	530
40.	Sulików	24	22	2	589
41.	Zgorzelec	23	20	3	624

w województwie jeleniogórskim w 1991 roku

Z tego na stanowiskach		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w tys. zł			Pracownicy na stanowiskach nierobotni- czych na 1000 ludności	Lp.
nierobo- tnicznych	robotni- czych	ogółem	pracown. na stan.nierob.	pracownicy na stan.rob.		
28915	1667	2072	2171	1158	2,14	1.
1533	49	2396	2457	1361	1,17	2.
3677	245	2368	2491	1361	1,32	3.
1022	42	1773	1851	875	1,95	4.
800	376	1531	1709	1253	6,78	5.
515	-	1951	1951	-	1,76	6.
1020	48	1935	1976	1333	1,79	7.
605	10	1830	1867	833	3,62	8.
574	22	1839	1913	917	3,01	9.
412	17	1986	2020	1417	3,44	10.
291	-	1732	1732	-	3,40	11.
237	21	1536	1646	875	2,52	12.
1689	62	2653	2760	1292	1,40	13.
1189	4	2209	2202	333	1,73	14.
730	20	2232	2340	833	2,26	15.
721	20	1930	2003	833	2,71	16.
648	45	1863	1929	1250	2,56	17.
668	-	2420	2420	-	1,87	18.
469	34	1677	1777	944	3,37	19.
1006	65	2076	2150	1354	2,02	20.
510	31	2147	2361	861	1,90	21.
663	51	2052	2210	1063	1,75	22.
609	15	1857	1880	1250	2,69	23.
532	29	1731	1847	806	2,90	24.
682	24	2263	2368	1000	2,58	25.
442	-	1939	1939	-	3,74	26.
625	33	2285	2480	917	2,05	27.
446	42	1848	2186	700	4,19	28.
544	-	2267	2267	-	3,47	29.
617	44	2203	2337	1222	2,62	30.
490	-	2042	2042	-	3,17	31.
437	18	1896	1917	1500	3,82	32.
637	41	1948	2042	1139	2,52	33.
590	36	2174	2235	1500	3,15	34.
447	27	2079	2191	1125	3,34	35.
194	-	1796	1796	-	4,99	36.
680	74	2167	2361	1233	2,97	37.
316	27	1681	1755	1125	3,21	38.
490	40	2598	2722	1667	2,92	39.
565	24	2045	2140	1000	3,74	40.
593	31	2261	2470	861	2,82	41.

7. JEDNOSTKI GOSPODARCZE W GMINACH - SYSTEM "REGON"

Według stanu w dniu 31.12.1991 r. w systemie "REGON", co przedstawia tablica 28, zarejestrowanych było 6988 jednostek gospodarczych funkcjonujących w różnych działach, tak sfery materialnej jak i niematerialnej. W porównaniu do stanu na koniec III kwartału ub.r. ich liczba uległa zwiększeniu o 11,1% (tj. o 701 jednostek). Nadal największą grupę stanowiły jednostki prowadzące działalność w dziale "handel" (44,8%) oraz "przemysł" (15,2%). Należy przy tym nadmienić, iż we wszystkich analizowanych działach odnotowano w IV kwartale 1991 roku wzrost liczby zarejestrowanych w systemie "REGON" jednostek gospodarczych. Największy wzrost w tym zakresie dotyczył jednak "handlu".

Odnosnie zaś struktury tychże jednostek według sektorów i form organizacyjno-prawnych, wiodące miejsce pod względem liczebności nadal zajmują jednostki sektora prywatnego, których udział zwiększył się w okresie IV kwartału ub.r. z 79,3% do 81,0% ogółu jednostek zarejestrowanych. Największą grupę w tymże sektorze stanowią przy tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (na koniec 1991 roku 84,6% ogółu jednostek zarejestrowanych w sektorze prywatnym).

Wśród gmin regionu jeleniogórskiego największą liczebnością jednostek zarejestrowanych w systemie "REGON" wyróżniają się miasta:

- Jelenia Góra	- 2139,
- Bolesławiec	- 711,
- Zgorzelec	- 677,
- Lubań	- 356,
- Kamienna Góra	- 276.

Najmniejsza zaś ich liczba dotyczy gmin wiejskich:

- Platerówka	- 20,
- Lubań	- 26,
- Marciszów	- 28.

Należy wskazać, iż w 39 spośród 40 gmin województwa (poza Platerówką) w IV kwartale 1991 roku miał miejsce wzrost liczby jednostek gospodarczych. Dotyczył on przy tym głównie gmin miejskich (64,3% ogólnego przyrostu liczby jednostek).

Działowa struktura jednostek gospodarczych jest w dużym stopniu odzwierciedleniem wagi i rodzaju funkcji pełnionych przez poszczególne gminy województwa jeleniogórskiego.

W Jeleniej Górze wśród ogółu jednostek gospodarczych zarejestrowanych w systemie "REGON", największe pod względem liczebności grupy stanowią jednostki w następujących działach gospodarki narodowej:

- handel	- 53,1%,
- przemysł	- 13,7%,
- budownictwo	- 9,2%,
- gospodarka komunalna	- 3,6%,
- nauka, oświata i wychowanie	- 3,1%.

Podobna skala zróżnicowania działowej struktury jednostek gospodarczych ma również miejsce w innych gminach województwa jeleniogórskiego. Należy zatem wskazać, iż spośród 40 gmin tegoż regionu, aż w 35 jednostkach terytorialnych liczebna przewaga dotyczyła jednostek handlowych. W trzech zaś (gminy wiejskie: Lubań, Marciszów i Osiecznica) największą liczebnie grupę (według stanu na 31.12.1991 r.) stanowiły jednostki z działu "przemysł", w gminie Platerówka z działu "nauka, oświata i wychowanie", a w gminie Mirsk równą i zarazem największą liczebnością wyróżniają się jednostki gospodarcze z działów "handel" i "budownictwo".

Do wyspecjalizowanych funkcji regionu jeleniogórskiego zaliczane są przede wszystkim funkcja turystyczno-wypoczynkowa oraz funkcja uzdrowiskowa. Odnośnie więc liczebności jednostek gospodarczych zarejestrowanych w systemie "REGON" w dziale "kultura fizyczna, sport i turystyka" najwyższe pozycje zajmują gminy:

- Jelenia Góra	- 44 jednostki,
- Szklarska Poręba	- 35 jednostek,
- Karpacz	- 31 jednostek,
- Podgórzyn	- 12 jednostek.

Natomiast w dziale "ochrona zdrowia i opieka społeczna" największą liczbę jednostek gospodarczych wyróżniają się miasta:

- Jelenia Góra	- 32 jednostki,
- Świeradów Zdrój	- 10 jednostek.

Odzwierciedla to zatem układ przestrzenny tychże funkcji w województwie jeleniogórskim.

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
O G Ó Ł E M							
OGÓŁEM	a	6988	1063	636	214	232	3132
	b	701	96	87	5	65	381
SEKTOR PUBLICZNY	a	1329	109	20	86	35	10
	b	25	-2	-	-1	2	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	230	94	17	62	31	7
	b	-10	-2	-	-1	2	-
Spółki prawa handl.	a	8	4	1	1	-	-
Inne jednostki	a	1091	11	2	23	4	3
	b	35	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	5659	954	616	128	197	3122
	b	676	98	87	6	63	381
Spółdzielnie	a	233	31	10	70	3	59
	b	3	1	1	1	-	-
Spółki prawa handl.	a	489	137	112	6	15	198
	b	62	11	13	-	9	26
Przeds. zagraniczne	a	12	9	2	-	-	1
Osoby fizyczne	a	4787	773	490	50	178	2852
prorowadzące dział. gospodarczą	b	607	87	73	5	54	356
Inne jednostki	a	138	4	2	2	1	12
	b	4	-1	-	-	-	-1
GMINY MIEJSKIE							
JELENIA GÓRA							
OGÓŁEM	a	2139	292	196	27	55	1135
	b	182	17	26	-	9	101
SEKTOR PUBLICZNY	a	308	18	7	8	12	6
	b	11	-1	-	-1	1	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	45	13	7	1	11	4
	b	-3	-1	-	-1	1	-
Spółki prawa handl.	a	1	-	-	1	-	-
Inne jednostki	a	262	5	-	6	1	2
	b	14	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	1831	274	189	19	43	1129
	b	171	18	26	1	8	101
Spółdzielnie	a	51	9	3	8	1	11
	b	1	-	1	-	-	-
Spółki prawa handl.	a	224	51	46	2	8	105
	b	23	4	2	-	2	14
Przeds. zagraniczne	a	8	5	2	-	-	1
Osoby fizyczne	a	1485	208	137	8	34	1008
prorowadzące dział. gospodarczą	b	143	14	23	1	6	88
Inne jednostki	a	63	1	1	1	-	4
	b	4	-	-	-	-	-1

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.						WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.					
O G Ó Ł E M						O G Ó Ł E M					
OGÓŁEM	a	388	92	431	107	136	165	a	OGÓŁEM		
	b	5	3	5	2	10	14	b			
SEKTOR PUBLICZNY	a	19	35	412	80	101	30	a	SEKTOR PUBLICZNY		
	b	-2	1	2	-2	1	-2	b			
Przeds. państwowe i komunalne	a	7	7	-	-	2	3	a	Przeds. państwowe i komunalne		
	b	-4	-3	-	-	-	-2	b			
Spółki prawa handl.	a	-	-	2	-	-	-	a	Spółki prawa handl.		
Inne jednostki	a	12	28	410	80	99	27	a	Inne jednostki		
	b	2	4	2	-2	1	-	b			
SEKTOR PRYWATNY	a	369	57	19	27	35	135	a	SEKTOR PRYWATNY		
	b	7	2	3	4	9	16	b			
Spółdzielnie	a	1	53	-	-	1	5	a	Spółdzielnie		
	b	-	-	-	-	-	-	b			
Spółki prawa handl.	a	5	1	1	4	2	8	a	Spółki prawa handl.		
	b	-	-	-	1	1	1	b			
Przeds. zagraniczne	a	-	-	-	-	-	-	a	Przeds. zagraniczne		
Osoby fizyczne	a	363	2	6	10	10	53	a	Osoby fizyczne		
prorowadzące dział. gospodarczą	b	7	2	1	1	7	14	b	prorowadzące dział. gospodarczą		
Inne jednostki	a	-	1	12	13	22	69	a	Inne jednostki		
	b	-	-	2	2	1	1	b			
GMINY MIEJSKIE						GMINY MIEJSKIE					
JELENIA GÓRA						JELENIA GÓRA					
OGÓŁEM	a	76	25	67	34	32	44	a	OGÓŁEM		
	b	1	-	1	3	4	5	b			
SEKTOR PUBLICZNY	a	7	6	57	13	12	6	a	SEKTOR PUBLICZNY		
	b	-	-	-1	-	-1	-1	b			
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	2	-	-	1	3	a	Przeds. państwowe i komunalne		
	b	-	-1	-	-	-	-1	b			
Spółki prawa handl.	a	-	-	-	-	-	-	a	Spółki prawa handl.		
Inne jednostki	a	4	4	57	13	11	3	a	Inne jednostki		
	b	-	1	-1	-	-1	-	b			
SEKTOR PRYWATNY	a	69	19	10	21	20	38	a	SEKTOR PRYWATNY		
	b	1	-	2	3	5	6	b			
Spółdzielnie	a	1	18	-	-	-	-	a	Spółdzielnie		
	b	-	-	-	-	-	-	b			
Spółki prawa handl.	a	3	1	1	3	1	3	a	Spółki prawa handl.		
	b	-	-	-	1	-	-	b			
Przeds. zagraniczne	a	-	-	-	-	-	-	a	Przeds. zagraniczne		
Osoby fizyczne	a	65	-	1	7	6	11	a	Osoby fizyczne		
prorowadzące dział. gospodarczą	b	1	-	1	1	4	4	b	prorowadzące dział. gospodarczą		
Inne jednostki	a	-	-	8	11	13	24	a	Inne jednostki		
	b	-	-	1	1	1	2	b			

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
KOWARY						
OGÓŁEM	a 161	24	8	7	5	70
	b 16	-	-	2	1	9
SEKTOR PUBLICZNY	a 31	3	-	1	-	-
	b 2	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a 4	3	-	1	-	-
	b -1	-	-	-	-	-
Spółki prawa handl.	a 2	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a 25	-	-	-	-	-
	b 3	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a 130	21	8	6	5	70
	b 14	-	-	2	1	9
Spółdzielnie	a 5	1	-	1	-	1
Spółki prawa handl.	a 8	2	2	-	-	4
Przeds. zagraniczne	a 1	1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 115	17	6	5	5	64
	b 14	-	-	2	1	9
Inne jednostki	a 1	-	-	-	-	1
LUBAŃ						
OGÓŁEM	a 356	38	53	8	7	157
	b 35	6	8	-	3	18
SEKTOR PUBLICZNY	a 67	5	2	3	2	1
	b -1	-1	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a 9	4	1	2	1	1
	b -1	-1	-	-	-	-
Spółki prawa handl.	a 1	-	1	-	-	-
Inne jednostki	a 57	1	-	1	1	-
SEKTOR PRYWATNY	a 289	33	51	5	5	156
	b 36	7	6	-	3	18
Spółdzielnie	a 13	3	2	2	-	3
Spółki prawa handl.	a 23	8	9	1	1	4
	b 7	2	3	-	1	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 251	22	40	2	4	147
	b 29	5	5	-	2	17
Inne jednostki	a 2	-	-	-	-	2
PIECHOWICE						
OGÓŁEM	a 107	23	6	3	4	48
	b 9	3	-	-	-	6
SEKTOR PUBLICZNY	a 19	1	-	-	-	-
	b 2	1	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a 2	1	-	-	-	-
Inne jednostki	a 17	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a 88	22	6	3	4	48
	b 9	3	-	-	-	6
Spółdzielnie	a 4	-	-	1	-	2
Spółki prawa handl.	a 4	2	2	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 78	20	4	2	4	45
	b 9	3	-	-	-	6
Inne jednostki	a 2	-	-	-	-	1

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niem usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.
						KOWARY
17	3	13	1	5	-	a OGÓŁEM
-	1	2	-1	1	-	b
-	-	13	1	5	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-1	-	2	-1	1	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-1	-	-	-	-	-	b
-	-	2	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	11	1	5	-	a Inne jednostki
-	-	2	-1	1	-	b
17	3	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
1	1	-	-	-	-	b
-	2	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	a Przeds. zagraniczne
-	-	-	-	-	-	a Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą
17	1	-	-	-	-	b
1	1	-	-	-	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	LUBAŃ
36	8	18	4	4	1	a OGÓŁEM
-	-	-	-	-	-	b
1	5	18	3	4	1	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
1	5	18	3	4	1	a Inne jednostki
35	3	-	1	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	3	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
35	-	-	1	-	-	a Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki
3	2	8	2	1	1	PIECHOWICE
-	-	-	-	-	-	a OGÓŁEM
-	1	8	2	1	-	b
-	1	-	-	-	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	8	2	1	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki
3	1	-	-	-	1	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
3	-	-	-	-	-	a Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	1	a Inne jednostki

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
SWIERADÓW ZDRÓJ							
OGÓŁEM	a	79	10	14	2	1	23
	b	7	1	2	-	-	1
SEKTOR PUBLICZNY	a	16	2	-	1	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	2	-	1	-	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	63	8	14	1	1	23
	b	7	1	2	-	-	1
Spółdzielnie	a	2	-	-	-	-	-
Spółki prawa handl.	a	6	-	2	-	-	2
	b	3	-	1	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	46	8	12	-	1	21
	b	4	1	1	-	-	1
Inne jednostki	a	9	-	-	1	-	-
SZKLARSKA PORĘBA							
OGÓŁEM	a	154	8	8	3	-	67
	b	12	-	-	-	-	6
SEKTOR PUBLICZNY	a	27	1	-	1	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	1	-	1	-	-
	b	-1	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	25	-	-	-	-	-
	b	2	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	127	7	8	2	-	67
	b	11	-	-	-	-	6
Spółdzielnie	a	2	-	-	-	-	1
Spółki prawa handl.	a	12	1	1	-	-	9
	b	2	-	-	-	-	2
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	101	6	7	2	-	57
	b	9	-	-	-	-	4
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
WOJCIESZÓW							
OGÓŁEM	a	47	10	2	2	-	17
	b	6	-	-	-	-	6
SEKTOR PUBLICZNY	a	19	1	-	2	-	1
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	1	-	2	-	-
Inne jednostki	a	16	-	-	-	-	1
SEKTOR PRYWATNY	a	28	9	2	-	-	16
	b	6	-	-	-	-	6
Spółdzielnie	a	3	1	-	-	-	1
Spółki prawa handl.	a	5	3	2	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	20	5	-	-	-	15
	b	7	1	-	-	-	6

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

						WYSZCZEGÓLNIENIE	
gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niemac usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	a - stan na 31.12.	b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.
						SWIERADÓW ZDRÓJ	
3	3	5	2	10	3	a OGÓŁEM	
1	1	-	-	1	-	b	
-	1	5	2	2	-	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-	-	1	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
-	1	5	2	1	-	a Inne jednostki	
3	2	-	-	8	3	a SEKTOR PRYWATNY	
1	1	-	-	1	-	b	
-	1	-	-	1	-	a Spółdzielnie	
1	-	-	-	1	-	a Spółki prawa handl.	
1	-	-	-	1	-	b	
2	1	-	-	-	1	Osoby fizyczne prowadzące dział.	
-	1	-	-	-	-	b gospodarczą	
-	-	-	-	6	2	a Inne jednostki	
						SZKLARSKA PORĘBA	
10	2	12	2	5	35	a OGÓŁEM	
-	-	-	-	1	5	b	
1	1	12	2	5	2	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-	-	1	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
-	-1	-	-	-	-	b	
1	1	12	2	5	2	a Inne jednostki	
-	1	-	-	1	-	b	
9	1	-	-	-	33	a SEKTOR PRYWATNY	
-	-	-	-	-	5	b	
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
-	-	-	-	-	1	a Spółki prawa handl.	
-	-	-	-	-	-	b	
9	-	-	-	-	20	Osoby fizyczne prowadzące dział.	
-	-	-	-	-	5	b gospodarczą	
-	-	-	-	-	12	a Inne jednostki	
						WOJCIESZÓW	
-	2	6	2	2	1	a OGÓŁEM	
-	-	-	-	-	-	b	
-	1	6	2	2	1	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
-	-	-	-	-	-	b	
-	1	6	2	2	1	a Inne jednostki	
-	1	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY	
-	-	-	-	-	-	b	
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.	
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.	
-	-	-	-	-	-	a	
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą	

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
ZAWIDÓW OGÓŁEM	a 47 b 6	5 1	2 1	- -	1 -	22 5
SEKTOR PUBLICZNY	a 12 b -1	2 -	- -	- -	- -	- -
Przeds. państwowe i komunalne	a 2 b -1	2 -	- -	- -	- -	- -
Inne jednostki	a 10	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a 35 b 7	3 1	2 1	- -	1 -	22 5
Spółdzielnie	a 2	-	-	-	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 33 b 7	3 1	2 1	- -	1 -	21 5
ZGORZELEC OGÓŁEM	a 677 b 59	74 -	95 7	8 -	18 6	348 42
SEKTOR PUBLICZNY	a 85 b 3	4 -	2 -	4 -	1 -	- -
Przeds. państwowe i komunalne	a 9	3	1	2	1	-
Inne jednostki	a 76 b 3	1 -	1 -	2 -	- -	- -
SEKTOR PRYWATNY	a 592 b 56	70 -	93 7	4 -	17 6	348 42
Spółdzielnie	a 12	3	-	1	-	4
Spółki prawa handl.	a 27 b 4	8 -	8 -	- -	3 3	8 1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 548 b 52	59 -	85 7	3 -	14 3	336 41
Inne jednostki	a 5	-	-	-	-	-
GMINY MIEJSKO- -WIEJSKIE						
BOGATYNIA OGÓŁEM	a 159 b 23	25 1	21 5	6 -	2 -1	66 16
SEKTOR PUBLICZNY	a 39 b 1	4 -	1 -	3 -	1 -	- -
Przeds. państwowe i komunalne	a 9	4	1	2	1	-
Inne jednostki	a 30 b 1	- -	- -	1 -	- -	- -
SEKTOR PRYWATNY	a 120 b 22	21 1	20 5	3 -	1 -1	66 16
Spółdzielnie	a 6	-	-	1	-	2
Spółki prawa handl.	a 18 b 3	8 -	4 1	1 -	- -	5 2
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 94 b 18	13 1	16 4	1 -	1 -1	59 14
Inne jednostki	a 2 b 1	- -	- -	- -	- -	- -

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niematk usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.
5	1	5	2	1	1	ZAWIDÓW
-1	-	-	-	-	-	a OGÓŁEM
-	-	5	2	1	-	b
-1	-	-	-	-	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-1	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b i komunalne
-	-	5	2	1	-	a Inne jednostki
5	1	-	-	-	1	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie
5	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne
-	-	-	-	-	1	a prowadzące dział.
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą
45	8	20	4	8	7	ZGORZELEC
1	-	-	-	-	-	a OGÓŁEM
1	3	18	2	7	1	b
-	-	-	-	-	-	a SEKTOR PUBLICZNY
1	1	-	-	-	-	b
-	2	18	2	7	1	a Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b i komunalne
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki
44	5	2	2	1	6	a SEKTOR PRYWATNY
1	-	-	-	-	-	b
-	4	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
44	-	1	2	-	4	Osoby fizyczne
1	-	-	-	-	-	a prowadzące dział.
-	1	1	-	1	2	b gospodarczą
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki
5	3	14	4	5	-	GMINY MIEJSKO-
-	-	-	1	-	-	-WIEJSKIE
1	-	14	2	-	-	BOGATYNIA
1	-	-	-	-	-	a OGÓŁEM
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b i komunalne
-	-	14	2	5	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b
4	3	-	2	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	1	-	-	b
-	3	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
4	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne
-	-	-	-	-	-	a prowadzące dział.
-	-	-	2	-	-	b gospodarczą
-	-	-	1	-	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
BOLKÓW							
OGÓŁEM	a	91	19	2	12	-	25
	b	7	3	-	-	-	2
SEKTOR PUBLICZNY	a	34	1	-	9	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	9	1	-	8	-	-
Inne jednostki	a	25	-	-	1	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	57	18	2	3	-	25
	b	7	3	-	-	-	2
Spółdzielnie	a	5	-	1	3	-	1
Spółki prawa handl.	a	3	3	-	-	-	-
Przeds. zagraniczne	a	1	1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	47	13	1	-	-	24
	b	7	3	-	-	-	2
Inne jednostki	a	1	1	-	-	-	-
GRYFÓW ŚLĄSKI							
OGÓŁEM	a	117	18	6	2	7	61
	b	13	1	-	-	2	10
SEKTOR PUBLICZNY	a	20	4	-	-	1	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	3	-	-	1	-
Inne jednostki	a	16	1	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	97	14	6	2	6	61
	b	13	1	-	-	2	10
Spółdzielnie	a	3	-	-	1	-	1
Spółki prawa handl.	a	7	1	3	-	-	3
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	87	13	3	1	6	57
	b	13	1	-	-	2	10
LEŚNA							
OGÓŁEM	a	70	11	3	3	4	25
	b	12	2	1	1	1	6
SEKTOR PUBLICZNY	a	25	3	1	1	1	-
	b	1	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	6	3	1	1	1	-
Inne jednostki	a	19	-	-	-	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	45	8	2	2	3	25
	b	11	2	1	1	1	6
Spółdzielnie	a	5	-	-	1	-	2
Spółki prawa handl.	a	2	2	-	-	-	-
	b	1	1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	37	6	2	1	3	22
	b	10	1	1	1	1	6
Inne jednostki	a	1	-	-	-	-	1

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.						WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.					
gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niem usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	BOLKÓW					
6	1	15	2	3	3	a OGÓŁEM					
1	-	-	-	-	1	b					
-	1	15	2	3	-	a SEKTOR PUBLICZNY					
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne					
-	1	15	2	3	-	a Inne jednostki					
6	-	-	-	-	1	a SEKTOR PRYWATNY					
1	-	-	-	-	-	b					
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie					
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.					
-	-	-	-	-	-	a Przeds. zagraniczne					
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą					
6	-	-	-	-	3	a					
1	-	-	-	-	1	b					
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki					
GRYFÓW ŚLĄSKI						GRYFÓW ŚLĄSKI					
7	2	7	2	1	-	a OGÓŁEM					
-	-	-	-	-	-	b					
-	1	7	2	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY					
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne					
-	1	7	2	1	-	a Inne jednostki					
7	1	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY					
-	-	-	-	-	-	b					
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie					
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.					
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą					
7	-	-	-	-	-	a					
-	-	-	-	-	-	b					
LEŚNA						LEŚNA					
3	3	12	2	1	1	a OGÓŁEM					
-	1	-	-	-	-	b					
-	1	12	2	1	1	a SEKTOR PUBLICZNY					
-	-	-	-	-	-	b					
-	1	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne					
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki					
-	1	12	2	1	1	b					
3	2	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY					
-	-	-	-	-	-	b					
-	2	-	-	-	-	a Spółdzielnie					
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.					
-	-	-	-	-	-	b					
3	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą					
-	-	-	-	-	-	b					
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki					

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
LUBAWKA							
OGÓŁEM	a	72	16	6	3	5	24
	b	7	1	1	-	1	4
SEKTOR PUBLICZNY	a	22	5	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	5	5	-	-	-	-
Inne jednostki	a	17	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	50	11	6	3	5	24
	b	7	1	1	-	1	4
Spółdzielnie	a	4	-	-	3	-	-
Spółki prawa handl.	a	4	-	-	-	-	4
	b	2	-	-	-	-	2
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	41	10	6	-	5	20
gospodarczą	b	5	1	1	-	1	2
Inne jednostki	a	1	1	-	-	-	-
LUBOMIERZ							
OGÓŁEM	a	58	9	4	4	1	23
	b	6	2	1	-	1	2
SEKTOR PUBLICZNY	a	20	1	-	2	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	1	-	1	-	-
	b	-1	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	18	-	-	1	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	38	8	4	2	1	23
	b	6	2	1	-	1	2
Spółdzielnie	a	2	-	-	1	-	1
Przeds. zagraniczne	a	1	1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	35	7	4	1	1	22
gospodarczą	b	6	2	1	-	1	2
LWÓWEK ŚLĄSKI							
OGÓŁEM	a	211	32	18	15	10	77
	b	24	4	3	-	5	11
SEKTOR PUBLICZNY	a	61	5	1	14	2	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	16	5	1	8	1	-
Inne jednostki	a	45	-	-	6	1	-
SEKTOR PRYWATNY	a	150	27	17	1	8	77
	b	24	4	3	-	5	11
Spółdzielnie	a	10	3	1	1	-	4
Spółki prawa handl.	a	7	2	1	-	-	4
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	126	21	14	-	8	68
gospodarczą	b	24	4	3	-	5	11
Inne jednostki	a	7	1	1	-	-	1

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

						WYSZCZEGÓLNIENIE
						a - stan na 31.12.
						b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.
gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niem usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	
						LUBAWKA
-	2	8	2	1	1	a OGÓŁEM
-	-	-	-	-	-	b
-	1	8	2	1	1	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	1	8	2	1	1	a Inne jednostki
-	1	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki
						LUBOMIERZ
1	-	10	2	1	-	a OGÓŁEM
-	-	-	-	-	-	b
1	-	10	2	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-1	-	-	-	-	-	b
1	-	10	2	1	-	a Inne jednostki
1	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Przeds. zagraniczne
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.
-	-	-	-	-	-	a gospodarczą
-	-	-	-	-	-	b
						LWÓWEK ŚLĄSKI
14	3	21	2	3	4	a OGÓŁEM
-	-	2	-	-	1	b
-	2	19	2	3	1	a SEKTOR PUBLICZNY
-	1	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	-	-	-	-	-	b
-	1	19	2	3	1	a Inne jednostki
14	1	2	-	-	3	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	1	b
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.
14	-	-	-	-	1	a gospodarczą
-	-	-	-	-	1	b
-	-	2	-	-	2	a Inne jednostki

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
MIRSK							
OGÓŁEM	a	67	14	15	3	-	15
	b	4	1	1	-1	-	3
SEKTOR PUBLICZNY	a	19	3	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	3	-	-	-	-
Inne jednostki	a	16	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	48	11	15	3	-	15
	b	4	1	1	-1	-	3
Spółdzielnie	a	6	1	-	2	-	3
Spółki prawa handl.	a	1	-	1	-	-	-
	b	-1	-	-	-	-	-1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	40	10	14	1	-	12
	b	5	1	1	-1	-	4
Inne jednostki	a	1	-	-	-	-	-
NOWOGRODZIEC							
OGÓŁEM	a	91	13	5	4	10	32
	b	16	2	4	-	3	7
SEKTOR PUBLICZNY	a	24	3	-	1	1	1
Przeds. państwowe i komunalne	a	6	3	-	1	1	1
	b	-1	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	18	-	-	-	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	67	10	5	3	9	31
	b	16	2	4	-	3	7
Spółdzielnie	a	8	-	-	3	-	3
Spółki prawa handl.	a	3	1	-	-	1	1
	b	1	-	-	-	1	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	55	9	5	-	8	27
	b	15	2	4	-	2	7
Inne jednostki	a	1	-	-	-	-	-
PIEŃSK							
OGÓŁEM	a	106	20	7	5	10	49
	b	22	2	2	-	4	13
SEKTOR PUBLICZNY	a	18	3	-	2	1	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	5	2	-	2	1	-
Spółki prawa handl.	a	1	1	-	-	-	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	88	17	7	3	9	49
	b	22	2	2	-	4	13
Spółdzielnie	a	2	-	-	1	-	1
Spółki prawa handl.	a	4	2	-	-	-	2
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	82	15	7	2	9	46
	b	22	2	2	-	4	13

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

gospo- darka komu- nalna						WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.	
						MIRSK	
						a OGÓŁEM	
						b	
						a SEKTOR PUBLICZNY	
						a Przeds. państwowe i komunalne	
						a Inne jednostki	
						a SEKTOR PRYWATNY	
						b	
						a Spółdzielnie	
						a Spółki prawa handl.	
						b	
						Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	
						a	
						b	
						a Inne jednostki	
						NOWOGRODZIEC	
						a OGÓŁEM	
						b	
						a SEKTOR PUBLICZNY	
						a Przeds. państwowe i komunalne	
						b	
						a Inne jednostki	
						b	
						a SEKTOR PRYWATNY	
						b	
						a Spółdzielnie	
						a Spółki prawa handl.	
						b	
						Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	
						a	
						b	
						a Inne jednostki	
						PIEŃSK	
						a OGÓŁEM	
						b	
						a SEKTOR PUBLICZNY	
						a Przeds. państwowe i komunalne	
						a Spółki prawa handl.	
						a Inne jednostki	
						a SEKTOR PRYWATNY	
						b	
						a Spółdzielnie	
						a Spółki prawa handl.	
						a Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	
						a	
						b	

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
ŚWIERZAWA							
OGÓŁEM	a	78	20	4	4	4	30
	b	24	6	2	-	2	14
SEKTOR PUBLICZNY	a	12	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	66	20	4	4	4	30
	b	24	6	2	-	2	14
Spółdzielnie	a	7	-	-	4	-	1
Spółki prawa handl.	a	11	6	2	-	-	3
	b	2	-	1	-	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	48	14	2	-	4	26
gospodarczą	b	22	6	1	-	2	13
WĘGLINIEC							
OGÓŁEM	a	52	7	1	3	6	23
	b	4	1	1	-	2	2
SEKTOR PUBLICZNY	a	18	2	-	2	4	-
Przeds. państwowe	a	8	2	-	2	4	-
i komunalne	b	2	-	-	-	2	-
Inne jednostki	a	10	-	-	-	-	-
	b	-2	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	34	5	1	1	2	23
	b	4	1	1	-	-	2
Spółdzielnie	a	2	-	-	1	-	1
Spółki prawa handl.	a	1	1	-	-	-	-
	b	-1	-1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	31	4	1	-	2	22
gospodarczą	b	5	2	1	-	-	2
WLEŃ							
OGÓŁEM	a	47	10	2	7	1	11
	b	3	1	-	-	-	1
SEKTOR PUBLICZNY	a	20	-	1	4	1	-
	b	1	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe	a	7	-	1	4	1	-
i komunalne	a	7	-	1	4	1	-
Inne jednostki	a	13	-	-	-	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	27	10	1	3	-	11
	b	2	1	-	-	-	1
Spółdzielnie	a	4	-	-	3	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	23	10	1	-	-	10
gospodarczą	b	2	1	-	-	-	1

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (o.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.						W tym
gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niem usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	
ŚWIERZAWA						
2	3	5	2	2	-	a OGÓŁEM
-	-	1	-	-	-	b
-	1	5	2	2	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	1	5	2	2	-	a Inne jednostki
2	2	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	2	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
2	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą
WĘGLINIEC						
2	1	5	1	1	-	a OGÓŁEM
-	-	-2	-	-	-	b
-	1	5	1	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b i komunalne
-	1	5	1	1	-	a Inne jednostki
-	-	-2	-	-	-	b
2	-	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
2	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą
WLEŃ						
3	1	4	2	3	1	a OGÓŁEM
1	-	-	-	-	-	b
1	1	4	2	3	1	a SEKTOR PUBLICZNY
1	-	-	-	-	-	b
-	1	-	-	-	-	a Przeds. państwowe
1	-	4	2	3	1	a i komunalne
1	-	-	-	-	-	a Inne jednostki
2	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
2	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
GMINY WIEJSKIE							
BOLESŁAWIEC							
OGÓŁEM	a	80	14	6	12	4	27
	b	13	3	2	1	3	4
SEKTOR PUBLICZNY	a	13	1	-	1	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	1	-	1	-	-
Inne jednostki	a	11	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	67	13	6	11	4	27
	b	13	3	2	1	3	4
Spółdzielnie	a	4	-	-	4	-	-
Spółki prawa handl.	a	3	2	-	1	-	-
	b	-1	-1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	60	11	6	6	4	27
gospodarczą	b	14	4	2	1	3	4
JANOWICE WIELKIE							
OGÓŁEM	a	51	8	6	3	5	15
	b	8	3	-	-	3	3
SEKTOR PUBLICZNY	a	13	-	-	-	-	-
	b	-1	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	13	-	-	-	-	-
	b	-1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	38	8	6	3	5	15
	b	9	3	-	-	3	3
Spółdzielnie	a	6	2	-	2	-	2
Spółki prawa handl.	a	1	1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	31	5	6	1	5	13
gospodarczą	b	9	2	-	1	3	3
JEŻÓW SUDECKI							
OGÓŁEM	a	72	23	3	7	1	27
	b	3	-	-	-	-1	6
SEKTOR PUBLICZNY	a	13	2	-	2	-	-
	b	-3	-	-	-	-1	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	2	-	2	-	-
	b	-1	-	-	-	-1	-
Inne jednostki	a	9	-	-	-	-	-
	b	-2	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	59	21	3	5	1	27
	b	6	-	-	-	-	6
Spółdzielnie	a	3	-	-	2	-	-
Spółki prawa handl.	a	4	1	1	-	-	2
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	52	20	2	3	1	25
gospodarczą	b	6	-	-	-	-	6

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

						WYSZCZEGÓLNIENIE	
gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niematk usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.	a - stan na 31.12.	b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.
						GMINY WIEJSKIE	
						BOLESŁAWIEC	
6	-	10	1	-	-	a OGÓŁEM	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	10	1	-	-	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
-	-	10	1	-	-	a Inne jednostki	
6	-	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.	
6	-	-	-	-	-	a	
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą	
						JANOWICE WIELKIE	
-	-	5	2	4	1	a OGÓŁEM	
-	-	-1	-	-	-	b	
-	-	5	2	4	-	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-1	-	-	-	b	
-	-	5	2	4	-	a Inne jednostki	
-	-	-1	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	1	a SEKTOR PRYWATNY	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.	
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.	
-	-	-	-	-	1	a	
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą	
						JEŻÓW SUDECKI	
1	1	5	1	1	-	a OGÓŁEM	
-	-	-	-1	-	-	b	
-	-	5	1	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-	-1	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
-	-	-	-	-	-	a Inne jednostki	
-	-	5	1	1	-	b	
-	-	-	-1	-	-	a SEKTOR PRYWATNY	
1	1	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
-	1	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.	
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne prowadzące dział.	
1	-	-	-	-	-	a	
-	-	-	-	-	-	b gospodarczą	

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
MYŚLAKOWICE							
OGÓŁEM	a	108	27	7	6	5	36
	b	14	6	-	-	2	5
SEKTOR PUBLICZNY	a	26	1	-	4	1	-
	b	1	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	1	-	2	1	-
Inne jednostki	a	22	-	-	2	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	80	26	7	2	4	36
	b	13	6	-	-	2	5
Spółdzielnie	a	4	-	-	2	-	1
Spółki prawa handl.	a	9	6	1	-	-	2
	b	3	2	-	-	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	65	20	6	-	4	33
gospodarczą	b	10	4	-	-	2	4
Inne jednostki	a	2	-	-	-	-	-
OLSZYNA							
OGÓŁEM	a	61	12	7	4	2	18
	b	5	2	-	-	-	3
SEKTOR PUBLICZNY	a	15	1	-	1	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	1	-	1	-	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	46	11	7	3	2	18
	b	5	2	-	-	-	3
Spółdzielnie	a	3	-	-	2	-	1
Spółki prawa handl.	a	5	1	2	1	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	38	10	5	-	2	16
gospodarczą	b	5	2	-	-	-	3
OSIECZNICA							
OGÓŁEM	a	43	13	2	3	1	10
	b	5	-	-	-	-	3
SEKTOR PUBLICZNY	a	15	2	-	1	-	-
	b	2	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	2	-	1	-	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
	b	2	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	28	11	2	2	1	10
	b	3	-	-	-	-	3
Spółdzielnie	a	1	-	-	1	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	27	11	2	1	1	10
gospodarczą	b	3	-	-	-	-	3

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.						W tym					
						gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niem usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.
MYŚLAKOWICE											
OGÓŁEM	a	2	2	10	-	2	4				
	b	-	-	-	-	-	-				
SEKTOR PUBLICZNY	a	-	1	10	-	1	3				
	b	-	-	-	-	-	-				
Przeds. państwowe i komunalne	a	-	-	-	-	-	-				
Inne jednostki	a	-	1	10	-	1	3				
	b	-	-	-	-	-	-				
SEKTOR PRYWATNY	a	-	1	-	-	1	1				
	b	2	1	-	-	-	-				
Spółdzielnie	a	-	-	-	-	-	-				
Spółki prawa handl.	a	-	1	-	-	-	-				
	b	-	-	-	-	-	-				
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	-	-	-	-	-	-				
	b	2	-	-	-	-	-				
Inne jednostki	a	-	-	-	-	1	1				
	b	-	-	-	-	-	-				
OLSZYNA											
OGÓŁEM	a	6	-	8	2	1	-				
	b	-	-	-	-	-	-				
SEKTOR PUBLICZNY	a	1	-	8	2	1	-				
Przeds. państwowe i komunalne	a	1	-	-	-	-	-				
Inne jednostki	a	-	-	8	2	1	-				
SEKTOR PRYWATNY	a	5	-	-	-	-	-				
	b	-	-	-	-	-	-				
Spółdzielnie	a	-	-	-	-	-	-				
Spółki prawa handl.	a	-	-	-	-	-	-				
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	5	-	-	-	-	-				
	b	-	-	-	-	-	-				
OSIECZNICA											
OGÓŁEM	a	2	-	8	2	-	-				
	b	-	-	2	-	-	-				
SEKTOR PUBLICZNY	a	-	-	8	2	-	-				
	b	-	-	2	-	-	-				
Przeds. państwowe i komunalne	a	-	-	-	-	-	-				
Inne jednostki	a	-	-	8	2	-	-				
	b	-	-	2	-	-	-				
SEKTOR PRYWATNY	a	2	-	-	-	-	-				
	b	-	-	-	-	-	-				
Spółdzielnie	a	-	-	-	-	-	-				
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	2	-	-	-	-	-				
	b	-	-	-	-	-	-				

Tabl. 28. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budo- wni- ctwo	rolni- ctwo i leśni- ctwo	trans- port i łącz- ność	handel
STARA KAMIENICA							
OGÓŁEM	a	72	21	4	4	3	26
	b	6	1	-	-	-	5
SEKTOR PUBLICZNY	a	15	-	-	2	1	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	-	-	2	1	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	57	21	4	2	2	26
	b	6	1	-	-	-	5
Spółdzielnie	a	4	-	-	2	-	1
Spółki prawa handl.	a	4	1	-	-	-	2
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	49	20	4	-	2	23
gospodarczą	b	6	1	-	-	-	5
SULIKÓW							
OGÓŁEM	a	46	4	5	7	1	17
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PUBLICZNY	a	20	1	-	6	1	-
	b	1	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	8	1	-	6	1	-
Inne jednostki	a	12	-	-	-	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	26	3	5	1	-	17
Spółdzielnie	a	3	-	1	1	-	1
Spółki prawa handl.	a	2	1	-	-	-	1
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	21	2	4	-	-	15
gospodarczą							
ZGORZELEC							
OGÓŁEM	a	71	18	13	4	1	21
	b	7	3	-	-	1	2
SEKTOR PUBLICZNY	a	18	-	1	4	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	-	-	3	-	-
Inne jednostki	a	15	-	1	1	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	53	18	12	-	1	21
	b	6	3	-	-	1	2
Spółki prawa handl.	a	1	-	-	-	-	1
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	52	18	12	-	1	20
gospodarczą	b	6	3	-	-	1	2

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego - w 1991 r. (dok.)

						WYSZCZEGÓLNIENIE a - stan na 31.12. b - zmiany w stosunku do stanu na 30.09.	
gospo- darka komu- nalna	g.mieszk i niemac usługi komunal.	nauka, oświata i wycho- wanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społecz.	kultura fizyczna sport i turyst.		
STARA KAMIENICA							
	1	7	2	2	-	a OGÓŁEM	
	-	-	-	-	-	b	
	-	7	1	2	-	a SEKTOR PUBLICZNY	
	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
	-	7	1	2	-	a Inne jednostki	
	1	-	1	-	-	a SEKTOR PRYWATNY	
	-	-	-	-	-	b	
	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
	1	-	-	-	-	a Spółki prawa handl. Osoby fizyczne	
	-	-	1	-	-	a prowadzące dział. gospodarczą	
	-	-	-	-	-	b	
SULIKÓW							
	-	5	2	1	-	a OGÓŁEM	
	-	-	-	-	-	b	
	-	5	2	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY	
	-	-	-	-	-	b	
	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
	-	5	2	1	-	a Inne jednostki	
	-	-	-	-	-	b	
	-	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY	
	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie	
	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl. Osoby fizyczne	
	-	-	-	-	-	a prowadzące dział. gospodarczą	
	-	-	-	-	-	b	
ZGORZELEC							
1	-	9	2	-	1	a OGÓŁEM	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	9	2	-	1	a SEKTOR PUBLICZNY	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne	
-	-	9	2	-	1	a Inne jednostki	
-	-	-	-	-	-	b	
1	-	-	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY	
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl. Osoby fizyczne	
1	-	-	-	-	-	a prowadzące dział. gospodarczą	
-	-	-	-	-	-	b	

OFERTA

Cena 40.000,-zł

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom Odbiorców Wojewódzki Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne Oddział w Jeleniej Górze informuje, że w końcowej fazie opracowania znajduje się informator p.t. **JELENIOGÓRSKIE - "REGON" - FIRMY I INSTYTUCJE** wg stanu na dzień 31 grudnia 1991 r.

Wydawnictwo zawierać będzie wykaz jednostek, które dopełniły obowiązku rejestracji i otrzymały statystyczny numer identyfikacyjny tzn. "REGON".

Składać się będzie z 3 części, z których każda zawiera pełny zbiór podmiotów uporządkowany wg określonego kryterium :

- Tom I - Wykaz firm i instytucji wg form organizacyjno-prawnych (zgodnie ze schematem organizacji gospodarki),
- Tom II - Wykaz firm i instytucji w układzie działów i branż (zgodnie z klasyfikacją gospodarki narodowej - KGN).
- Tom III - Wykaz firm i instytucji w układzie terytorialnym (zgodnie z podziałem na rejony i gminy),

W każdym z 3 przedstawionych układów znajdują się następujące informacje o poszczególnych jednostkach tj.:

- pełna i skrócona nazwa jednostki,
- adres,
- numery: telefonów, telexu i faxu,
- numer identyfikacyjny REGON,
- rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej wg branży (KGN),

Ponadto znajdują się szczegółowe informacje o systemie kodowania podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i jego powiązań z innymi systemami gospodarczymi oraz praktyczne wskazówki o sposobie załatwienia numeru statystycznego. Podane będą również cenniki korzystania z komputerowej bazy danych w WUS, gdzie w zależności od rodzaju nośnika informacji opłaty za dane o jednej jednostce wynoszą od 1400 do 2000 zł oraz opłata stała 50000 zł, co znacznie przewyższa przewidywaną cenę informatora -(3 części)około 150.000,-zł.

Z uwagi na ograniczony nakład prosimy o szybkie składanie zamówień.

Pieczęć instytucji

Data.....

WOJEWÓDZKI URZĄD STATYSTYCZNY
Dział Analiz i Opracowań Zbiorczych
ul. 1 Maja Nr 1
58-500 Jelenia Góra

Zamówienie

Zamawiamy :

JELENIOGÓRSKIE - "REGON" WYKAZ FIRM I INSTYTUCJI

Odbiór nastąpi za pośrednictwem /* :

- przesyłki pocztowej, której koszt doliczony będzie do ceny opracowania,
- upoważnionego pracownika.

Należność uregulujemy w formie /* :

- przekazu na rachunek Polskiego Towarzystwa Statystycznego Oddział w Jeleniej Górze Bank Zachodni w Jeleniej Górze Nr 382207-5379-132,
- gotówki w kasie WUS,
- obciążenia notą księgową.

/* - *niepotrzebne skreślić*

Główny Księgowy
/pieczęć i podpis/

Dyrektor / Kierownik jednostki
/pieczęć i podpis/

